

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VINH
KHOA GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN
CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO THẠC SĨ
(Từ năm 2017)

Chuyên ngành: Lý luận và Phương pháp dạy học bộ môn
Giáo dục Chính trị
Mã số: 8140111

Nghệ An, 2017

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN
CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO THẠC SĨ
(Từ năm 2017)

Chuyên ngành: Lý luận và Phương pháp dạy học bộ môn
Giáo dục Chính trị
Mã số: 8140111

Nghệ An, 2017

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC

Triết học

1. Họ và tên người dạy

1.1 Nguyễn Thái Sơn

- Chức danh: GVC. PGS.TS

- Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

1.2 Trần Viết Quang

- Chức danh: GVC. PGS.TS

- Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

1.3 Nguyễn Lương Bằng

- Chức danh: PGS-TS

- Địa chỉ: Đại học Vinh

1.4 Bùi Văn Dũng

- Chức danh: GVC-TS

- Địa chỉ: Khoa SDH, Đại học Vinh

1.5. Nguyễn Văn Thiện

- Chức danh: GVC-TS

- Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

1.6. Phạm Thị Bình

- Chức danh: GVC-TS

- Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

2. Tên môn học: Triết học

Tên tiếng Anh: Philosophy

Chuyên ngành: Tất cả các chuyên ngành khoa học xã hội và nhân văn .

3. Loại môn học: Môn chung

4. Mã số môn học: CTMC 501

5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy: Bộ môn Triết, khoa GDCT

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:

- + Số tín chỉ: 4
- + Giảng lý thuyết: 60 tiết
- + Thảo luận, bài tập: 40 tiết
- + Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học

- củng cố tri thức triết học cho công việc nghiên cứu thuộc lĩnh vực các khoa học xã hội – nhân văn; nâng cao nhận thức cơ sở lý luận triết học của đường lối cách mạng Việt Nam, đặc biệt là đường lối cách mạng Việt Nam trong thời kỳ đổi mới.

- Hoàn thiện và nâng cao kiến thức triết học trong chương trình Lý luận chính trị ở bậc đại học nhằm đáp ứng yêu cầu đào tạo các chuyên ngành khoa học xã hội – nhân văn ở trình độ sau đại học.

8. Mô tả môn học:

Chương trình môn Triết học có 8 chương, trong đó gồm: chương mở đầu (*chương 1: Khái luận về triết học*) nhằm giới thiệu tổng quan về triết học và lịch sử triết học; 3 chương bao quát các nội dung cơ bản thuộc về thế giới quan và phương pháp luận chung của nhận thức và thực tiễn (*chương 2: Bản thể luận, chương 3: Phép biện chứng, chương 4: Nhận thức luận*); 4 chương bao quát các nội dung lý luận triết học về xã hội và con người (*chương 5: Học thuyết hình thái kinh tế - xã hội, chương 6: Triết học chính trị, chương 7: Ý thức xã hội, chương 8: Triết học về con người*).

9. Nội dung môn học:

Chương 1

Khái luận về triết học

1. Triết học và vấn đề cơ bản của triết học

a) Triết học và đối tượng của triết học.

- Tính tất yếu và những điều kiện ra đời của triết học.
- Các cách tiếp cận và các quan niệm khác nhau về “triết học” trong lịch sử.
- Quan niệm đương đại về triết học và triết lý.
- Vấn đề đối tượng của triết học.

b) Vấn đề cơ bản của triết học và chức năng cơ bản của triết học.

- Vấn đề cơ bản của triết học (mối quan hệ giữa tư duy và tồn tại; tinh thần và tự nhiên).

- Chức năng cơ bản của triết học (thế giới quan, phương pháp luận, giá trị luận và các chức năng khác).

2. Sự hình thành, phát triển tư tưởng triết học trong lịch sử

a. Những vấn đề có tính quy luật của sự hình thành, phát triển tư tưởng triết học trong lịch sử.

- Sự hình thành, phát triển của các tư tưởng triết học phụ thuộc vào điều kiện kinh tế xã hội và nhu cầu phát triển của thực tiễn xã hội.

- Sự hình thành, phát triển của các tư tưởng triết học phụ thuộc vào sự phát triển của khoa học tự nhiên và khoa học xã hội.

- Sự hình thành, phát triển của các tư tưởng triết học phụ thuộc vào cuộc đấu tranh giữa hai khuynh hướng triết học cơ bản - chủ nghĩa duy vật và chủ nghĩa duy tâm.

- Sự hình thành, phát triển của tư tưởng triết học phụ thuộc vào cuộc đấu tranh giữa hai phương pháp nhận thức trong lịch sử - phương pháp biện chứng và phương pháp siêu hình.

- Sự hình thành, phát triển của tư tưởng triết học nhân loại phụ thuộc vào sự kế thừa và phát triển các tư tưởng triết học trong tiến trình lịch sử.

- Sự hình thành, phát triển của tư tưởng triết học phụ thuộc vào sự liên hệ, ảnh hưởng, kế thừa, kết hợp giữa các học thuyết triết học trong mối quan hệ dân tộc và quốc tế.

- Sự hình thành, phát triển của các tư tưởng triết học phụ thuộc vào mối quan hệ với các hình thái tư tưởng chính trị, pháp quyền, đạo đức, tôn giáo, nghệ thuật...

b) Sự ra đời và phát triển của triết học phương Đông.

- Khái niệm triết học phương Đông và các đặc điểm cơ bản của nó.

- Khái lược sự ra đời và phát triển của triết học phương Đông.

- Những thành tựu cơ bản của triết học phương Đông.

c) Sự ra đời và phát triển của triết học phương Tây.

- Khái niệm triết học phương Tây.
- Khái lược sự ra đời và phát triển của triết học phương Tây.
- Những thành tựu cơ bản của triết học phương Tây.

d) Khái lược về sự ra đời và phát triển tư tưởng triết học Việt Nam thời phong kiến.

+ Điều kiện lịch sử của sự ra đời và phát triển tư tưởng triết học Việt Nam thời phong kiến.

+ Những giá trị của tư tưởng triết học Việt Nam thời phong kiến.

3. Triết học Mác - Lênin và vai trò của nó trong đời sống xã hội

a) Triết học Mác – Lênin.

- Khái niệm triết học Mác – Lênin.
- Đối tượng của triết học Mác – Lênin.
- Chức năng nhận thức và thực tiễn của triết học Mác – Lênin.
- Những đặc trưng chủ yếu của triết học Mác-Lênin.

b) Vai trò của triết học Mác - Lênin trong đời sống xã hội.

- Triết học Mác – Lênin trong sự phát triển của lịch sử triết học nhân loại.
- Vai trò của triết học Mác – Lênin trong chủ nghĩa Mác – Lênin.
- Vai trò của triết học Mác – Lênin đối với thực tiễn cách mạng Việt Nam.
- Vai trò của triết học Mác – Lênin đối với sự phát triển của khoa học và khoa học xã hội – nhân văn..

4. Sự kế thừa, phát triển và vận dụng sáng tạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng cộng sản Việt Nam trong thực tiễn cách mạng Việt Nam

- Sự kế thừa, phát triển của Chủ tịch Hồ Chí Minh.
- Sự vận dụng sáng tạo của Đảng Cộng sản Việt Nam trong thực tiễn cách mạng Việt Nam.

Chương 2

Bản thể luận

1. Khái niệm bản thể luận và nội dung bản thể luận trong lịch sử triết học phương Đông, phương Tây

a) *Khái niệm bản thể luận.*

- Nguyên nghĩa của khái niệm bản thể luận.
- Bản thể luận theo nghĩa hẹp và nghĩa rộng.
- Sự đối lập tương đối giữa bản thể luận và nhận thức luận. Sự đối lập tương đối giữa bản thể luận và vũ trụ luận.
- Quan điểm nhất nguyên (duy vật, duy tâm) và quan điểm nhị nguyên trong việc giải quyết vấn đề bản thể luận.
- Vị trí của vấn đề bản thể luận trong triết học và ý nghĩa của nó.

b) *Một số nội dung cơ bản của bản thể luận trong triết học phương Đông (Ấn độ và Trung Hoa cổ - trung đại) và giá trị của nó.*

- Bản thể luận trong triết học của Đạo Phật .
- Bản thể luận trong triết học của Âm – Dương gia.
- Bản thể luận trong triết học của Đạo gia.
- Bản thể luận trong triết học của Nho gia.

c) *Một số nội dung cơ bản của bản thể luận triết học phương Tây trong lịch sử đương đại và giá trị của nó.*

- Bản thể luận của triết học Hy Lạp cổ đại (trọng tâm: Lý luận về bản thể của Đê-môcrit, học thuyết về Ý niệm của Platon và học thuyết về 4 nguyên nhân của Aristot).
- Bản thể luận của triết học phương Tây trung đại (trọng tâm: Luận lý về 5 con đường luận chứng của Tôma Đacanh).
- Bản thể luận của triết học nước Anh và Pháp cận đại (trọng tâm: Nhất nguyên luận duy vật của Ph.Bêcon và Nhị nguyên luận trong siêu hình học của R.Đềcácto).

- Bản thể luận duy tâm của triết học Đức cận đại (trọng tâm: Bản thể luận của I. Kant và G.Hêghen.

- Bản thể luận trong triết học phương Tây đương đại (trọng tâm: Lý luận về “tồn tại của vật tồn tại” (being of existence) của Heidegger).

2. Nội dung bản thể luận trong triết học Mác-Lênin

a) Cách tiếp cận giải quyết vấn đề bản thể luận trong triết học Mác – Lênin.

- Những hạn chế của các cách tiếp cận giải quyết vấn đề bản thể luận trong lịch sử triết học trước Mác và nhu cầu xác lập cách tiếp cận mới.

- Cách tiếp cận mới của triết học Mác-Lênin (trọng tâm: Quan điểm của Ph.Ăngghen về cách tiếp cận mới đối với việc giải quyết vấn đề về bản chất, nguồn gốc và tính thống nhất của mọi tồn tại trong thế giới theo lập trường duy vật hiện đại: tính thống nhất của thế giới là ở tính vật chất của nó; phương pháp tiếp cận của V.I Lênin trong việc giải quyết vấn đề bản thể luận triết học và sự thống nhất giữa phương pháp tiếp cận của Lênin với phương pháp tiếp cận của Ăngghen).

b) Quan niệm của triết học Mác – Lênin về vật chất

- V.I Lênin định nghĩa khái niệm “vật chất” với tư cách là “phạm trù triết học” và các nội dung cơ bản của định nghĩa.

- Sự thống nhất giữa bản thể luận và nhận thức luận trong định nghĩa vật chất của Lênin và ý nghĩa của nó.

- Các hình thức cơ bản của tồn tại vật chất và các phương thức vận động của vật chất.

- Những thành tựu mới trong nghiên cứu về vật chất.

c) Quan điểm của triết học Mác-Lênin về nguồn gốc và bản chất của ý thức.

- Khái niệm ý thức và nguồn gốc vật chất của ý thức.

- Bản chất phản ánh năng động sáng tạo của ý thức.

- Kết cấu và chức năng của ý thức.

- Những thành tựu nghiên cứu mới về ý thức.

d) Mối quan hệ giữa vật chất và ý thức trong hoạt động thực tiễn.

- Tính quyết định của vật chất đối với ý thức.

- Vai trò của ý thức đối với vật chất.

3. Mối quan hệ khách quan - chủ quan và ý nghĩa đối với sự nghiệp đổi mới ở Việt Nam hiện nay

a) *Mối quan hệ khách quan và chủ quan.*

- Khái niệm khách quan, chủ quan – Sự đồng nhất và khác biệt giữa hai cặp phạm trù khách quan, chủ quan với vật chất và ý thức.

- Mối quan hệ biện chứng giữa khách quan và chủ quan.

b) *Nguyên tắc kết hợp tôn trọng khách quan với phát huy tính năng động chủ quan trong nhận thức và thực tiễn.*

- Nội dung của nguyên tắc.

- Yêu cầu của nguyên tắc.

c) *Vấn đề kết hợp tôn trọng khách quan với phát huy tính năng động chủ quan trong công cuộc đổi mới ở Việt Nam hiện nay.*

- Về phương pháp “ nhìn thẳng vào sự thật, nói rõ sự thật...” trong đánh giá tình hình.

- Về bài học “ Tôn trọng quy luật khách quan...” trong quá trình đổi mới.

- Về khắc phục bảo thủ, trì trệ và chủ quan, duy ý chí trong đổi mới toàn diện xã hội.

Chương 3

Phép biện chứng

1. Khái quát về sự hình thành, phát triển của phép biện chứng trong lịch sử

- Lịch sử khái niệm “biện chứng” và khái niệm “siêu hình”.

- Phép biện chứng “tự phát” (sơ khai) trong nền triết học Trung Quốc Ấn Độ và Hy Lạp cổ đại.

- Phép biện chứng duy tâm trong triết học Cổ điển Đức (Kant, Hêghen).

- Sự hình thành, phát triển của phép biện chứng duy vật trong triết học Mác – Lênin.

2. Các nguyên lý và quy luật cơ bản của phép biện chứng duy vật

a) Hai nguyên lý cơ bản của phép biện chứng duy vật.

- Nguyên lý mối liên hệ phổ biến.
- + Tính khách quan, phổ biến của mối liên hệ. Phân biệt giữa "liên hệ" và "quan hệ".
- + Tính phong phú nhiều vẻ của các kiểu liên hệ trong tự nhiên và xã hội.
- + Về các mối liên hệ phổ biến của phép biện chứng duy vật.
- Nguyên lý phát triển.
- + Phát triển và vận động; phát triển và tăng trưởng.
- + Nội dung nguyên lý phát triển của phép biện chứng duy vật.
- + Sự phát triển trong xã hội: tiến bộ và thoái bộ lịch sử.
- Ý nghĩa phương pháp luận.

b) Các quy luật cơ bản và các cặp phạm trù của phép biện chứng duy vật.

- *Hệ thống phạm trù và quy luật trong phép biện chứng duy vật.*
- + Phép biện chứng duy vật với tính cách sự phản ánh tính biện chứng khách quan của hiện thực. Mối quan hệ giữa biện chứng khách quan và biện chứng chủ quan.
- + Quan niệm về phạm trù trong phép biện chứng duy vật. Phạm trù là hình thức phản ánh phổ biến về hiện thực và nấc thang phát triển của nhận thức.
- + Quan niệm về quy luật trong phép biện chứng duy vật. Quy luật và tính quy luật, phân loại quy luật.
- + Tương quan giữa các phạm trù và các quy luật cơ bản của phép biện chứng. Quan điểm của V.I Lênin về các yếu tố của phép biện chứng duy vật.
- + Phép biện chứng duy vật với tính cách là một hệ thống và sự vận động theo quy luật biện chứng.
- *Các quy luật cơ bản của phép biện chứng*
- Vị trí và nội dung cơ bản của các quy luật:
  - + Những thay đổi về lượng dẫn đến thay đổi về chất và ngược lại. Ý nghĩa phương pháp luận.
  - + Thống nhất và đấu tranh các mặt đối lập. Ý nghĩa phương pháp luận.

+ Phủ định của phủ định. Ý nghĩa phương pháp luận.

- *Các cặp phạm trù cơ bản của phép biện chứng*

Vị trí và nội dung cơ bản của mối quan hệ biện chứng giữa: cái riêng và cái chung, nguyên nhân và kết quả, tất nhiên và ngẫu nhiên, khả năng và hiện thực, nội dung và hình thức, bản chất và hiện tượng. Ý nghĩa phương pháp luận.

3. Những nguyên tắc phương pháp luận cơ bản của phép biện chứng duy vật trong nhận thức và thực tiễn

a) Những nguyên tắc phương pháp luận biện chứng duy vật .

- Nguyên tắc toàn diện trong nhận thức và thực tiễn (nội dung và yêu cầu)

- Nguyên tắc phát triển và phương pháp đi từ trừu tượng đến cụ thể (nội dung và yêu cầu).

- Nguyên tắc lịch sử - cụ thể và phương pháp thống nhất lịch sử - lôgic (nội dung và yêu cầu).

b) Sự vận dụng các nguyên tắc phương pháp luận biện chứng duy vật trong quá trình đổi mới ở Việt Nam.

- Phương pháp luận biện chứng duy vật với việc giải quyết các vấn đề về phát triển kinh tế, chính trị và văn hóa – xã hội.

- Phương pháp luận biện chứng duy vật với việc khái quát lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta.

- Phương pháp luận biện chứng duy vật với hoạt động nghiên cứu khoa học xã hội và nhân văn.

Chương 4

Nhận thức luận

1. Các quan niệm chính trong lịch sử triết học về nhận thức

+ Các khái niệm "nhận thức", "ý thức", "tư duy", "tư tưởng" và "lý luận nhận thức"; "lý luận nhận thức duy vật" và "lý luận nhận thức duy tâm".

+ Chủ thể, khách thể và đối tượng của nhận thức.

+ Đối tượng của nhận thức.

+ Nguồn gốc, bản chất của nhận thức.

+ Mục đích, nội dung của nhận thức.

+ Về khả năng của nhận thức: chủ nghĩa khả tri, chủ nghĩa hoài nghi, chủ nghĩa bất khả tri.

+ Sự đa dạng và thống nhất các kiểu tri thức.

2. Lý luận nhận thức duy vật biện chứng

a) Các nguyên tắc và đối tượng của lý luận nhận thức duy vật biện chứng.

+ Các nguyên tắc xây dựng lý luận nhận thức duy vật biện chứng.

+ Phản ánh tích cực, sáng tạo hiện thực khách quan - nguyên tắc nền tảng của nhận thức.

+ Đối tượng của lý luận nhận thức duy vật biện chứng.

b) Các giai đoạn cơ bản của quá trình nhận thức.

+ Sự phản ánh trực quan về hiện thực: đặc điểm; các hình thức của nhận thức cảm tính (cảm giác, tri giác, biểu tượng); vai trò của chúng trong nhận thức.

+ Tư duy trừu tượng: đặc điểm; các hình thức cơ bản của tư duy trừu tượng (khái niệm, phán đoán, suy luận, chứng minh), vai trò của chúng trong nhận thức.

+ Mọi quan hệ, sự chuyển hoá từ nhận thức cảm tính đến nhận thức lý tính. Logic của nhận thức. Sự thống nhất giữa quan niệm "đi từ trừu tượng đến cụ thể" (của C.Mác) và quan niệm "đi từ trực quan sinh động đến tư duy trừu tượng" (của V. I. Lênin).

c) Biện chứng của quá trình nhận thức

+ Mâu thuẫn biện chứng và sự giải quyết mâu thuẫn trong quá trình phát triển của nhận thức.

+ Lượng - chất và sự chuyển hoá giữa lượng và chất trong quá trình phát triển của nhận thức.

+ Phủ định biện chứng và sự phủ định biện chứng trong quá trình phát triển của nhận thức.

d) Quan điểm biện chứng duy vật về chân lý

+ Khái niệm chân lý; sự đối lập giữa chân lý và sai lầm; tiêu chuẩn của chân lý.

+ Tính tương đối và tính tuyệt đối của chân lý; chân lý tương đối và chân lý tuyệt đối.

+ Tính cụ thể của chân lý.

3. Phương pháp đặc thù của nhận thức xã hội

- Tính đặc thù của nhận thức xã hội.

- Những phạm trù cơ bản của nhận thức xã hội (hệ tư tưởng; các khoa học xã hội, các khoa học - nhân văn...).

- Vai trò của nhận thức xã hội.

- Định hướng phát triển khoa học xã hội - nhân văn.

+ Các trình độ phát triển của nhận thức khoa học: quan sát và thí nghiệm, dữ kiện và trừu tượng khoa học, mô tả và giải thích, giả thuyết và lý thuyết, dự báo khoa học.

+ Các đặc điểm của nhận thức khoa học xã hội và nhân văn.

+ Những nguyên tắc cơ bản của nhận thức khoa học xã hội và nhân văn.

4. Nguyên tắc thống nhất giữa lý luận và thực tiễn trong sự nghiệp đổi mới ở Việt Nam hiện nay

a) Nội dung của nguyên tắc.

- Một số quan niệm trong lịch sử triết học về mối quan hệ lý luận và thực tiễn.

- Các khái niệm cơ bản: Lý luận, lý luận khoa học xã hội, lý luận Mác – Lênin; khái niệm thực tiễn, thực tiễn với tính cách là hiện thực trực tiếp của tư tưởng, là mắt khâu quan trọng của quá trình nhận thức.

- Mối quan hệ biện chứng giữa lý luận và thực tiễn.

+ Vai trò của thực tiễn đối với nhận thức lý luận.

+ Vai trò của lý luận đối với thực tiễn.

+ Tư tưởng Hồ Chí Minh về sự thống nhất lý luận và thực tiễn; giữa lý thuyết với thực hành, giữa lý thuyết, lý luận và thực tế.

- Ý nghĩa phương pháp luận.

b) Vận dụng nguyên tắc thống nhất lý luận và thực tiễn trong sự nghiệp đổi mới ở Việt Nam hiện nay.

- Sự tụt hậu và tách rời giữa thực tiễn và lý luận - hậu quả và nguyên nhân.
- Những phương hướng cơ bản nhằm vận dụng đúng nguyên tắc thống nhất lý luận và thực tiễn.

+ Đối với hoạt động lý luận (các nhà khoa học, các cơ quan hoạch định chính sách của Đảng và Nhà nước): lý luận phải luôn bám sát thực tiễn, nắm bắt được yêu cầu của thực tiễn, khái quát được những kinh nghiệm của thực tiễn; khắc phục bệnh giáo điều.

+ Đối với hoạt động thực tiễn (các chủ thể vận dụng lý luận – đường lối chính sách): hoạt động thực tiễn phải có sự chỉ đạo của lý luận, vận dụng lý luận phải phù hợp với hoàn cảnh lịch sử - cụ thể; khắc phục bệnh kinh nghiệm chủ nghĩa.

+ Vấn đề tổng kết thực tiễn và phát triển lý luận của sự nghiệp đổi mới ở Việt Nam hiện nay.

Chương 5

Học thuyết hình thái kinh tế xã hội

1. Các phương pháp tiếp cận khác nhau về xã hội và sự vận động, phát triển của lịch sử nhân loại

- Phương pháp tiếp cận của chủ nghĩa duy tâm, tôn giáo và những hạn chế của nó.
- Phương pháp tiếp cận của lý thuyết về sự tiến triển các nền văn minh trong triết học phương Tây đương đại – giá trị và hạn chế của nó.
- Phương pháp tiếp cận của triết học Mác-Lênin và bản chất khoa học, cách mạng của nó.

2. Những nội dung khoa học và cách mạng của học thuyết hình thái kinh tế - xã hội

a) Sản xuất vật chất là nền tảng của sự vận động, phát triển xã hội

- Khái niệm xã hội và khái quát quá trình phát triển của xã hội.
- Vai trò của sản xuất vật chất.

- + Sự sản xuất xã hội và ba quá trình sản xuất của xã hội.
- + Vai trò của sản xuất vật chất đối với đời sống xã hội.
- + Ý nghĩa phương pháp luận.
- Vai trò của phương thức sản xuất.
- + Khái niệm phương thức sản xuất và tính thống nhất giữa phương thức tổ chức kinh tế với phương thức kỹ thuật – công nghệ của quá trình sản xuất.
- + Vai trò quyết định của phương thức sản xuất đối với trình độ phát triển của nền sản xuất vật chất của xã hội.
- + Khuynh hướng phát triển khách quan của các phương thức sản xuất trong lịch sử nhân loại – nhân tố quyết định sự phát triển của các nền văn minh và tiến bộ xã hội.
- + Ý nghĩa phương pháp luận chung.

b) Biện chứng giữa lực lượng sản xuất và quan hệ sản xuất

- Khái niệm lực lượng sản xuất, quan hệ sản xuất (các mặt, các yếu tố cấu thành, vai trò, đặc điểm trong xã hội công nghiệp và trong nền kinh tế thị trường hiện đại).
- Mọi quan hệ biện chứng giữa lực lượng sản xuất và quan hệ sản xuất trong quá trình vận động, phát triển của phương thức sản xuất. Ý nghĩa phương pháp luận.
- Ý nghĩa phương pháp luận chung.

c) Biện chứng giữa cơ sở hạ tầng và kiến trúc thượng tầng của xã hội

- Khái niệm cơ sở hạ tầng, kiến trúc thượng tầng (kết cấu cơ bản và vai trò của các yếu tố).
- Mọi quan hệ biện chứng giữa cơ sở hạ tầng và kiến trúc thượng tầng trong quá trình vận động, phát triển của xã hội. Biện chứng giữa kinh tế và chính trị.
- Ý nghĩa phương pháp luận chung.

d) Sự phát triển các hình thái kinh tế - xã hội là một quá trình lịch sử tự nhiên.

- Kết cấu cơ bản của hình thái kinh tế - xã hội.
- Tính quy luật khách quan của quá trình vận động, phát triển xã hội.

- Vai trò của các nhân tố chủ quan đối với tiến trình vận động, phát triển xã hội.

- Về khả năng và các điều kiện “bỏ qua” một số hình thái kinh tế-xã hội trong tiến trình phát triển của lịch sử xã hội.

- Những giá trị khoa học bền vững và ý nghĩa cách mạng của học thuyết hình thái kinh tế-xã hội.

3. Giá trị khoa học và cách mạng của học thuyết hình thái kinh tế - xã hội đối với sự nghiệp đổi mới ở Việt Nam hiện nay

a) Vấn đề lựa chọn con đường phát triển của xã hội Việt Nam

- Các quan điểm khác nhau về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội.

- Quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về con đường phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

- Tính tất yếu, khả năng và những điều kiện (khách quan, chủ quan) của sự lựa chọn con đường định hướng phát triển đất nước theo mục tiêu xã hội chủ nghĩa.

- Thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội và thực chất của sự “phát triển rút ngắn” con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

- Mục tiêu tổng quát và những định hướng lớn của sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam (theo Cương lĩnh bổ sung và phát triển năm 2011 và chiến lược phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2011 – 2020: Công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; phát triển kinh tế; xây dựng văn hóa, phát triển giáo dục, đào tạo, khoa học và công nghệ; xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa; xây dựng Đảng ngang tầm với nhiệm vụ; kết hợp hai nhiệm vụ chiến lược xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, ...)

b) Vấn đề phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam.

- Xác định vị trí của chiến lược phát triển kinh tế trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

- Các nội dung cơ bản của mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.

- Các nhiệm vụ cơ bản của phát triển kinh tế ở Việt Nam trong giai đoạn 2011 – 2020.

Chương 6

Triết học chính trị

1. Các quan niệm về chính trị trong lịch sử triết học

a) Quan niệm của triết học ngoài mácxít về chính trị

- Quan niệm về chính trị trong lịch sử triết học trước Mác.
- + Quan niệm về chính trị trong triết học Ấn Độ cổ, trung đại.
- + Quan niệm về chính trị trong triết học Trung Quốc cổ, trung đại.
- + Quan niệm về chính trị trong triết học Hy Lạp, La Mã cổ đại.
- + Quan niệm về chính trị trong triết học phương Tây thời trung, cận đại.
- Các quan niệm của triết học đương đại về chính trị.
- + Các lý thuyết đương đại về chính trị.
- + Về triết học chính trị và chính trị học (nghĩa rộng và nghĩa hẹp).

b) Quan điểm của triết học Mác - Lênin về chính trị.

- + Các tiền đề hình thành quan niệm về chính trị trong triết học Mác.
- + Định nghĩa về chính trị của Lênin.
- + Các đặc trưng cơ bản của chính trị (bản chất, quyền lực và sự tha hóa quyền lực, động lực,...).

c) Quan niệm đương đại về hệ thống chính trị.

- Sự phát triển từ quan điểm Mác-Lênin về chuyên chính vô sản đến quan niệm đương đại về hệ thống chính trị.
- + Quan niệm Mác - Lênin về chuyên chính vô sản (định nghĩa, bản chất, nội dung...).
- + Hệ thống chính trị - cấu trúc chính trị phổ biến trong xã hội hiện đại (định nghĩa hệ thống chính trị; kết cấu; các đặc trưng của hệ thống chính trị).
- Hệ thống chính trị của xã hội tư bản và hệ thống chính trị của xã hội xã hội chủ nghĩa.

2. Các phương diện cơ bản về chính trị trong đời sống xã hội

a) Vấn đề giai cấp và đấu tranh giai cấp

- Các quan điểm triết học ngoài Mácxit về giai cấp và đấu tranh giai cấp.
- Nguồn gốc và bản chất giai cấp.
- Đấu tranh giai cấp trong lịch sử (tính tất yếu, nội dung, hình thức, vai trò)
- Cách mạng xã hội – hình thức phát triển cao nhất của đấu tranh giai cấp.
- Đặc thù của vấn đề giai cấp ở Việt Nam.

b) Dân tộc và vấn đề quan hệ giai cấp - dân tộc - nhân loại

- Dân tộc - Hình thức cộng đồng người cao nhất và phổ biến nhất trong lịch sử.
- Quan hệ giai cấp - dân tộc - nhân loại.
- Đặc thù của vấn đề dân tộc ở Việt Nam.

c) Nhà nước - Tổ chức đặc biệt của quyền lực chính trị

- Các quan điểm triết học ngoài mácxít về nhà nước.
- Nguồn gốc, bản chất nhà nước.
- Đặc trưng, chức năng của nhà nước.
- Các kiểu và hình thức nhà nước.
- Nhà nước TBCN và Nhà nước XHCN.
- Đặc thù của Nhà nước Việt Nam trong lịch sử và hiện đại.

3. Vấn đề đổi mới chính trị ở Việt Nam hiện nay

a) Vấn đề phát huy dân chủ ở Việt Nam hiện nay

- Quan niệm về dân chủ (trong triết học phi mácxít và triết học Mác-Lênin).
- Những phát triển mới trong nhận thức về dân chủ của Đảng Cộng sản Việt Nam (từ chế độ làm chủ tập thể đến dân chủ XHCN).
- Thực chất của phát huy dân chủ XHCN. Mục tiêu, nội dung và các điều kiện để phát huy dân chủ XHCN ở Việt Nam hiện nay.

b) Vấn đề đổi mới hệ thống chính trị ở Việt Nam hiện nay

- Nhận thức mới của Đảng ta về hệ thống chính trị XHCN (Từ hệ thống chuyên chính vô sản đến hệ thống chính trị XHCN) – Kết cấu; vai trò.

- Quan niệm về đổi mới hệ thống chính trị ở nước ta hiện nay - Thực chất, mục tiêu, nội dung cơ bản.

c) Vấn đề xây dựng nhà nước pháp quyền ở Việt Nam hiện nay

- Tư tưởng về nhà nước pháp quyền là thành quả của nền văn minh nhân loại. Các cách tiếp cận; những đặc trưng cơ bản,...

- Quan điểm về nhà nước pháp quyền XHCN và xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN ở Việt Nam là kết quả của một quá trình nhận thức và khảo nghiệm trong thực tiễn đổi mới của Đảng ta.

- Quan niệm của Đảng ta về nhà nước pháp quyền XHCN – những đặc trưng cơ bản - Kết quả kế thừa và phát triển quan điểm của Chủ nghĩa Mác – Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, phù hợp với thực tiễn.

- Phương hướng xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN của dân, do dân, vì dân ở Việt Nam.

d) Ý nghĩa của đổi mới chính trị đối với việc nghiên cứu, phát triển khoa học xã hội và nhân văn.

- Vai trò của phát huy dân chủ đối với sự phát triển khoa học xã hội và nhân văn.

- Vai trò của đổi mới hệ thống chính trị đối với việc đổi mới tổ chức, hoạt động khoa học xã hội và nhân văn.

- Vai trò của vấn đề xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN đối với việc phát huy vai trò của KH-XHNV trong sự nghiệp đổi mới ở nước ta hiện nay.

Chương 7

Ý thức xã hội

1. Khái niệm tồn tại xã hội, ý thức xã hội

a) Khái niệm tồn tại xã hội và các yếu tố cơ bản hợp thành tồn tại xã hội

- Khái niệm tồn tại xã hội.

- Các yếu tố cơ bản hợp thành tồn tại xã hội và vai trò quyết định của phương thức sản xuất trong tồn tại xã hội.

b) Khái niệm ý thức xã hội và kết cấu cơ bản của ý thức xã hội

- Khái niệm ý thức xã hội.
- Kết cấu cơ bản của ý thức xã hội (hai trình độ phản ánh của ý thức xã hội và các hình thái cơ bản của ý thức xã hội).

2. Vai trò quyết định của tồn tại xã hội đối với ý thức xã hội và tính độc lập tương đối của ý thức xã hội

a) Vai trò quyết định của tồn tại xã hội đối với ý thức xã hội

- Tồn tại xã hội quyết định sự ra đời, bản chất của ý thức xã hội.
- Tồn tại xã hội quyết định nội dung của ý thức xã hội.
- Tồn tại xã hội quyết định tính chất của ý thức xã hội.
- Tồn tại xã hội quyết định sự biến đổi của ý thức xã hội.
- Phương thức sản xuất vật chất quyết định phương thức sản xuất đời sống tinh thần của xã hội.

b) Tính độc lập tương đối của ý thức xã hội và vai trò của ý thức xã hội đối với tồn tại xã hội

- Nội dung tính độc lập tương đối của ý thức xã hội.
- Vai trò của ý thức xã hội đối với tồn tại xã hội.

3. Xây dựng nền tảng tinh thần của xã hội Việt Nam hiện nay

a) Công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội và tính tất yếu của việc xây dựng nền tảng tinh thần của xã hội Việt Nam hiện nay

- Công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam hiện nay.
- Tính tất yếu của việc xây dựng nền tảng tinh thần của xã hội Việt Nam hiện nay.

b) Một số vấn đề cơ bản của việc xây dựng nền tảng tinh thần của xã hội Việt Nam hiện nay.

- Kết hợp giữa truyền thống và hiện đại trong việc xây dựng nền tảng tinh thần của xã hội Việt Nam hiện nay.
- Phát huy tinh thần khoa học và cách mạng của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong sự nghiệp đổi mới.
- Kế thừa và phát huy các giá trị tinh hoa trong lịch sử tư tưởng Việt Nam.

- Tiếp thu và phát huy các giá trị tư tưởng tiến bộ của nhân loại
- Khắc phục những hạn chế và tác động tiêu cực của tư tưởng, tâm lý tiểu nông trong sự nghiệp công nghiệp hóa và phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa trong thời kỳ đổi mới hiện nay.

Chương 8

Triết học về con người

1. Khái lược các quan điểm triết học về con người trong lịch sử

a) Triết học phương Đông

- Về nguồn gốc con người theo quan điểm duy tâm, duy vật mộc mạc, tôn giáo.
- Về bản chất con người trong triết lý Đạo giáo, Phật giáo, Nho giáo...

b) Triết học phương Tây trước Mác

- *Thời kỳ tiền triết học*: Tư tưởng duy tâm, thần bí; tư tưởng duy vật về con người.
- *Thời kỳ cổ đại*: Quan điểm duy vật chất phác, mộc mạc trong triết học tự nhiên, phái nguyên tử luận ...Quan điểm duy tâm về con người trong tư tưởng triết học của Pitago, Xôcrát, Platôn, Aritxtôt ...
- *Thời kỳ trung cổ*: Quan niệm con người theo quan điểm duy tâm của giáo lý Kitô, Ôguýttxanh, Tômát Đacanh...
- *Thời kỳ Phục hưng - Cận đại*: Tư tưởng triết học duy vật về con người của Bêcon, Đêcác, Đidrô, Henvêtyút...
- *Triết học cổ điển Đức*: Tư tưởng triết học về con người trong triết học Hêghen, Phoiobắc.

c) Quan niệm về con người trong một số trào lưu triết học ngoài mác-xít đương đại

Quan niệm về con người trong Triết học nhân bản, Triết học hiện sinh, Chủ nghĩa thực chứng mới, Thuyết nhân bản trong tôn giáo hiện đại, Chủ nghĩa Phrôt và chủ nghĩa Phrôt mới – Những hạn chế và giá trị lịch sử của nó.

2. Quan điểm triết học Mác – Lênin về con người

a) *Khái niệm con người*

- Quan niệm con người là thực thể sinh học xã hội.
- Hai mặt, hai yếu tố cơ bản cấu thành con người.
- Về vai trò của con người là chủ thể hoạt động thực tiễn.
- Các quan niệm và cấp độ khác nhau trong tiếp cận về con người: Cá thể, cá nhân, nhân cách...

b) *Các phương diện tiếp cận nguồn gốc, bản chất con người*

- Sự hình thành, phát triển con người là một quá trình gắn liền với lịch sử sản xuất vật chất. Lao động là điều kiện chủ yếu quyết định sự hình thành, phát triển của con người. Sáng tạo là thuộc tính tối cao của con người.

- Con người là một chỉnh thể thống nhất giữa mặt sinh học và mặt xã hội. Các yếu tố và mối quan hệ giữa mặt sinh học và mặt xã hội; cơ chế di truyền và hoạt động xã hội của con người.

- Con người tồn tại, phát triển trong môi trường cư trú xã hội- hành tinh- vũ trụ và mang những thuộc tính tự nhiên - sinh học – xã hội.

- Con người là một thực thể cá nhân - xã hội. Con người vừa là một chỉnh thể đơn nhất, vừa mang những phẩm chất của hệ thống các quan hệ xã hội.

- Sự thống nhất biện chứng giữa con người giai cấp và con người nhân loại. Bản chất xã hội, địa vị kinh tế xã hội và điều kiện sinh hoạt vật chất quy định sự đồng nhất và sự khác biệt giữa tính giai cấp và tính nhân loại của con người.

- Con người thống nhất biện chứng giữa tất yếu và tự do. Hoạt động của con người là sự thống nhất biện chứng giữa tự phát và tự giác, giữa tất yếu và tự do.

c) *Hiện tượng tha hoá của con người và vấn đề giải phóng con người*

- *Hiện tượng tha hoá của con người.*

- + Quan niệm về tha hoá, nguồn gốc của tha hoá, khắc phục sự tha hoá.
- + Triết học Mác – Lênin với tính cách là lý luận triết học về khắc phục sự tha hoá của con người.

- *Vấn đề giải phóng con người trong Triết học Mác-Lênin.*

Thực chất của triết học Mác – Lênin là học thuyết giải phóng con người, vì sự phát triển toàn diện của con người.

3. Vấn đề con người trong tư tưởng nhân văn Hồ Chí Minh

- Quan niệm về con người.
- Về mục tiêu giải phóng con người.
- Về vai trò động lực của con người trong Cách mạng Việt Nam.

4. Vấn đề phát huy nhân tố con người trong sự nghiệp đổi mới ở Việt Nam hiện nay

a) Quan niệm triết học về nhân tố con người

- Khái niệm nhân tố con người; những đặc trưng xã hội quy định vai trò chủ thể tích cực, tự giác, sáng tạo của con người.

- Quan niệm về phát huy nhân tố con người.
- Nhân tố con người trong quan hệ với nhân tố xã hội, nguồn lực con người, nguồn nhân lực, nguồn nhân lực chất lượng cao, phát triển con người...

b) Phát huy nhân tố con người trong sự nghiệp đổi mới ở nước ta hiện nay

- Sự nghiệp đổi mới đặt con người vào vị trí trung tâm - vừa là mục tiêu, vừa là động lực phát triển.

- Vấn đề chiến lược con người ở Việt Nam hiện nay.
- Những động lực cơ bản phát huy nhân tố con người trong đổi mới đất nước hiện nay.

+ Lợi ích với tính cách là một động lực tích cực hoá nhân tố con người. Vấn đề giải quyết hài hòa các mối quan hệ lợi ích, thực hiện công bằng xã hội trong sự nghiệp đổi mới hiện nay.

+ Dân chủ với tính cách là một động lực tích cực hoá nhân tố con người. Vấn đề dân chủ hoá mọi mặt đời sống xã hội trong sự nghiệp đổi mới hiện nay.

+ Trí tuệ - động lực bên trong của tính tích cực, tự giác, sáng tạo con người. Giáo dục – Đào tạo với vấn đề phát triển trí tuệ và nền tảng thể chất của con người Việt Nam hiện nay.

10. Học liệu

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo: *Giáo trình Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2009
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo: *Giáo trình Triết học Mác - Lênin*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2007
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo: *Tập bài giảng Triết học dùng cho học viên cao học và nghiên cứu sinh không chuyên ngành triết học*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2007
4. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Các Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc VI, VII, VIII, IX, X, XI*.
5. C.Mác và Ph. Ăng-ghen: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2004
6. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000
7. PGS, TS Lê Hữu Tầng (chủ biên), *Từ điển triết học*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1992

11. Hình thức tổ chức dạy học

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn	7

13. Các quy định khác đối với môn học

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC

Những nguyên lý cơ bản của Triết học Mác- Lênin trong thời đại ngày nay

1. Họ và tên người dạy

1.1. Trần Viết Quang

- Chức danh, học vị: GVC. PGS.TS

- Địa chỉ: Trường Đại học Vinh

1.2. Nguyễn Thái Sơn

- Chức danh, học vị: GVC. PGS.TS

- Địa chỉ: Trường Đại học Vinh

1.3. Bùi Văn Dũng

- Chức danh, học vị: GVC, PGS.TS

- Địa chỉ: Trường Đại học Vinh

1.4. Nguyễn Lương Bằng

- Chức danh: PGS-TS

- Địa chỉ: Đại học Vinh

1.5. Nguyễn Văn Thiện

- Chức danh: GVC-TS

- Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

1.6. Phạm Thị Bình

- Chức danh: GVC-TS

- Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

2. Tên môn học:

Những nguyên lý cơ bản của triết học Mác – Lênin trong thời đại ngày nay
(The basic tenet of the philosophy of Marxist - Leninist).

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Giáo dục chính trị

3. Loại môn học: Môn học cơ sở, bắt buộc

4. Mã môn học: CTTC 503

5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy: Bộ môn Triết học, Khoa Giáo dục chính trị

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học: 3 tín chỉ

- Lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học: Trang bị cho học viên thế giới quan, nhân sinh quan và phương pháp luận khoa học; xây dựng niềm tin, lý tưởng cách mạng; giúp người học vận dụng các kiến thức triết học để nhận thức và giải quyết các vấn đề thực tiễn xã hội, cũng như nghiên cứu các khoa học chuyên ngành.

8. Mô tả môn học: Môn học có mối liên hệ mật thiết với tất cả các môn học khác; được kết cấu thành 7 chương, trình bày các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử.

9. Nội dung môn học

Chương 1

Triết học và vai trò của triết học trong đời sống xã hội

1.1. Triết học là gì?

- 1.1.1. Triết học và đối tượng của triết học
- 1.1.2. Triết học – hạt nhân lý luận của thế giới quan

1.2. Vấn đề cơ bản của triết học. Chủ nghĩa duy vật và chủ nghĩa duy tâm

- 1.2.1. Vấn đề cơ bản của triết học
- 1.2.2. Chủ nghĩa duy vật và chủ nghĩa duy tâm

1.3. Biện chứng và siêu hình

- 1.3.1. Sự đối lập giữa phương pháp biện chứng và phương pháp siêu hình
- 1.3.1. Các giai đoạn phát triển cơ bản của phép biện chứng

1.4. Vai trò của triết học trong đời sống xã hội

- 1.4.1 Vai trò thế giới quan và phương pháp luận của triết học
- 1.4.2. Vai trò của triết học đối với nhận thức khoa học và thực tiễn cách mạng

Câu hỏi thảo luận: Triết học Mác- Lênin với công cuộc đổi mới ở Việt Nam?

Chương 2

Vật chất và ý thức

2.1. Vật chất

2.1.1. Phạm trù vật chất

2.1.2. Phương thức và hình thức tồn tại của vật chất

2.1.3. Tính thống nhất vật chất của thế giới

2.1.4. Vấn đề vật chất trong khoa học tự nhiên hiện đại

2.2. Ý thức

2.2.1. Nguồn gốc của ý thức

2.2.2. Bản chất của ý thức

2.2.3. Kết cấu của ý thức

2.2.4. Vấn đề ý thức trong khoa học tự nhiên hiện đại

2.3. Mối quan hệ biện chứng giữa vật chất và ý thức

2.3.1. Vật chất quyết định ý thức

2.3.2. Ý thức tác động trở lại vật chất

2.3.3. Ý nghĩa phương pháp luận

Câu hỏi thảo luận: Phân tích mối quan hệ giữa vật chất và ý thức. Ý nghĩa phương pháp luận.

Chương 3

Phép biện chứng duy vật

3.1. Siêu hình và biện chứng. Khái quát lịch sử phát triển của phép biện chứng

3.1. 1. Siêu hình và biện chứng

3.1.2. Khái quát lịch sử phát triển của phép biện chứng

3.2. Nội dung cơ bản của phép biện chứng duy vật

3.2.1. Hai nguyên lý cơ bản của phép biện chứng duy vật

3.2.2. Các cặp phạm trù cơ bản của phép biện chứng duy vật

3.2.3. Các quy luật cơ bản của phép biện chứng duy vật

3.2. Vai trò phương pháp luận của phép biện chứng duy vật

3.2.1. Phép biện chứng duy vật với tính cách là phương pháp luận

3.2.2. Các nguyên tắc phương pháp luận của phép biện chứng duy vật

3.2.3. Sự vận dụng phép biện chứng duy vật trong nhận thức và thực tiễn

Câu hỏi thảo luận: Phân tích vai trò phương pháp luận của phép biện chứng duy vật trong nhận thức khoa học và thực tiễn cách mạng.

Chương 4

Lý luận nhận thức

4.1. Bản chất của nhận thức

4.1.1. Nhận thức là gì?

4.1.2. Các nguyên tắc cơ bản của nhận thức luận duy vật biện chứng

4.1.3. Các trình độ nhận thức

4.1.3.1. Nhận thức kinh nghiệm và nhận thức lý luận

4.1.3.1. Nhận thức thông thường và nhận thức khoa học

4.2. Thực tiễn và vai trò của thực tiễn đối với nhận thức

4.2.1. Khái niệm thực tiễn

4.2.2. Vai trò của thực tiễn đối với nhận thức

4.3. Con đường biện chứng của sự nhận thức chân lý

4.3.1. Nhận thức cảm tính

4.3.2. Nhận thức lý tính

4.3.3. Nhận thức trở về với thực tiễn

4.4. Vấn đề chân lý

4.4.1. Khái niệm chân lý

4.4.2. Các tính chất của chân lý

4.5. Các phương pháp nhận thức khoa học

4.5.1. Khái niệm phương pháp, phân loại phương pháp

4.5.2. Một số phương pháp nhận thức khoa học

4.5.2.1. Các phương pháp thu nhận tri thức kinh nghiệm

4.5.2.1. Các phương pháp xây dựng và phát triển lý thuyết khoa học

Câu hỏi thảo luận: Phân tích biện chứng của sự nhận thức. Ý nghĩa phương pháp luận.

Chương 5

Lý luận hình thái kinh tế - xã hội

5.1. Phương pháp tiếp cận lịch sử của triết học học

5.2. Biện chứng giữa lực lượng sản xuất và quan hệ sản xuất

5.2.1. Khái niệm lực lượng sản xuất, quan hệ sản xuất

5.2.2. Mối quan hệ giữa lực lượng sản xuất và quan hệ sản xuất

5.3. Biện chứng giữa cơ sở hạ tầng và kiến trúc thượng tầng

5.3.1. Khái niệm cơ sở hạ tầng, kiến trúc thượng tầng

5.3.2. Mối quan hệ giữa cơ sở hạ tầng và kiến trúc thượng tầng

5.4. Phạm trù hình thái kinh tế - xã hội. Quá trình lịch sử - tự nhiên của sự phát triển các hình thái kinh tế - xã hội

5.4.1. Phạm trù hình thái kinh tế - xã hội

5.4.2. Sự phát triển của các hình thái kinh tế - xã hội là một quá trình lịch sử - tự nhiên

5.5. Giá trị khoa học của lý luận hình thái kinh tế - xã hội

5.5.1. Lý luận hình thái kinh tế - xã hội là nền tảng lý luận của chủ nghĩa duy vật lịch sử

5.5.2. Lý luận hình thái kinh tế - xã hội của C.Mác - cách tiếp cận khoa học về lịch sử

5.5.3. Lý luận hình thái kinh tế - xã hội và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam

Câu hỏi thảo luận: Sự vận dụng lý luận hình thái kinh tế - xã hội vào sự nghiệp xây dựng CNXH ở Việt Nam?

Chương 6

Ý thức xã hội

6.1. Khái niệm tồn tại xã hội, ý thức xã hội

6.1.1. Khái niệm tồn tại xã hội

6.1.2. Khái niệm ý thức xã hội

6.2. Mối quan hệ giữa tồn tại xã hội và ý thức xã hội

6.2.1. Tồn tại xã hội quyết định ý thức xã hội

6.2.2. Tính độc lập tương đối của ý thức xã hội

6.2.3. Ý nghĩa phương pháp luận

6.3. Một số hình thái ý thức xã hội

6.3.1. Ý thức chính trị

6.3.2. Ý thức pháp quyền

6.3.3. Ý thức đạo đức

6.3.4. Ý thức tôn giáo

Câu hỏi thảo luận: Ý nghĩa của vấn đề mối quan hệ giữa tồn tại xã hội và ý thức xã hội đối với việc xây dựng nền văn hóa và con người mới ở nước ta hiện nay?

Chương 7

Quan điểm của chủ nghĩa duy vật lịch sử về con người

7.1. Quan điểm của triết học trước Mác về con người

7.1.1. Quan điểm về con người trong triết học phương Đông

7.1.2. Quan điểm về con người trong triết học phương Tây

7.2. Quan điểm của triết học Mác – Lênin về bản chất con người

7.3. Cá nhân và xã hội

7.3.1. Khái niệm cá nhân, xã hội

7.3.2. Mối quan hệ giữa cá nhân và xã hội

7.4. Vấn đề xây dựng con người Việt Nam hiện nay

Câu hỏi thảo luận: Vận dụng quan điểm của triết học Mác – Lênin về con người vào việc xây dựng con người Việt Nam hiện nay?

10. Học liệu

- C.Mác, Ph.Ăngghen: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2003.
- V.I. Lênin: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2003.
- Lịch sử triết học, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1992.
- Giáo trình Triết học, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1999.
- Giáo trình Chuyên đề triết học, Tủ sách Đại học Vinh, 2003.
- Giáo trình Triết học (Dùng cho học viên cao học và nghiên cứu sinh không thuộc chuyên ngành Triết học), Nxb. Lý luận chính trị, Hà Nội, 2006.

11. Hình thức tổ chức dạy học

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Tự học
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn	7

13. Các quy định khác đối với môn học

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC**Những nguyên lý cơ bản của Kinh tế chính trị Mác- Lênin trong thời đại ngày nay****1. Họ và tên người dạy:**

1.1 Đinh Trung Thành

- Chức danh, học vị: GVC, TS
- Địa chỉ: trường Đại học Vinh

1.2 Nguyễn Đăng Bằng

- Chức danh, học vị: PGS, TS
- Địa chỉ: trường Đại học Vinh

1.3 Vũ Hồng Tiến

- Chức danh, học vị: PGS, TS
- Địa chỉ: Học viện Thanh thiếu niên

2. Tên môn học: Những nguyên lý cơ bản của Kinh tế chính trị Mác – Lênin trong thời đại ngày nay

Chuyên ngành: LL&PPDH bộ môn Giáo dục chính trị

3. Loại môn học: Cơ sở ngành; bắt buộc**4. Mã số môn học:** CTKT 504**5. Bộ môn phụ trách giảng dạy:** Bộ môn Kinh tế chính trị, khoa Giáo dục chính trị**6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung môn học**

- Số tín chỉ: 3
- Giảng lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu của môn học:

- Bồi dưỡng cho học viên những kiến thức cơ bản, hệ thống và cập nhật về Kinh tế chính trị Mác – Lênin, kinh tế học hiện đại theo hướng chuyên sâu

- Giúp cho người học có kỹ năng phân tích, tổng hợp, vận dụng và đánh giá những vấn đề Kinh tế chính trị Mác – Lênin trong bối cảnh hiện nay.

- Giúp người học nâng cao phẩm chất chính trị, có thái độ khách quan, khoa học về các vấn đề kinh tế - chính trị, đặc biệt về mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa

8. Mô tả môn học :

Môn học là sự nghiên cứu chuyên sâu học thuyết kinh tế Mác – Lênin về chủ nghĩa tư bản và chủ nghĩa tư bản hiện đại, những vấn đề kinh tế chính trị đang đặt ra cho Việt Nam hiện nay mà chương trình cử nhân chưa có điều kiện nghiên cứu. Đó là các vấn đề: 1. Phát triển nhận thức lý luận cơ bản về giá trị, giá trị thặng dư và chủ nghĩa tư bản hiện đại ; 2. Kinh tế thị trường định hướng XHCN ở Việt Nam ; 3. Xu hướng toàn cầu hoá, sự hình thành nền kinh tế tri thức và sự hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam 4. Công nghiệp hoá, hiện đại hóa trong giai đoạn hiện nay của Việt Nam.

9. Nội dung môn học

Chương 1

Học thuyết giá trị

1.1 Điều kiện ra đời, đặc trưng và ưu thế của sản xuất hàng hóa

1.1.1 Điều kiện ra đời và tồn tại của sản xuất hàng hóa

1.1.2 Đặc trưng và ưu thế của sản xuất hàng hóa

1.1.3 Ý nghĩa thực tiễn của vấn đề

1.2. Hàng hóa

1. 2.1 Hàng hóa và hai thuộc tính

1.2.2 Tính chất hai mặt của sản xuất hàng hóa

1.2.3 Lý luận giá trị của C.Mác và vấn đề tiếp cận kinh tế tri thức ở Việt Nam

1.3 Tiền tệ

1.3.1 Lịch sử ra đời và bản chất của tiền tệ.

1.3.2 Chức năng của tiền tệ và quy luật lưu thông tiền tệ

1.4 Quy luật giá trị

1.4.1 Nội dung của quy luật giá trị

1.4.2 Tác dụng của quy luật giá trị

1.5 Cạnh tranh và quan hệ cung cầu.

1.5.1 Cạnh tranh trong nền kinh tế hàng hóa

1.5.2 Quan hệ cung cầu

Chương 2

Học thuyết giá trị thặng dư

2.1 Sự chuyển hóa tiền thành tư bản

2.1.1 Công thức chung của tư bản

2.1.2 Hàng hóa sức lao động

2.2 Sản xuất giá trị thặng dư

2.2.1 Quá trình sản xuất giá trị thặng dư

2.2.2 Tư bản bất biến và tư bản khả biến

2.2.3 Tỷ suất và khối lượng giá trị thặng dư

2.2.4 Giá trị thặng dư tuyệt đối, tương đối và siêu ngạch

2.2.5 Sản xuất giá trị thặng dư- quy luật kinh tế tuyệt đối của chủ nghĩa tư bản

2.3 Tiền công trong chủ nghĩa tư bản

2.3.1 Bản chất của tiền công

2.3.2 Các hình thức tiền công cơ bản

2,3,3 Tiền công danh nghĩa và tiền công thực tế

2.4 Tích lũy tư bản chủ nghĩa

2.4.1 Thực chất của tích lũy tư bản và các nhân tố quyết định quy mô tích lũy tư bản

2.4.2 Quy luật chung của tích lũy tư bản chủ nghĩa

Chương 3

Chủ nghĩa tư bản hiện đại

3.1 Lịch sử xuất hiện CNTBHD

3.1.1 Chủ nghĩa tư bản độc quyền và độc quyền nhà nước

3.1.2 Nguyên nhân hình thành và bản chất của chủ nghĩa tư bản hiện đại

3.1.3 Đặc trưng cơ bản của chủ nghĩa tư bản hiện đại

3.1.4 Những biểu hiện mới trong đặc điểm kinh tế của chủ nghĩa tư bản hiện đại

3.2. Các công ty xuyên quốc gia hiện đại

3.2.1 Nguồn gốc, bản chất của các công ty xuyên quốc gia

3.2.2 Các loại hình công ty xuyên quốc gia và đặc trưng cơ bản của chúng

3.2.3 Vai trò của các công ty xuyên quốc gia trong nền kinh tế thế giới

3.3 Tác động của cách mạng khoa học – công nghệ đối với quá trình toàn cầu hóa, khu vực hóa.

3.3.1 Cách mạng khoa học - công nghệ trong quá trình phát triển lực lượng sản xuất xã hội.

3.3.2 Những tác động của cách mạng khoa học - công nghệ đối với nền kinh tế - xã hội.

3.3.3 Toàn cầu hóa, khu vực hóa nền kinh tế thế giới dưới tác động của cách mạng khoa học – công nghệ

Chương 4

Công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển kinh tế tri thức ở Việt Nam

4.1 CNH, HĐH – Nhiệm vụ trung tâm trong suốt thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

4.1.1 Tính tất yếu và tác dụng của công nghiệp hóa, hiện đại hóa

4.1.2 Mục tiêu, quan điểm của công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở Việt Nam

4.1.3 Nội dung của công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở Việt Nam

4.1.4 Những tiền đề để đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở Việt Nam

4.2 Nền kinh tế tri thức: khái niệm, tiêu chí phản ánh và nhận dạng phát triển ở Việt Nam

4.2.1 Sự hình thành và những đặc điểm chủ yếu của nền kinh tế tri thức

4.2.2 Nền kinh tế tri thức - một cơ hội mới cho nước ta

4.3 Công nghiệp hóa Việt Nam trong trào lưu khu vực hóa ở Đông Á

4.3.1 Mô hình CNH lan tỏa ở Đông Á

4.3.2 Việt Nam trong làn sóng công nghiệp Đông Á: Mô hình đàn sếu bay xưa và nay

4.3.3 Tiêu chí và Chiến lược CNH ở Việt Nam trong bối cảnh hình thành cộng đồng kinh tế Đông Á

Chương 5

Kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam

5.1 Kinh tế thị trường và cơ chế thị trường

5.1.1 Kinh tế thị trường

5.1.2 Thị trường

5.1.3 Cơ chế thị trường

5.2 Kinh tế thị trường định hướng XHCN ở Việt Nam

5.2.1 Quá trình chuyển sang nền kinh tế thị trường ở Việt Nam

5.2.2 Các giai đoạn hình thành nền kinh tế thị trường ở Việt Nam

5.2.3. Đặc trưng bản chất của nền kinh tế thị trường định hướng XHCN ở Việt Nam

5.2.4 Điều kiện và giải pháp hình thành và phát triển kinh tế thị trường định hướng XHCN ở Việt Nam

Chương 6

Chủ động hội nhập kinh tế quốc tế ở Việt Nam

6.1 Hội nhập kinh tế quốc tế và tính tất yếu khách quan của hội nhập kinh tế quốc tế

6.1.1 Khái niệm hội nhập kinh tế quốc tế

6.1.2 Nội dung và hình thức hội nhập kinh tế quốc tế

6.1.3 Tính tất yếu khách quan của hội nhập kinh tế quốc tế

6.2 Quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về hội nhập kinh tế quốc tế

6.2.1 Quá trình hình thành chủ trương hội nhập kinh tế quốc tế

6.2.2 Thành tựu và những khó khăn, thách thức

6.3 Những giải pháp cơ bản nhằm chủ động hội nhập kinh tế quốc tế

6.3.1 Quan điểm hội nhập kinh tế quốc tế

6.3.2 Những giải pháp chủ yếu

10. Học liệu:

1. Vũ Đình Bách (2004): *Một số vấn đề về kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội
2. Đỗ Lộc Diệp (2002): *Chủ nghĩa tư bản ngày nay : Những nét mới từ thực tiễn Mỹ, Tây Âu, Nhật*, Nxb Khoa học Xã hội, Hà Nội
3. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VI, VII, VIII, IX, X*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội
4. Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh: *Giáo trình Kinh tế chính trị Mác – Lênin, TẬP I, II* (Dùng cho hệ Cao cấp lý luận chính trị), Nxb Lý luận chính trị - Hành chính, Hà Nội, 2005
5. Vũ Văn Phúc (2005): *Nền kinh tế quá độ trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Lý luận Chính trị, Hà Nội
6. Nguyễn Thiết Sơn (2003): *Các công ty xuyên quốc gia Khái niệm, Đặc trưng, và những biểu hiện mới*, Nxb Khoa học Xã hội, Hà Nội
7. Lưu Ngọc Trinh (2002): *Bước chuyển sang nền kinh tế tri thức ở một số nước trên thế giới hiện nay*, Nxb Giáo dục, Hà Nội
8. Đinh Trung Thành (2010): *Đầu tư trực tiếp của các công ty xuyên quốc gia Nhật Bản trong thời kỳ đổi mới ở Việt Nam*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội
9. Đinh Trung Thành (2010): *Phát triển nhận thức kinh tế chính trị Mác – Lênin trong bối cảnh hiện nay*, *Tạp chí Kinh tế Châu Á – Thái Bình Dương*, số 307(5/2010) tr.31-37
10. PGS, TS Nguyễn Khắc Thanh (2010), *Những vấn đề kinh tế chính trị của chủ nghĩa tư bản độc quyền*, NXB Văn hóa – Thông tin, Hà Nội

11. Hình thức tổ chức dạy học

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi kết thúc chuyên đề hoặc làm bài tập lớn

- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn	7

13. Các quy định khác đối với môn học

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC

Những nguyên lý cơ bản của CNXH khoa học trong thời đại ngày nay

1. Họ và tên người dạy:

1.1. Đinh Thế Định

- Chức danh, học vị: GVC. PGS.TS
- Địa chỉ: Trường đại học Vinh

1.2. Đoàn Minh Duệ

- Chức danh, học vị: PGS. TS
- Địa chỉ: Trường đại học Vinh

1.3. Vũ Thị Phương Lê

- Chức danh, học vị: GVC. TS
- Địa chỉ: Trường đại học Vinh

2. Tên môn học:

Những nguyên lý cơ bản của CNXH khoa học trong thời đại ngày nay

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn giáo dục chính trị

3. Loại môn học: môn học cơ sở, bắt buộc

4. Mã số môn học: CTCN 505

5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy: Bộ môn CNXH KH, khoa GDCT

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:

- Số tín chỉ: 3
- Giảng lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học:

- Giới thiệu để người học nắm được các phạm trù, nguyên lý cơ bản của CNXHKH
- Giúp người học có kỹ năng đánh giá, lý giải một cách khách quan, khoa học các vấn đề chính trị- xã hội.
- Giúp người học có thái độ đúng đắn, tích cực đối với các vấn đề chính trị - xã hội; đặc biệt là con đường đi lên CNXH ở nước ta

8. Mô tả môn học

Môn học có 2 tín chỉ bao gồm những nội dung cơ bản của chủ nghĩa xã hội khoa học, những quy luật, phạm trù, nguyên lý cơ bản của quá trình đấu tranh cách mạng của giai cấp công nhân để thực hiện sự chuyển biến từ CNTB lên CNXH và CNCS ; những luận cứ khoa học để nắm vững đường lối, chính sách và con đường đi lên CNXH ở nước ta.

9. Nội dung môn học

Chương 1

Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

1.1. Khái niệm giai cấp công nhân

1.1.1. Quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin

1.1.2. Định nghĩa giai cấp công nhân

1.2. Nội dung và điều kiện khách quan quy định sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

1.2.1. Nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

1.2.2. Những điều kiện khách quan quy định sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

1.3. Vai trò của Đảng Cộng sản trong quá trình thực hiện sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

1.3.1. Tính tất yếu, quy luật hình thành và phát triển Đảng của giai cấp công nhân

1.3.2. Mối quan hệ giữa Đảng cộng sản với giai cấp công nhân

1.4. Cách mạng xã hội chủ nghĩa là quy luật phổ biến trong quá trình thực hiện sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

1.4.1. Cách mạng xã hội chủ nghĩa và tính tất yếu của nó

1.4.1.1. Những điều kiện của cách mạng XHCN

1.4.1.2. Tiến trình của cách mạng XHCN

- Giai đoạn thứ nhất

- Giai đoạn thứ hai

1.4.1.3. Mục tiêu, động lực, nội dung của cách mạng XHCN

- Mục tiêu của cách mạng XHCN

- Nội dung của cách mạng XHCN

1.4.1.4. Về sự thắng lợi của cách mạng XHCN

1.4.1.5. Hình thức và Phương pháp dành chính quyền trong cách mạng XHCN

1.5. Lý luận cách mạng không ngừng của chủ nghĩa Mác- Lênin và sự vận dụng ở Việt Nam

1.5.1. Lý luận cách mạng không ngừng của chủ nghĩa Mác- Lênin

1.5.1.1. Tư tưởng cách mạng không ngừng của C. Mác

1.5.1.2. Lý luận cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới của Lênin

1.5.1.3. Sự chuyển biến cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân lên cách mạng XHCN ở Việt Nam

1.6. Giai cấp công nhân Việt Nam trong thời kỳ CNH, HĐH

1.6.1. Những ưu điểm của giai cấp công nhân Việt Nam

1.6.2. Những hạn chế của giai cấp công nhân Việt Nam

1.6.3. Nội dung và điều kiện thực hiện sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam

Chương 2

Hình thái kinh tế xã hội chủ nghĩa

2.1. Sự phân kỳ hình thái kinh tế- xã hội cộng sản chủ nghĩa

2.1.1. Quan điểm của C. Mác

2.1.2. Quan điểm của V.I. Lênin

2.2. Những đặc trưng cơ bản của các giai đoạn trong hình thái kinh tế- xã hội cộng sản chủ nghĩa

2.2.1. Giai đoạn cao

2.2.2. Giai đoạn thấp

2.2.3. Thời kỳ quá độ

2.3. Thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

2.3.1. Quan niệm về xã hội xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam

2.3.2. Thời kỳ quá độ lên CNXH ở Việt Nam

2.3.2.1. Tính tất yếu khách quan của thời kỳ quá độ lên CNXH ở Việt Nam

2.3.2.2. Đặc điểm của thời kỳ quá độ lên CNXH ở Việt Nam

2.3.2.3. Những phương hướng cơ bản của thời kỳ quá độ lên CNXH ở Việt Nam

Chương 3

Liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và các tầng lớp lao động khác trong cách mạng xã hội chủ nghĩa

3.1. Tính tất yếu và cơ sở khách quan của liên minh giữa giai cấp công nhân với nông dân và các tầng lớp lao động khác trong cách mạng xã hội chủ nghĩa

3.1.1. Tính tất yếu của liên minh giữa giai cấp công nhân với nông dân và các tầng lớp lao động khác trong cách mạng xã hội chủ nghĩa

3.1.2. Cơ sở khách quan của liên minh giữa giai cấp công nhân với nông dân và các tầng lớp lao động khác trong cách mạng xã hội chủ nghĩa

3.2. Nội dung và nguyên tắc của liên minh giữa giai cấp công nhân với nông dân và các tầng lớp lao động khác trong cách mạng xã hội chủ nghĩa

3.2.1. Nội dung cơ bản của liên minh giữa giai cấp công nhân với nông dân và các tầng lớp lao động khác trong cách mạng xã hội chủ nghĩa

3.2.2. Nguyên tắc của liên minh giữa giai cấp công nhân với nông dân và các tầng lớp lao động khác trong cách mạng xã hội chủ nghĩa

3.3. Cơ cấu xã hội - giai cấp và liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và tầng lớp trí thức trong quá trình xây dựng CNXH ở Việt Nam

3.3.1. Cơ cấu xã hội - giai cấp trong quá trình xây dựng CNXH ở Việt Nam

3.3.2. Nội dung cơ bản của liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và tầng lớp trí thức trong quá trình xây dựng CNXH ở Việt Nam.

Chương 4

Những vấn đề chính trị xã hội có tính quy luật trong tiến trình cách mạng xã hội chủ nghĩa.

4.1. Nền dân chủ XHCN và nhà nước XHCN

4.1.1. Về quan niệm dân chủ và dân chủ XHCN

4.1.1.1. Quan niệm về dân chủ

4.1.1.2. Dân chủ XHCN

4.1.2. Nhà nước XHCN

4.1.2.1. Quan niệm về nhà nước XHCN

4.1.2.2. Bản chất, chức năng, nhiệm vụ của nhà nước XHCN

4.1.3. Đổi mới hệ thống chính trị XHCN nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của nhà nước ở Việt Nam trong giai đoạn hiện nay

4.1.3.1. Sự ra đời và hoạt động của hệ thống chính trị XHCN ở nước ta

4.1.3.2. Nguyên tắc chung, nội dung đổi mới hệ thống chính trị ở nước ta hiện nay

4.2. Vấn đề dân tộc trong cách mạng XHCN

4.2.1. Dân tộc và quan hệ dân tộc

4.2.2. Những nguyên tắc cơ bản để giải quyết vấn đề dân tộc trong cách mạng XHCN

4.2.3. Vấn đề dân tộc ở Việt Nam hiện nay

4.3. Vấn đề tôn giáo trong cách mạng XHCN

4.3.1. Bản chất, nguồn gốc và tính chất của tôn giáo

4.3.1.1. Bản chất và nguồn gốc của tôn giáo

4.3.1.2. Tính chất của tôn giáo

4.3.2. Những nguyên tắc cơ bản để giải quyết vấn đề tôn giáo trong cách mạng XHCN

4.3.3. Vấn đề tôn giáo ở Việt Nam hiện nay

10. Học liệu:

- TS. Bùi Đình Bôn, *Giai cấp công nhân Việt Nam mấy vấn đề lý luận và thực tiễn*, Nxb Lao động, HN, 1999

- TS. Phạm Cụng Nhất, PGS.TS. Phan Thanh Khụi, *Một số chuyên đề về những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác- Lênin*, tập III, Nxb LLCT, HN. 2008

- GS.TS. Nguyễn Duy Quý (chủ biên), *Những vấn đề lý luận về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, HN. 1996

- GS.TS. Nguyễn Trọng Chuẩn, TS. Phan Văn Đức, TS. Hồ Sỹ Quý, *Những quan điểm cơ bản của C. Mác, Ph. Ăngghen. V.I. Lênin về CNXH và thời kỳ quá độ*, Nxb CTQG, HN. 1997

- GS.TS. Phan Hữu Dật (chủ biên), *Mấy vấn đề lý luận và thực tiễn cấp bách liên quan đến mối quan hệ dân tộc hiện nay*, Nxb CTQG, HN, 2001
- Ban tư tưởng- văn hoá trung ương, *Vấn đề về tôn giáo và chính sách tôn giáo của đảng cộng sản Việt Nam*, Nxb CTQG, HN, 2002
- *C. Mác và Ăngghen toàn tập*- tập 21, Nxb CTQG, HN. 1995
- *V.I. Lênin toàn tập*- tập 26, 30, 44, Nxb Tiến bộ, Matxcova, 1980
- Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2006.

11. Hình thức tổ chức dạy học:

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học:

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn	7

13. Các quy định khác đối với môn học:

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN

Đảng Cộng sản Việt Nam trong tiến trình cách mạng Việt Nam

1. Họ và tên người dạy:

1. Phạm Xuân Mỹ: PGS, TS, Học viện báo chí tuyên truyền.
2. Trần Văn Thức: GVC, PGS.TS, Trường Đại học Vinh.
3. Nguyễn Văn Trung: TS, Khoa GDCT, Trường Đại học Vinh..

2. Tên môn học: Đảng Cộng sản Việt Nam trong tiến trình cách mạng Việt Nam

3. Loại môn học: Môn học cơ sở ngành, tự chọn.

4. Mã số môn học: CTSD.506.

5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy: Tổ Lịch sử Đảng, Khoa Giáo dục Chính trị.

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:

- Số tín chỉ: 3
- Giảng lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu của môn học:

Trang bị cho học viên hệ thống những kiến thức cơ bản, toàn diện, sâu sắc nhất của Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam. Nâng cao nhận thức của học viên về tính khoa học và tính Đảng trong nghiên cứu, giảng dạy Lịch sử Đảng. Góp phần làm sáng tỏ vai trò nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho hành động của chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và năng lực vận dụng sáng tạo lý luận vào điều kiện thực tiễn của Đảng Cộng sản Việt Nam. Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam là kết quả sự vận dụng sáng tạo lý luận chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực tiễn cách mạng Việt Nam. Giúp học viên thấy rõ phẩm chất trí tuệ, bản lĩnh chính trị, ý chí tự lực, tự cường của Đảng và nhân dân ta trong quá trình đấu tranh đầy hy sinh gian khổ để thực hiện thắng lợi đường lối cách mạng của Đảng. Khẳng định vai trò lãnh đạo cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam với tư cách là lực lượng tiên phong đại diện cho lợi ích và nguyện vọng của toàn dân tộc.

Từ lịch sử quá trình lãnh đạo đấu tranh cách mạng của Đảng, rút ra những bài học kinh nghiệm có giá trị thực tiễn trong giai đoạn hiện nay.

8. Mô tả tóm tắt nội dung môn học:

Chuyên đề “Những vấn đề cơ bản của Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam” là môn học bắt buộc đối với học viên chuyên ngành Lý luận và phương pháp dạy học chính trị. Chuyên đề gồm những nội dung có tính khái quát và chuyên sâu về những vấn đề cơ bản nhất của khoa học Lịch sử Đảng. Cung cấp một hệ thống tri thức cơ bản về quá trình lãnh đạo đấu tranh cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam, đó là quá trình hình thành, phát triển đường lối và chỉ đạo thực hiện thắng lợi đường lối cách mạng của Đảng, từ cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân đến cách mạng XHCN. Trình bày một số bài học kinh nghiệm đúc kết từ lịch sử quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam của Đảng.

9. Nội dung môn học:

Chương 1

Đường lối cứu nước của Nguyễn Ái Quốc và Cương lĩnh Chính trị đầu tiên của Đảng

I. Hoàn cảnh lịch sử của cách mạng Việt Nam trước khi Đảng ra đời.

1.1. Hoàn cảnh quốc tế cuối thế kỷ XIX, đầu thế kỷ XX

1.2. Xã hội thuộc địa nửa phong kiến Việt Nam cuối thế kỷ XIX, đầu thế kỷ XX

II. Đường lối cứu nước của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc.

2.1. Phong trào yêu nước theo khuynh hướng phong kiến và tư sản cuối thế kỷ XIX, đầu thế kỷ XX.

2.2. Nguyễn Ái Quốc với quá trình hình thành đường lối cứu nước.

2.3. Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng.

Chương 2

Đường lối đấu tranh giành chính quyền và nghệ thuật lãnh đạo của Đảng trong cách mạng tháng Tám năm 1945

I. Vai trò lãnh đạo của Đảng trong cao trào cách mạng 1930-1931.

1.1. Sự lãnh đạo của Đảng trong cao trào cách mạng 1930-1931.

1.2. Kinh nghiệm rút ra từ thực tiễn lãnh đạo cao trào cách mạng 1930-1931 và Xô Viết Nghệ - Tĩnh.

II. Sự trưởng thành của Đảng trong chỉ đạo chiến lược thời kỳ 1936-1939

2.1. Hoàn cảnh lịch sử

2.2. Sự chuyển biến về nhận thức của Đảng trong chỉ đạo chiến lược cách mạng.

2.3. Sự trưởng thành của Đảng trong chỉ đạo thực tiễn đấu tranh cách mạng.

III. Sự chuyển hướng chỉ đạo chiến lược cách mạng của Đảng thời kỳ 1939-1945.

3.1. Hoàn cảnh lịch sử

3.2. Nội dung chủ trương chuyển hướng chỉ đạo chiến lược.

3.3. Ý nghĩa của sự chuyển hướng chỉ đạo chiến lược.

3.4. Nghệ thuật lãnh đạo khởi nghĩa của Đảng trong Cách mạng Tháng Tám năm 1945.

Chương 3

Sự lãnh đạo của Đảng trong chiến tranh cách mạng Việt nam 1945 - 1975

I. Cuộc đấu tranh xây dựng, bảo vệ chính quyền cách mạng và chuẩn bị kháng chiến chống Pháp (1945-1946).

1.1. Tình hình nước ta sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945.

1.2. Chỉ thị “Kháng chiến kiến quốc” của Đảng (25/11/1945).

1.3. Kết quả, ý nghĩa, bài học kinh nghiệm.

II. Đảng lãnh đạo cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược (1946-1954)

2.1. Chủ trương phát động kháng chiến toàn quốc (19/12/1946).

2.2. Quá trình hình thành, bổ sung, phát triển đường lối kháng chiến.

2.3. Mặt trận đấu tranh vũ trang trong cuộc kháng chiến chống Pháp.

2.4. Mặt trận ngoại giao trong kháng chiến chống Pháp.

2.3. Ý nghĩa lịch sử, bài học kinh nghiệm của cuộc kháng chiến chống Pháp.

III. Đảng lãnh đạo cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước (1954-1975)

3.1. Cuộc độn đầu lịch sử trong cuộc chiến tranh Việt Nam.

3.2. Tình hình nước ta sau tháng 7 năm 1954.

3.3. Đường lối giữ vững và phát triển thế chiến lược tiến công đánh bại các chiến lược chiến tranh của đế quốc Mỹ.

3.4. Mặt trận ngoại giao trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

3.5. Ý nghĩa lịch sử, bài học kinh nghiệm của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

Chương 4

Đường lối cách mạng xã hội chủ nghĩa của Đảng cộng sản Việt Nam

I. Đường lối cách mạng xã hội chủ nghĩa miền Bắc (1954 – 1975)

1.1. Đặc điểm của miền Bắc khi bước vào thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội.

1.2. Quá trình hình thành và phát triển đường lối cách mạng xã hội chủ nghĩa miền Bắc.

1.3. Thành quả của sự nghiệp cách mạng xã hội chủ nghĩa miền Bắc và vai trò của hậu phương miền Bắc trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

1.3.1. Thành quả của sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội miền Bắc.

1.3.2. Vai trò của hậu phương miền Bắc trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

II. Cả nước quá độ lên chủ nghĩa xã hội và quá trình hình thành, bổ sung phát triển Đường lối đổi mới của Đảng (1975 - nay)

2.1. Quá trình hình thành Đường lối đổi mới của Đảng (1975 – 1986).

2.1.1. Tình hình thế giới, trong nước những năm cuối thập kỷ 70 đầu thập kỷ 80 của thế kỷ XX và yêu cầu khách quan của sự nghiệp đổi mới.

2.1.2. Quá trình tìm tòi, thử nghiệm con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta (1975 -1986).

2.1.3. Nội dung Đường lối đổi mới tại Đại hội lần thứ VI của Đảng (12/1986).

2.2. Quá trình bổ sung, phát triển đường lối đổi mới (1986 đến nay).

2.2.1. Tình hình thế giới, trong nước từ cuối thập kỷ 80 đầu thập kỷ 90 của thế kỷ XX.

2.2.2. Quá trình cụ thể hoá và bổ sung phát triển đường lối đổi mới của Đảng từ đại hội VII đến Đại hội XI.

2.2.3. Thành quả lịch sử và bài học kinh nghiệm của sự nghiệp đổi mới.

Chương 5

Một số bài học kinh nghiệm của Đảng trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam

I. Năm vững ngọn cờ độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

1.1. Lý luận chung về độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

1.2. Đường lối năm vững ngọn cờ độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội của Đảng trong thực tiễn cách mạng Việt Nam.

1.2.1. Trong cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân.

1.2.2. Trong cách mạng xã hội chủ nghĩa.

1.3. Độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội trong giai đoạn hiện nay.

II. Kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại.

2.1. Một số vấn đề về lý luận chung.

2.1.1. Đề cao tinh thần độc lập, tự chủ, tự lực, tự cường, phát huy sức mạnh của khối đại đoàn kết dân tộc.

2.1.2. Nhận thức đúng tính chất, đặc điểm, xu thế của thời đại, vận dụng đúng đắn, sáng tạo vào thực tiễn cách mạng Việt Nam.

2.2. Sự vận dụng của Đảng trong thực tiễn cách mạng Việt Nam.

2.2.1. Trong cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân.

2.2.2. Trong cách mạng xã hội chủ nghĩa.

2.3. Thời đại ngày nay và tính tất yếu của kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại trong cách mạng Việt Nam.

III. Sự lãnh đạo của Đảng là nhân tố cơ bản, đầu tiên quyết định mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam.

3.1. Lý luận chung về Đảng Cộng sản

3.2. Tính tất yếu lịch sử và quy luật ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam

3.3. Sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam là nhân tố cơ bản, đầu tiên quyết định mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam.

3.4. Những vấn đề đặt ra trong công tác xây dựng Đảng hiện nay.

10. Học liệu:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng toàn tập*, NXB CTQG Hà nội 2002.

2. *Hồ Chí Minh toàn tập*, NXB Chính trị quốc gia, Hà nội, 2000.

3. Bộ Giáo dục và đào tạo, *Giáo trình Lịch sử Đảng Cộng sản Việt nam*, NXB Chính trị quốc gia Hà nội, 2006.
4. Bộ Giáo dục và đào tạo, *Một số chuyên đề Lịch sử Đảng Cộng sản Việt nam*, NXB Chính trị quốc gia Hà nội, Tập 1,2,3. 2007.
5. Ban chỉ đạo tổng kết chiến tranh trực thuộc Bộ Chính trị, *Chiến tranh cách mạng Việt Nam (1945-1975), thắng lợi và bài học*, NXB Chính trị quốc gia Hà nội, 2000.
6. Đại học quốc gia Hà Nội, *Một số chuyên đề về đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam*, NXB lý luận chính trị Hà nội, 2008.
7. Lê Mậu Hãn, *Sức mạnh dân tộc của cách mạng Việt Nam dưới ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh*, NXB Chính trị quốc gia Hà Nội, 2003.
8. Viện Lịch sử Đảng – Học viện chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, *Tạp chí Lịch sử Đảng* (mỗi tháng một kỳ xuất bản).

11. Hình thức tổ chức dạy học:

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận.
- Kiểm tra điều kiện.
- Viết tiểu luận.
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn.
- Tự học.

12. Phương pháp đánh giá môn học.

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn.	7

13. Các quy định khác đối với môn học.

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC**Tư tưởng chính trị Hồ Chí Minh****1. Họ và tên người dạy:**

1.1. Thái Bình Dương

- Chức danh, học vị: Giảng viên chính, Thạc sĩ, NCS
- Địa chỉ: Khoa Giáo dục Chính trị, trường Đại học Vinh

1.2. Nguyễn Lương Bằng

- Chức danh, học vị: Phó giáo sư, Tiến sĩ
- Địa chỉ: Khoa Giáo dục Chính trị, trường Đại học Vinh

2. Tên môn học: Tư tưởng chính trị Hồ Chí Minh**3. Loại môn học:** Môn học cơ sở ngành; môn học tự chọn**4. Mã môn học:** 507**5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy:** Bộ môn Tư tưởng Hồ Chí Minh, khoa Giáo dục Chính trị, trường Đại học Vinh**6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:**

- Số tín chỉ: 3
- Giảng lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học

- Môn học nhằm làm rõ Tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam và đã soi sáng cho Đảng và nhân dân ta trong tiến trình cách mạng Việt Nam.

8. Mô tả môn học:

Trang bị cho học viên những tri thức khoa học và thực tiễn về độc lập, tự chủ, sáng tạo của Hồ Chí Minh trong tiến trình cách mạng Việt Nam và cách mạng thế giới

Nắm được nguồn gốc, quá trình hình thành Tư tưởng Hồ Chí Minh; những nội dung cơ bản về dân tộc, cách mạng giải phóng dân tộc, về Đảng, về nhà nước, về chủ nghĩa xã hội, về đại đoàn kết dân tộc và kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại. Chú trọng làm sáng tỏ những nội dung khi học ở chương trình đại

học sinh viên chưa có điều kiện nghiên cứu, nhất là tư tưởng độc lập, tự chủ, vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác – Lênin và tinh hoa văn hóa dân tộc, nhân loại của Hồ Chí Minh.

9. Nội dung môn học:

Chương 1

Khái niệm, tổng quan về quá trình nghiên cứu Tư tưởng Hồ Chí Minh

1. Vài nét tổng quan về quá trình nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh

1.1. Từ 1970 – 1980

1.2. Từ 1981 – 1990

1.3. Từ 1991 đến 2000.

1.4. Từ 2000 – nay

2. Khái niệm và hệ thống Tư tưởng Hồ Chí Minh

2.1. Khái niệm Tư tưởng Hồ Chí Minh

2.1.1. Tư tưởng

2.1.2. Tư tưởng Hồ Chí Minh

2.2. Hệ thống Tư tưởng Hồ Chí Minh

Chương 2

Nguồn gốc, quá trình hình thành và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh

1. Nguồn gốc quan tư tưởng Hồ Chí Minh

1.1. Truyền thống dân tộc

1.2. Tinh hoa văn hóa nhân loại

1.3. Chủ nghĩa Mác – Lênin

1.4. Phẩm chất cá nhân Hồ Chí Minh

2. Quá trình hình thành và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh

2.1. Thời kỳ 1890 – 1911

2.2. Thời kỳ 1911 – 1920

2.3. Thời kỳ 1921 – 1930

2.4. Thời kỳ 1930 – 1941

2.5. Thời kỳ 1941 – 1969

Chương 3

Tư tưởng Hồ Chí Minh về vấn đề dân tộc và cách mạng giải phóng dân tộc

3.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về vấn đề dân tộc

3.1.1. Về độc lập dân tộc

3.1.2. Về chủ nghĩa dân tộc:

3.1.3. Về mối quan hệ dân tộc - giai cấp:

3.1.4. Về mối quan hệ độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội

3.2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về cách mạng giải phóng dân tộc

3.2.1. Về con đường giải phóng dân tộc

3.2.2. Về sự lãnh đạo Đảng Cộng sản đối với cách mạng giải phóng dân tộc

3.2.3. Về lực lượng của cách mạng giải phóng dân tộc

3.2.4. Về mối quan hệ giữa cách mạng giải phóng dân tộc và cách mạng vô sản chính quốc

3.2.5. Về kết hợp lực lượng trong cách mạng giải phóng dân tộc

Chương 4

Tư tưởng Hồ Chí Minh về chủ nghĩa xã hội và con đường quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

4.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội

4.2. Quan điểm của Hồ Chí Minh về đặc trưng, bản chất của chủ nghĩa xã hội

4.2.1. Sự hình thành quan điểm của Hồ Chí Minh về chủ nghĩa xã hội

4.2.1.1. Từ chủ nghĩa Mác – Lênin

4.2.1.2. Từ lập trường yêu nước và khát vọng giải phóng dân tộc

4.2.1.3. Từ phương diện đạo đức:

4.2.1.4. Từ truyền thống lịch sử, văn hoá và con người Việt Nam:

4.2.2. Quan niệm của Hồ Chí Minh về những đặc trưng bản chất của chủ nghĩa xã hội

4.2.2.1. Quan điểm của chủ nghĩa Mác – Lênin

4.2.2.2. Quan điểm của Hồ Chí Minh

4.2.3. *Quan điểm của Hồ Chí Minh về mục tiêu và động lực của chủ nghĩa xã hội*

4.2.3.1. Mục tiêu:

4.2.3.2. Động lực

4.3. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

4.3.1. Quan điểm về thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

4.3.1.1. Quan điểm của các nhà kinh điển Mác – Lênin

4.3.1.2. Quan điểm của Hồ Chí Minh

4.3.2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

4.3.2.1. Về bước đi của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

4.3.2.2. Về biện pháp, cách thức tiến hành xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

Chương 5

Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng cộng sản Việt Nam

5.1. Về sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam

5.1.1. Bối cảnh lịch sử Việt Nam và thế giới những năm đầu thế kỷ XX

5.1.2. Kết hợp chủ nghĩa Mác – Lênin với phong trào công nhân và phong trào yêu nước trong sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam

5.1.2.1. Chủ nghĩa Mác – Lênin

5.1.2.2. Về phong trào yêu nước

5.1.2.3. Về phong trào công nhân

5.2. Bản chất giai cấp công nhân của Đảng

5.2.1. Đảng ta thực hiện mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội

5.2.2. Nền tảng tư tưởng của Đảng là chủ nghĩa Mác – Lênin

5.2.3. Tuân thủ những nguyên tắc xây dựng Đảng kiểu mới

5.2.4. Xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên theo quan điểm của giai cấp công nhân

5.2.5. Đảng phải chăm lo xây dựng chính quyền thực sự của dân, do dân, vì dân, mạng bản chất giai cấp công nhân, vừa có tính nhân dân, tính dân tộc sâu sắc

5.2.6. Đảng chân chính cách mạng của giai cấp công nhân phải là một bộ phận khăng khít của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế

5.3. Về xây dựng Đảng trong sạch vững mạnh

5.3.1. Sự cần thiết về xây dựng Đảng

5.3.2. Nguyên tắc xây dựng Đảng

5.3.3. Về mối quan hệ máu thịt giữa Đảng với dân

5.3.4. Về tự chỉnh đốn, tự đổi mới của Đảng

5.4. Về cán bộ và công tác cán bộ

5.4.1. Cán bộ là gốc của mọi công việc

5.4.2. Về đào tạo cán bộ

Chương 6

Tư tưởng Hồ Chí Minh về đại đoàn kết dân tộc, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại

6.1. Những cơ sở hình thành Tư tưởng đại đoàn kết Hồ Chí Minh

6.1.1. Cơ sở lý luận

6.1.2. Cơ sở thực tiễn

6.1.3. Chủ nghĩa nhân văn và đạo đức Hồ Chí Minh

6.2. Những quan điểm cơ bản của Hồ Chí Minh về đại đoàn kết dân tộc

6.2.1. Về chiến lược, và vai trò của đại đoàn kết dân tộc

6.2.2. Về mục tiêu và nhiệm vụ đại đoàn kết dân tộc của cách mạng

6.2.4. Về tổ chức của khối đại đoàn kết dân tộc

6.2.5. Về sự lãnh đạo của Đảng đối với Đảng tổ chức của khối đại đoàn kết dân tộc

6.3. Tư tưởng Hồ Chí Minh về kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại

6.3.1. Nhận thức của Hồ Chí Minh về sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại

6.3.2. Quan điểm cơ bản của Hồ Chí Minh về kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại

6.3.2.1. Nắm bắt chính xác xu thế thời đại, đặt cách mạng Việt Nam vào trong quỹ đạo cách mạng thế giới

6.3.2.2. Kết hợp các lực lượng:

6.3.2.3. Kết hợp các mặt đấu tranh

Chương 7

Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng nhà nước kiểu mới ở Việt Nam

7.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về thành lập nhà nước

7.1.1. Sự khảo cứu của Hồ Chí Minh về các kiểu nhà nước

7.1.2. Về thành lập Nhà nước Việt Nam dân chủ cộng hòa

7.2. Nội dung cơ bản tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng nhà nước

7.2.1. Về bảo vệ chính quyền cách mạng

7.2.2. Về bản chất giai cấp của nhà nước

7.2.3. Về xây dựng bộ máy nhà nước kiểu mới

7.2.3.1. Quản lý đất nước bằng pháp luật

7.2.3.2. Nguyên tắc của bộ máy nhà nước

7.2.3.3. Các thiết chế cấu thành bộ máy nhà nước

7.2.3.4. Kiên quyết chống ba thứ “giặc nội xâm” là tham ô, lãng phí, quan liêu

Chương 8

Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức

8.1. Đạo đức là cái gốc

8.2. Một cuộc cách mạng trên lĩnh vực đạo đức

8.3. Phạm vi bao quát của tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh

8.3.1. Đối với mọi đối tượng:

8.3.2 Trong mọi lĩnh vực hoạt động của con người

8.4. Một số nội dung cơ bản trong đạo đức cách mạng Hồ Chí Minh

8.4.1. Tính chất cách mạng trong đạo đức Hồ Chí Minh

8.4.4.1. Quan điểm của HCM về sự khác nhau giữa đạo đức cũ và đạo đức mới.

8.4.4.2. Tính kế thừa và đổi mới trong đạo đức cách mạng HCM

8.5. Một số chuẩn mực đạo đức cách mạng cơ bản

8.5.1. Trung với nước, hiếu với dân

8.5.2. Yêu thương con người

8.5.3. Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư

8.5.4. Tinh thần quốc tế trong sáng, thủy chung

8.5.5. Nhân, Nghĩa, Trí, Dũng, Liêm

8.5.6. Học không mệt mỏi

8.6. Những nguyên tắc xây dựng đạo đức mới: 3 ng tắc:

8.6.1. Nói đi đôi với làm, phải nêu gương về đạo đức

8.6.2. Xây đi đôi với chống

8.6.3. Phải tu dưỡng đạo đức suốt đời.

Chương 9

Tư tưởng Hồ Chí Minh về vấn đề con người

9.1. Vai trò của con người đối với sự phát triển của đất nước

9.1.1. Khái niệm con người

9.1.2. Con người là vốn quý nhất, trung tâm của quá trình phát triển xã hội

9.1.3. Muôn việc thành công hay thất bại đều do con người

9.2. Chiến lược trồng người

9.2.1. Đầu tiên là công việc đối với con người

9.2.2. Con người vừa là mục tiêu vừa là động lực của cách mạng Việt Nam

9.2.3. Xây dựng con người mới xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam

Chương 10

Tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa

10.1. Nhà văn hóa lớn

10.2. Những quan điểm chung của Hồ Chí Minh về văn hóa

10.2.1. Khái niệm

10.2.2. Vị trí của văn hóa

10.2.3. Tính chất của nền văn hóa

10.2.4. Chức năng của văn hóa

10.3. Những quan điểm lớn của Hồ Chí Minh về văn hóa

10.3.1. Văn hóa giáo dục

10.3.2. Văn hóa văn nghệ

10.3.3. Văn hóa đời sống

10.3.4. Về văn hóa chính trị

10. Học liệu:

1. HĐTƯ chỉ đạo biên soạn giáo trình quốc gia các bộ môn khoa học Mác – Lênin, TT Hồ Chí Minh: *Giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh*, NXB CTQG, Hà Nội 2003.

2. Học viện CTQG HCM: *Giáo trình TTHCM (dùng cho hệ cao cấp lý luận)* NXB CTQG, Hà Nội 2003.

3. Võ Nguyên Giáp: *Tư tưởng Hồ Chí Minh và con đường cách mạng Việt Nam*, NXB CTQG, Hà Nội 2003
4. PGS, TS Mạch Quang Thắng: *Tư tưởng Hồ Chí Minh về Đảng Cộng sản Việt Nam*, NXB CTQG, Hà Nội 1995
5. Nguyễn Khánh Bất – Bùi Đình Phong – Hoàng Trang: *Một số nội dung cơ bản trong tư tưởng đại đoàn kết Hồ Chí Minh*, NXB Nghệ An - 1995
6. PTS Hoàng Trang – Nguyễn Khánh Bất: *Tìm hiểu thân thế – sự nghiệp và tư tưởng HCM*, NXB CTQG, Hà Nội 1999
7. PGS. TS Bùi Đình Phong – TS Phạm Ngọc Anh: *Một số vấn đề trong Tư tưởng Hồ Chí Minh về Đảng Cộng sản Việt Nam*, NXB Lao động 2005
8. PGS Phùng Hữu Phú (Chủ biên): *Chiến lược Đại đoàn kết Hồ Chí Minh*, NXB CTQG, Hà Nội 1995.
9. Nguyễn Anh Tuấn: *Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Nhà nước kiểu mới ở Việt Nam*, NXB Đại học quốc gia TP Hồ Chí Minh – 2003
10. Bùi Ngọc Sơn: *Tư tưởng lập hiến của Hồ Chí Minh*, NXB Lý luận chính trị – 2004
11. Nguyễn Xuân Tề: *Tìm hiểu Tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước và pháp luật* (Tài liệu dùng trong một số trường đại học) NXB CTQG, Hà Nội 1999.
12. PGS, TS Thành Duy: *Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức*, NXB CTQG, Hà Nội 1996
13. PGS Song Thành *Hồ Chí Minh nhà văn hoá kiệt xuất*, NXB CTQG, Hà Nội 1999
14. Đảng cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VI, VII, VIII, IX, X của Đảng CSVN* - NXBST - Hà Nội .1987.1991.1996.2001, 2006.
15. Hồ Chí Minh: *Toàn tập* – (12 Tập) - NXB CTQG – HN. 2000

11. Hình thức tổ chức dạy học:

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn

- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn	7

13. Các quy định khác đối với môn học

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC

Phương pháp luận nghiên cứu khoa học chuyên ngành

1. Họ và tên người dạy:

- Đoàn Minh Duệ

Chức danh, học vị: PGS. TS

Địa chỉ: Trưởng khoa Luật, Trường Đại học Vinh.

- Đinh Thế Định

Chức danh, học vị: PGS. TS.

Địa chỉ: Trưởng khoa GDCT, Trường Đại học Vinh

2. Tên môn học: Phương pháp luận nghiên cứu khoa học chuyên ngành

3. Loại môn học: Môn học cơ sở ngành, tự chọn

4. Mã số môn học: CTPL 515

5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy: Khoa GDCT

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:

- Số tín chỉ: 3

- Giảng lý thuyết: 45 tiết

- Thảo luận: 30 tiết

- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học:

Trang bị cho học viên những tri thức khoa học về cách thức tiến hành một khoá luận, luận văn, luận án và đề tài NCKH

8. Mô tả môn học:

Đi sâu tìm hiểu các loại hình NCKH, cách thức xác định đề tài và thứ tự tiến hành triển khai đề tài khoa học.

9. Nội dung chi tiết môn học:

Chương 1.**Đại cương về nghiên cứu khoa học****1.1. Khái niệm**

- 1.1.1. Khoa học
- 1.1.2. Nghiên cứu khoa học
- 1.1.3. Lý thuyết khoa học
- 1.1.4. Tri thức khoa học
- 1.1.5. Luận điểm khoa học.

1.2. Các đặc điểm của nghiên cứu khoa học

- 1.2.1. Tính mới hay tính sáng tạo.
- 1.2.2. Tính khách quan.
- 1.2.3. Tính kế thừa.

Chương 2**Nội dung cơ bản của nghiên cứu khoa học****2.1. Định nghĩa****2.2. Các bước cơ bản của Nghiên cứu Khoa học**

- 2.2.1. Thiết lập, quan sát sự kiện.
- 2.2.2. Xây dựng khái niệm.

2.3. Giả thuyết và kiểm định giả thuyết nghiên cứu

- 2.3.1. Đặt giả thuyết nghiên cứu (giả thuyết khoa học)
- 2.3.2. Kiểm định giả thuyết

Chương 3. Các loại hình nghiên cứu khoa học**3.1. Loại hình nghiên cứu**

- 3.1.1. Nghiên cứu cơ bản.
- 3.1.2. Nghiên cứu ứng dụng.
- 3.1.3. Nghiên cứu triển khai.

3.2. Phân loại theo chức năng nghiên cứu

- 3.2.1. Nghiên cứu mô tả.
- 3.2.2. Nghiên cứu giải thích.

3.2.3. Nghiên cứu giải pháp.

3.2.4. Nghiên cứu dự báo.

3.3. Chuyển giao công nghệ

3.3.1. Thế nào là chuyển giao công nghệ?

3.3.2. Phương thức và chiều sâu chuyển giao công nghệ.

Chương 4. Phương pháp nghiên cứu khoa học

4.1. Các phương pháp nghiên cứu khoa học

4.1.1. Phương pháp nghiên cứu lý thuyết

4.1.2. Phương pháp nghiên cứu thực nghiệm

4.2. Phương pháp nghiên cứu phi thực nghiệm

4.2.1. Quan sát tự nhiên

4.2.2. Trắc nghiệm test

4.2.3. Phương pháp chuyên gia

4.3. Xử lý số liệu thực nghiệm và phi thực nghiệm

Chương 5. Thực hiện đề tài khoa học

5.1. Các bước thực hiện đề tài nghiên cứu

5.1.1. Lựa chọn đề tài nghiên cứu.

5.1.2. Xây dựng đề cương nghiên cứu.

5.1.3. Bước thực hiện.

5.2. Bước kết thúc (Viết báo cáo và nghiệm thu)

5.2.1. Mục đích và chủng loại báo cáo

5.2.2. Nội dung báo cáo

5.2.3. Sơ đồ thực hiện.

Câu hỏi thảo luận

1. Lý thuyết khoa học là gì?
2. Làm rõ chức năng dự báo của khoa học.
3. Thế nào là chuyển giao công nghệ.
4. Làm rõ phương thức chuyển giao công nghệ.
5. Phương pháp nghiên cứu dự báo là gì?

10. Học liệu.

1. **Vũ Cao Đàm.** *Phương pháp luận nghiên cứu khoa học*, Nxb Khoa học và Kỹ thuật, H. 2000, (Tái bản lần thứ 12/2005).

2. **Trần Khánh Đức.** *Phương pháp luận nghiên cứu khoa học*, H. 2003.

3. **Nguyễn Ngọc Quang.** *Lý luận dạy học đại cương*. Trường cán bộ quản lý giáo dục Trung ương. H. 1989.

4. **PGS. TS. Đỗ Công Tuấn.** *Lý luận và phương pháp nghiên cứu khoa học*. Nxb CTQG. H. 2004.

5. **PGS. TS. Đỗ Công Tuấn** (chủ biên). *Danh từ, thuật ngữ khoa học- công nghệ và khoa học*. Nxb khoa học kỹ thuật. H. 2001.

11. Hình thức tổ chức dạy học:

- Giảng lý thuyết;
- Thảo luận;
- Kiểm tra giữa kỳ;
- Viết tiểu luận;
- Thi hết môn;
- Tự học.

12. Phương pháp đánh giá môn học:

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn	7

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC
Những nguyên lý cơ bản của Kinh tế học

1. Họ và tên người dạy:

1.1 Đinh Trung Thành

- Chức danh, học vị: GVC, TS
- Địa chỉ: trường đại học Vinh

1.2 Nguyễn Đăng Bằng

- Chức danh, học vị: PGS, TS
- Địa chỉ: trường đại học Vinh

2. Tên môn học: Những nguyên lý cơ bản của Kinh tế học

3. Loại môn học : Cơ sở ngành; tự chọn

4. Mã số môn học: CTKH 509

5. Bộ môn, khoa phụ trách : Bộ môn Kinh tế chính trị, khoa GDCT

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học

- Số tín chỉ: 3
- Giảng lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu của môn học:

- Định hình khái niệm và phạm vi nghiên cứu của Kinh tế vi mô, Kinh tế vĩ mô.
- Trình bày quy luật cung cầu, giá cả và một số chính sách của chính phủ trên cơ sở vận dụng quy luật cung cầu.
- Phân tích hành vi của người sản xuất trong lựa chọn tối ưu hóa về sản lượng, chi phí, lợi nhuận, doanh thu.
- Giới thiệu sự hình thành và cách đo lường sản lượng quốc gia.
- Giới thiệu các loại lạm phát, thất nghiệp, chính sách tài khóa, chính sách tiền tệ.
- Khuyến khích học viên vận dụng kiến thức, kỹ năng phân tích những vấn đề vi mô, vĩ mô để ứng dụng trong môi trường kinh doanh thực tiễn.

8. Mô tả môn học

Môn học cung cấp cho học viên những nguyên lý cơ bản để phân tích các hoạt động kinh tế đang diễn ra trong nền kinh tế dưới góc độ vi mô và vĩ mô. Trong phân tích vi mô, nội dung cụ thể liên quan đến cung, cầu, sự hình thành giá cả, thị trường, những quy luật tác động đến hành vi sản xuất. Trong phân tích vĩ mô, nội dung giới thiệu tổng cung, tổng cầu, đo lường sản lượng quốc gia, thất nghiệp, lạm phát và một số chính sách can thiệp nền kinh tế của chính phủ như chính sách tài khóa, chính sách tiền tệ. Học viên các khối ngành LL & PPGD bộ môn Chính trị cần tiếp cận môn học này để làm tạo nền tảng kiến thức cho các chuyên ngành.

9. Nội dung môn học

Chương 1

Tổng quan về kinh tế học

1.1 Những vấn đề cơ bản của hoạt động kinh tế

1.1.1 Kinh tế học và nền kinh tế

1.1.1.1 Các bộ phận của kinh tế học

1.1.1.2 Kinh tế học vi mô

1.1.1.3 Kinh tế học vĩ mô

1.1.1.4 Kinh tế học thực chứng và kinh tế học chuẩn tắc

1.1.2. Cơ chế kinh tế

1.1.2.1 Khái niệm

1.1.2.2 Cơ chế kinh tế tự nhiên

1.1.2.3 Cơ chế kinh tế hỗn hợp

1.1.2.4 Cơ chế kinh tế thị trường

1.1.3 Lý thuyết lựa chọn kinh tế

1.1.3.1 Quy luật khan hiếm

1.1.3.2 Quy luật chi phí cơ hội tăng dần

1.1.3.3 Chi phí cơ hội

1.1.3.4 Đường giới hạn khả năng sản xuất

1.1.3.5 Phân tích cận biên

1.2 Phương pháp nghiên cứu kinh tế học

- 1.2.1 Phương pháp mô hình hoá
- 1.2.2 Phương pháp so sánh tĩnh
- 1.2.3 Quan hệ nhân quả
- 1.2.4 Đồ thị

Chương 2

Thị trường cung - cầu và giá cả

2.1 Cơ chế thị trường- Một giải pháp cho ba vấn đề kinh tế cơ bản

- 2.1.1 Thị trường
- 2.1.2 Cơ chế thị trường và việc giải quyết ba vấn đề kinh tế cơ bản

2.2 Cầu

- 2.2.1 Các khái niệm
- 2.2.2 Tác động của giá tới lượng cầu
- 2.2.3 Tác động của các yếu tố khác tới cầu
- 2.2.4 Tổng hợp các đường cầu

2.3 Cung

- 2.3.1 Các khái niệm
- 2.3.2 Tác động của giá tới lượng cung
- 2.3.3 Tác động của các yếu tố khác đến cung
- 2.3.4 Tổng hợp các đường cung

2.4 Cân bằng thị trường

- 2.4.1 Trạng thái cân bằng
- 2.4.2 Sự điều chỉnh của thị trường
- 2.4.3 Sự thay đổi trạng thái cân bằng
- 2.4.4 Tác động của sự can thiệp của Chính phủ

Chương 3

Sự lựa chọn của người tiêu dùng

3.1 Sự ràng buộc ngân sách

- 3.1.1 Đường ngân sách

3.1.2 Ảnh hưởng của thu nhập và giá cả đối với đường ngân sách

3.2 Sở thích của người tiêu dùng

3.2.1 Những giả định cơ bản về hành vi của người tiêu dùng

3.2.2 Đường bàng quan

3.3 Lý thuyết lợi ích

3.3.1 Các khái niệm

3.3.2 Quy luật lợi ích cận biên giảm dần

3.3.3 Thặng dư tiêu dùng

3.4 Sự lựa chọn của người tiêu dùng

3.4.1 Cân bằng của người tiêu dùng

3.4.2 Tối đa hoá lợi ích

3.4.3 Cách thức xác định đường cầu của người tiêu dùng

Chương 4

Sản xuất – chi phí – lợi nhuận

4.1 Lý thuyết sản xuất

4.1.1 Các khái niệm

4.1.2 Hàm sản xuất

4.1.3 Sản xuất với một đầu vào biến đổi

4.2 Lý thuyết chi phí

4.2.1 Các chi phí về tài nguyên

4.2.2 Chi phí ngắn hạn

4.3 Lợi nhuận

4.3.1. Khái niệm và công thức tính

4.3.2 Những yếu tố tác động đến lợi nhuận

4.3.3 Lợi nhuận kinh tế và lợi nhuận tính toán

4.3.4 Nguyên tắc tối đa hoá lợi nhuận

Chương 5**Thị trường và các yếu tố sản xuất****5.1 Những vấn đề chung**

5.1.1 Giá và thu nhập của các yếu tố sản xuất

5.1.2 Nguyên tắc thuê các yếu tố sản xuất

5.2 Thị trường yếu tố cạnh tranh hoàn hảo

5.2.1 Cầu yếu tố của các doanh nghiệp

5.2.2 Đường cầu thị trường

5.3 Cung lao động

5.3.1 Cung lao động cá nhân

5.3.2 Cung lao động của thị trường

5.4 Cân bằng trong thị trường lao động

5.4.1 Thị trường lao động cạnh tranh

5.4.2 Thị trường lao động không cạnh tranh

5.5 Cung và cầu về vốn

5.5.1 Tiền thuê, lãi suất và giá cả tài sản

5.5.2 Cầu về vốn

5.5.3 Cung về vốn

5.5.4 Cân bằng thị trường vốn

5.6 Đất đai và tiền thuê đất

5.6.1 Cung cầu về đất đai

5.6.2 Tiền thuê đất

Chương 6**Khái quát về kinh tế vĩ mô****6.1 Các mục tiêu và công cụ của kinh tế vĩ mô**

6.1.1 Các mục tiêu kinh tế vĩ mô cơ bản

6.1.2 Các chính sách kinh tế vĩ mô chủ yếu

6.2 Một số khái niệm và mối quan hệ giữa các biến số kinh tế vĩ mô cơ bản

6.2.1 Tổng sản phẩm quốc dân và tăng trưởng kinh tế

6.2.2 Chu kỳ kinh doanh và sự thiếu hụt sản lượng

6.2.3 Tăng trưởng và thất nghiệp

6.2.4 Tăng trưởng và lạm phát

6.2.5 Lạm phát và thất nghiệp

6.3 Tổng sản phẩm và thu nhập quốc dân

6.3.1 Tổng sản phẩm quốc dân

6.3.2 Tổng sản phẩm quốc nội

6.3.3 Ý nghĩa các chỉ tiêu GNP và GDP trong phân tích kinh tế

6.4 Phương pháp xác định GDP

6.4.1 Sơ đồ luân chuyển kinh tế vĩ mô

6.4.2 Phương pháp xác định GDP theo luồng sản phẩm cuối cùng

6.4.3 Phương pháp xác định GDP theo luồng thu nhập hoặc chi phí

6.4.4 Phương pháp giá trị gia tăng

6.5 Mối quan hệ giữa các chỉ tiêu tổng sản phẩm, thu nhập quốc dân và thu nhập quốc dân có thể sử dụng

6.5.1 Tổng sản phẩm quốc dân và tổng sản phẩm quốc nội

6.5.2 Tổng sản phẩm quốc dân và sản phẩm quốc dân ròng

6.5.3 Sản phẩm quốc dân ròng và thu nhập quốc dân

6.6 Các đồng nhất thức kinh tế vĩ mô cơ bản

6.6.1 Đồng nhất thức giữa tiết kiệm và đầu tư

6.6.2 Đồng nhất thức mô tả mối quan hệ giữa các khu vực trong nền kinh tế

Chương 7

Thất nghiệp và lạm phát

7.1 Thất nghiệp

7.1.1 Khái niệm, cách đo và tác động của thất nghiệp

7.1.2 Cân bằng thị trường lao động và tỷ lệ thất nghiệp

7.2 Lạm phát

7.2.1 Định nghĩa và cách tính lạm phát

7.2.2 Tác hại của lạm phát

7.2.3 Các quan điểm về nguyên nhân lạm phát

7.3 Mối quan hệ giữa lạm phát và thất nghiệp

7.3.1 Đường Philips ban đầu

7.3.2 Đường Philips mở rộng

7.3.3 Đường Philips dài hạn

7.4 Các chính sách và biện pháp kinh tế vĩ mô kiểm soát lạm phát

7.4.1 Đối với siêu lạm phát và lạm phát phi mã

7.4.2 Đối với lạm phát vừa phải

7.4.3 Một số vấn đề đặt ra

Chương 8

Tiền tệ và chính sách tiền tệ

8.1 Chức năng của tiền tệ

8.1.1 Các loại tiền

8.1.2 Các chức năng cơ bản của tiền tệ

8.2 Mức cung tiền và vai trò kiểm soát tiền tệ của Ngân hàng Trung ương

8.2.1 Tiền cơ sở

8.2.2 Hoạt động của Ngân hàng thương mại

8.2.3 Xác định mức cung tiền tệ

8.2.4 Vai trò kiểm soát mức cung tiền của Ngân hàng trung ương

8.3 Mức cầu tiền tệ

8.3.1 Các loại tài sản chính

8.3.2 Mức cầu về tiền

8.3.3 Mức cầu về tài sản và mối quan hệ với mức cầu tiền

8.4 Tiền tệ, lãi suất

8.4.1 Mối quan hệ giữa lãi suất với tiêu dùng, đầu tư, xuất khẩu

8.4.2 Cân bằng thị trường tiền tệ

8.5 Phối hợp chính sách tài khoá và chính sách tiền tệ

8.5.1 Chính sách tài khoá

8.5.2 Chính sách tiền tệ

8.5.3 Phối hợp chính sách tài khoá và chính sách tiền tệ

Chương 9**Kinh tế vĩ mô của nền kinh tế mở****9.1 Nguyên tắc lợi thế so sánh trong thương mại quốc tế**

9.1.1 Lợi thế tuyệt đối

9.1.2 Lợi thế tương đối

9.2 Cán cân thanh toán quốc tế

9.2.1 Tài khoản vãng lai

9.2.2 Tài khoản tư bản

9.2.3 Cán cân thanh toán quốc tế

9.3 Tỷ giá hối đoái và hệ thống tài chính quốc tế

9.3.1 Tỷ giá hối đoái và thị trường ngoại hối

9.3.2 Vai trò của tỷ giá hối đoái với các cân đối trong nước

9.3.3 Các hệ thống tỷ giá hối đoái quốc tế

10. Học liệu

1. TS Trần Xuân Kiêm, TS Hồ Ngọc Minh: *Kinh tế vi mô*. Nxb Thống Kê 2005.
2. Bộ GD và ĐT: *Kinh tế vi mô*. Nxb GD, 2005.
3. Bộ GD và ĐT: *Các nguyên lý Kinh tế vĩ mô*. Nxb GD, 1998.
4. PAUL A-SAMUELSON/ WILLIAM D. NORDHAUS: *Kinh tế học*. Nxb ĐHQG, 2003.
5. Đại học quốc gia thành phố Hồ Chí Minh : *Kinh tế học Đại cương*, Nxb Đại học quốc gia TP Hồ Chí Minh, 2007
6. Nguyễn Văn Luân-Nguyễn Tiến Dũng- Nguyễn Chí Hải : *Kinh tế học Đại cương*, Nxb Thống kê, Hà Nội 1998
7. Vũ Kim Dũng : *Tập bài giảng Nguyên lý kinh tế học vi mô*, Nxb Thống kê, Hà Nội, 2005
8. David Begg, Stanley Fischer, Rudiger Dornbusch: *Kinh tế học*, Nxb Giáo dục, Hà Nội, 1992

9. Vũ Kim Dũng : *Hướng dẫn thực hành Kinh tế học vi mô*, Nxb Lao động – Xã hội, Hà Nội, 2007

10. Trường Đại học Kinh tế TP Hồ Chí Minh : *Tóm tắt – Bài tập – Trắc nghiệm Kinh tế vi mô*, Nxb Thống kê, Hà Nội 2004

11. Hình thức tổ chức dạy học

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi kết thúc chuyên đề hoặc làm bài tập lớn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học

Phương pháp đánh giá	Hình thức	Tỷ trọng
Điểm chuyên cần	Điểm danh trên lớp	10%
Kiểm tra giữa kỳ	Viết, tiểu luận	20%
Thi hết môn	Viết; Bài tập lớn	70%

13. Các quy định khác đối với môn học

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT**Những quan điểm chính trị trong các tác phẩm của Hồ Chí Minh****1. Họ và tên người dạy:**

1.1 Thái Bình Dương

- Chức danh, học vị: Giảng viên chính, Thạc sĩ
- Địa chỉ: Khoa Giáo dục Chính trị, trường Đại học Vinh

1.2. Nguyễn Lương Bằng

- Chức danh, học vị: Phó giáo sư, Tiến sĩ
- Địa chỉ: Khoa Giáo dục Chính trị, trường Đại học Vinh

2. Tên môn học: Những quan điểm chính trị trong các tác phẩm của Hồ Chí Minh**3. Loại môn học:** Môn học cơ sở ngành; môn học tự chọn**4. Mã môn học:** 519**5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy:** Bộ môn Tư tưởng Hồ Chí Minh, khoa Giáo dục Chính trị, trường Đại học Vinh**6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:**

- Số tín chỉ: 3
- Giảng lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học

Trang bị cho học viên những tri thức khoa học về quan điểm chính trị trong các tác phẩm của Hồ Chí Minh và hiện thực hóa trong tiến trình cách mạng Việt Nam

8. Mô tả môn học:

Trang bị cho học viên là chú trọng làm sáng tỏ các quan điểm độc lập, tự chủ, vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác – Lênin và tinh hoa văn hóa dân tộc, nhân loại trong các tác phẩm của Hồ Chí Minh.

9. Nội dung môn học:

Chương 1

Cơ sở và quá trình hình thành quan điểm chính trị Hồ Chí Minh

1.1. Cơ sở hình thành quan điểm chính trị Hồ Chí Minh

1.1.1. Cơ sở khách quan

1.1.2. Cơ sở chủ quan

1.2. Quá trình hình thành, phát triển và hoàn thiện quan điểm chính trị Hồ Chí Minh

1.2.1. Thời kỳ 1890 – 1911

1.2.2. Thời kỳ 1911 – 1920

1.2.3. Thời kỳ 1921 – 1930

1.2.4. Thời kỳ 1930 – 1941

1.2.5. Thời kỳ 1941 - 1969

Chương 2

Quan điểm về con đường cách mạng Việt Nam của Hồ Chí Minh

2.1. Báo cáo về Bắc Kỳ, Trung Kỳ và Nam Kỳ (1924)

2.2. Đường Cách Mệnh (1927)

2.2.1. Các loại cách mệnh

2.2.2. Con đường cách mệnh Việt Nam

2.2.2.1. Về tính chất của cách mạng Việt Nam

2.2.2.2. Về kẻ thù của cách mạng Việt Nam

2.2.2.3. Về lực lượng cách mạng.

2.2.2.4. Về phương pháp tổ chức

2.2.2.5. Về phương pháp cách mạng

2.2.2.6. Về đoàn kết quốc tế.

2.2.2.7. Về Đảng Cộng Sản

2.3. Trong Chính cương vắn tắt, sách lược vắn tắt

2.3.1. Phương hướng chiến lược của cách mạng Việt Nam

2.3.2. Nhiệm vụ của cách mạng Việt Nam

2.3.3. Lực lượng cách mạng

2.3.4. Giai cấp lãnh đạo cách mạng

2.3.5. Phương pháp cách mạng

2.3.6. Quan hệ quốc tế

2.4. Tuyên ngôn độc lập (1945)

2.5. Trong Báo cáo chính trị Tại đại hội lần thứ II của Đảng

2.6. Trong Báo cáo chính trị Tại đại hội lần thứ III của Đảng

2.7. Di chúc (1969)

Chương 3

Quan điểm về độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội

3.1. Đường Cách Mệnh (1927)

3.2. Trong Chính cương vắn tắt, sách lược vắn tắt

3.3. Tuyên ngôn độc lập (1945)

3.4. Trong Báo cáo chính trị Tại đại hội lần thứ II của Đảng

3.5. Thường thức chính trị (1953)

3.6. Trong Báo cáo chính trị Tại đại hội lần thứ III của Đảng

3.7. Di chúc (1969)

Chương 4

Quan điểm về Đảng và vai trò lãnh đạo cách mạng Việt Nam của Đảng

4.1. Đường Cách Mệnh (1927)

4.2. Trong Chính cương vắn tắt, sách lược vắn tắt

4.3. Sửa đổi lối làm việc (1947)

4.3.1. Vai trò của cán bộ

4.3.2. Về đường lối, chủ trương của Đảng

4.3.3. Phải nâng cao sáng kiến và lòng hăng hái

4.4. Dân vận (1949)

4.5. Trong Báo cáo chính trị Tại đại hội lần thứ II của Đảng

4.6. Thường thức chính trị (1953)

4.7. Đạo đức cách mạng (1958)

4.8. Trong Báo cáo chính trị Tại đại hội lần thứ III của Đảng

4.9. Di chúc (1969)

- 4.9.1. Đoàn kết thống nhất trong Đảng
- 4.9.2. Tự phê bình và phê bình
- 4.9.3. Xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh

Chương 5

Quan điểm về xây dựng nhà nước

- 5.1. Yêu sách của nhân dân An Nam (1919)
- 5.2. Đường Cách Mệnh (1927)
- 5.3. Trong Chính cương vắn tắt, sách lược vắn tắt
- 5.4. Tuyên ngôn độc lập (1945)
- 5.5. Sửa đổi lối làm việc (1947)
- 5.6. Dân vận (1949)
- 5.7. Trong Báo cáo chính trị Tại đại hội lần thứ II của Đảng
- 5.8. Thường thức chính trị (1953)
- 5.9. Đạo đức cách mạng (1958)
- 5.10. Trong Báo cáo chính trị Tại đại hội lần thứ III của Đảng
- 5.11. Di chúc (1969)

Chương 6

Quan điểm về tập hợp lực lượng

- 6.1. Đường Cách Mệnh (1927)
- 6.2. Trong Chính cương vắn tắt, sách lược vắn tắt
- 6.3. Dân vận (1949)
- 6.4. Trong Báo cáo chính trị Tại đại hội lần thứ II của Đảng
- 6.5. Thường thức chính trị (1953)
- 6.6. Đạo đức cách mạng (1958)
- 6.7. Trong Báo cáo chính trị Tại đại hội lần thứ III của Đảng
- 6.8. Di chúc (1969)

Chương 7

Quan điểm về đoàn kết quốc tế

- 7.1. Đường Cách Mệnh (1927)
- 7.2. Trong Báo cáo chính trị Tại đại hội lần thứ II của Đảng

7.3 .Thường thức chính trị (1953)

7.4. Đạo đức cách mạng (1958)

7.5. Trong Báo cáo chính trị Tại đại hội lần thứ III của Đảng

7.6. Di chúc (1969)

10. Học liệu:

1. HDTU chỉ đạo biên soạn giáo trình quốc gia các bộ môn khoa học Mác – Lênin, TT Hồ Chí Minh: *Giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh*, NXB CTQG, Hà Nội 2003.

2. Học viện CTQG HCM: *Giáo trình TTHCM (dùng cho hệ cao cấp lý luận)* NXB CTQG, Hà Nội 2003.

15. Hồ Chí Minh: *Toàn tập* – (12 Tập) - NXB CTQG – HN. 2000

9. PTS Hoàng Trang – Nguyễn Khánh Bật: *Tìm hiểu thân thế – sự nghiệp và tư tưởng HCM*, NXB CTQG, Hà Nội 1999

14. PGS, TS Mạch Quang Thắng: *Một số chuyên đề về môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh*, NXB CTQG, Hà Nội 1996

20. GS Phan Ngọc Liên (Chủ biên): *Tìm hiểu Tư tưởng Hồ Chí Minh về một số vấn đề quốc tế*, NXB CTQG, Hà Nội 1995.

21. GS Đinh Xuân Lâm: *Góp phần tìm hiểu cuộc đời và tư tưởng HCM*, NXB CTQG, Hà Nội 2005

11. Hình thức tổ chức dạy học:

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn	7

13. Các quy định khác đối với môn học

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC**Thời đại ngày nay và định hướng XHCN ở Việt Nam****1. Họ và tên người dạy:**

1.1. Đinh Thế Định

- Chức danh, học vị: PGS .TS
- Địa chỉ: Trường đại học Vinh

1.2. Đoàn Minh Duệ

- Chức danh, học vị: PGS. TS
- Địa chỉ: Trường đại học Vinh

1.3. Vũ Thị Phương Lê

- Chức danh, học vị: GVC. TS
- Địa chỉ: Trường đại học Vinh

2. Tên môn học: Thời đại ngày nay và định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn giáo dục chính trị

3. Loại môn học: môn học cơ sở, tự chọn**4. Mã số môn học:** CTTĐ 511**5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy:** Bộ môn CNXH KH, khoa GDCT**6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:**

- Số tín chỉ: 3
- Giảng lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học:

Trang bị cho học viên những tri thức khoa học và thực tiễn về thời đại và định hướng XHCN ở Việt Nam

Nắm được những nội dung cơ bản trong hệ quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về thời đại, về định hướng XHCN ở Việt Nam; tình hình thực tiễn phát triển quan hệ đối ngoại, hội nhập quốc tế cũng như trong việc giữ vững định hướng XHCN ở nước ta.

Có khả năng đánh giá, phân tích những vấn đề cơ bản của thời đại ngày nay và đề ra phương hướng giữ vững định hướng XHCN ở Việt Nam.

8. Mô tả môn học:

Môn học phân tích đặc điểm, nội dung và tính chất của thời đại; tính tất yếu và những điều kiện bảo đảm định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam.

9. Nội dung môn học:

Chương 1

Thời đại ngày nay

1.1. Nội dung của thời đại

1.1.1. Phương pháp luận tiếp cận khái niệm “thời đại”

1.1.1.1 Các tiếp cận theo học thuyết 3 nền văn minh

1.1.1.2. Các tiếp cận theo học thuyết mác-xít

1.1.2. Cơ sở xác định và nội dung của thời đại ngày nay

1.1.2.1. Cơ sở xác định nội dung thời đại ngày nay

1.1.2.2. Nội dung của thời đại ngày nay

1.2. Đặc điểm và tính chất của thời đại ngày nay

1.2.1. Đặc điểm của thời đại ngày nay

1.2.1.1.Đặc điểm kinh tế

1.2.1.2. Đặc điểm chính trị

1.2.2. Tính chất của thời đại ngày nay

1.2.2.1. Cơ sở xác định tính chất của thời đại ngày nay

1.2.2.2. Những tính chất cơ bản của thời đại ngày nay

1.3. Những mâu thuẫn cơ bản và xu hướng vận động của thời đại ngày nay

1.3.1. Những mâu thuẫn cơ bản của thời đại ngày nay

1.3.1.1. Mâu thuẫn giữa chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa tư bản

1.3.1.2. Mâu thuẫn giữa các nước tư bản phát triển và các nước đang phát triển

1.3.1.3. Mâu thuẫn giữa giai cấp tư sản và giai cấp công nhân trong các nước TBCN

1.3.1.4. Mâu thuẫn giữa các trung tâm TBCN với nhau

1.3.1.5. Mâu thuẫn về lợi ích quốc gia- dân tộc trong thời kỳ toàn cầu hóa

*1.3.2. Xu hướng vận động của thời đại ngày nay***Chương 2****Diễn biến phức tạp của thời đại ngày nay****2.1. Sự khủng hoảng, thoái trào của CNXH – nguyên nhân, bài học kinh nghiệm***2.1.1. Sự khủng hoảng, thoái trào của CNXH*

2.1.1.1. Sự khủng hoảng kinh tế- xã hội ở các nước XHCN vào thập kỷ 1980

2.1.1.2. Sự khủng hoảng về tư tưởng- chính trị ở các nước XHCN

2.1.2. Nguyên nhân, bài học kinh nghiệm

2.1.2.1. Một số nguyên nhân

2.1.2.2. Một số bài học kinh nghiệm

2.2. Cải tổ và sự sụp đổ của CNXH ở một loạt nước, nguyên nhân, bài học kinh nghiệm

2.2.1. Cải tổ và sự sụp đổ của CNXH ở Liên Xô và Đông Âu

2.2.1.1. Nội dung cải tổ

2.2.1.2. Diễn biến cải tổ

2.2.1.3. Sự sụp đổ CNXH ở Liên Xô và Đông Âu

2.2.2. Nguyên nhân, bài học kinh nghiệm

2.2.2.1. Nguyên nhân sụp đổ

2.2.2.2. Bài học kinh nghiệm từ thất bại

2.3. Cải cách, mở cửa và triển vọng của CNXH, thành tựu, nguyên nhân, bài học kinh nghiệm

2.3.1. Thành tựu cải cách, mở cửa ở các nước XHCN

2.3.1.1. Thành tựu cải cách, mở cửa ở Trung Quốc

2.3.1.2. Thành tựu đổi mới ở Việt Nam

2.3.2. Nguyên nhân, bài học kinh nghiệm

2.3.2.1. Nguyên nhân thành công

2.3.2.2. Bài học kinh nghiệm từ những thành công

2.4. Cách mạng khoa học – công nghệ và sự phát triển của chủ nghĩa tư bản

2.4.1. Cách mạng khoa học – công nghệ

2.4.1.1. Sự phát triển của cách mạng khoa học- công nghệ

2.4.1.2. Vai trò của cách mạng khoa học- công nghệ trong thời đại ngày nay

2.4.2. Tác động của cách mạng khoa học – công nghệ tới sự phát triển của CNTB

2.4.2.1. Tác động của cách mạng khoa học- công nghệ tới phát triển kinh tế ở các nước TBCN

2.4.2.2. Tác động của cách mạng khoa học- công nghệ tới lĩnh vực chính trị ở các nước TBCN

2.5. Những hạn chế và khả năng vượt qua của CNTB

2.5.1. Những hạn chế của CNTB

2.5.1.1. Mâu thuẫn giữa quan hệ sản xuất và lực lượng sản xuất

2.5.1.2. Mâu thuẫn giữa giai cấp tư sản và giai cấp công nhân

2.5.2. Sự bất lực của CNTB trong khắc phục những hạn chế của mình

2.5.2.1. Sự bất lực do bản chất giai cấp tư sản thống trị

2.5.2.2. Sự bất lực do chế độ sở hữu tư nhân

Chương 3

Định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam hiện nay

3.1. Định hướng xã hội chủ nghĩa

3.1.1. Khái niệm định hướng XHCN

3.1.2. Tính tất yếu của định hướng XHCN ở Việt Nam hiện nay

3.2. Những nhân tố cơ bản bảo đảm định hướng XHCN

3.2.1. Những nhân tố chính trị bảo đảm định hướng XHCN

3.2.1.1. Vai trò lãnh đạo của đảng cộng sản

3.2.1.2. Phát huy quyền làm chủ của nhân dân

3.2.2. Những nhân tố kinh tế bảo đảm định hướng XHCN

3.2.2.1. Phát triển kinh tế nhà nước

3.2.2.2. Phát triển kinh tế tập thể và kinh tế tư bản nhà nước

3.3. Nội dung định hướng XHCN trên một số lĩnh vực cơ bản của xã hội

3.3.1. Nội dung định hướng XHCN trên lĩnh vực kinh tế

3.3.1.1. Phát triển nền kinh tế nhiều thành phần, giải phóng mọi nguồn lực xã hội

3.3.1.2. Duy trì vai trò chủ đạo của kinh tế nhà nước

3.3.2. Nội dung định hướng XHCN trên lĩnh vực chính trị

3.3.2.1. Tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng cộng sản

3.3.2.2. Xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN

3.3.2.3. Đổi mới hoạt động của các tổ chức chính trị- xã hội

3.3.2.4. Đẩy mạnh quá trình dân chủ hóa xã hội

3.3.3. Nội dung định hướng XHCN trên lĩnh vực tư tưởng – văn hoá

3.3.3.1. Tăng cường tuyên truyền, giáo dục chủ nghĩa Mác- Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong xã hội

3.3.3.2. Đấu tranh chống các quan điểm thù địch, sai trái

3.3.4. Nội dung định hướng XHCN trên lĩnh vực xã hội

3.3.4.1. Thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội ngay trong từng bước phát triển

3.3.4.2. Xây dựng chính sách xã hội phù hợp đối với từng lĩnh vực, từng đối tượng

3.4. Những vấn đề đang đặt ra về định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam và giải pháp khắc phục

3.4.1. Những vấn đề đang đặt ra về nhận thức và về thực tiễn

3.4.1.1. Những vấn đề đặt ra về nhận thức

3.4.1.2 Những vấn đề đặt ra về thực tiễn xây dựng CNXH

3.4.2. Một số giải pháp khắc phục

3.4.2.1. Giải pháp về nhận thức

3.4.2.2. Giải pháp về thực tiễn

Câu hỏi thảo luận

1. Trình bày những diễn biến phức tạp tình hình thế giới cuối thế kỷ XX đầu thế kỷ XXI?

2. Trình bày nội dung và đặc điểm của thời đại ngày nay?

3. Phân tích định hướng XHCN và những nhân tố cơ bản bảo đảm định hướng XHCN ở Việt Nam?

4. Trình bày nội dung và những vấn đề đặt ra về định hướng XHCN ở nước ta hiện nay?

10. Tài liệu học tập

- Nguyễn Đức Bình (Chủ biên): *Về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H., 2003.

- Nguyễn Đức Bình, Lê Hữu Nghĩa, Trần Hữu Tiến (đồng chủ biên): *Góp phần nhận thức thế giới đương đại*, Nxb CTQG, H., 2003.

- GS.TS. Nguyễn Duy Quý (Chủ biên), *Những vấn đề lý luận về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, NXB CTQG, HN, 1996

- GS.TS. Nguyễn Trọng Chuẩn, TS. Phạm Văn Đức..., *Những quan điểm cơ bản của C.Mác, Ph.Ănggen, VI.Lênin về CNXH và thời kỳ quá độ*, NXB CTQG, HN, 1997

- C.Mác và Ph.Ănggen, toàn tập, tập 21, NXB CTQG, HN, 1995

- VI.Lênin, toàn tập, tập 26,30, 44, NXB CTQG, HN, 1996

- Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2006.

- Nguyễn Phú Trọng (Chủ biên): *Đổi mới và phát triển ở Việt Nam- một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2006.

11. Hình thức tổ chức dạy học:

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học:

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn	7

13. Các quy định khác đối với môn học:

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC**Quan hệ giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị ở Việt Nam****1. Họ và tên người dạy**

1.1. Trần Viết Quang

- Chức danh, học vị: PGS.TS
- Địa chỉ: Trường đại học Vinh

1.2. Nguyễn Thái Sơn

- Chức danh, học vị: PGS.TS
- Địa chỉ: Trường đại học Vinh

1.3. Nguyễn Lương Bằng

- Chức danh, học vị: PGS.TS
- Địa chỉ: Trường đại học Vinh

1.4. Nguyễn Văn Thiện

- Chức danh, học vị: GVC. TS
- Địa chỉ: Trường đại học Vinh

2. Tên môn học: Quan hệ giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị ở Việt Nam

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Chính trị

3. Loại môn học: môn học chuyên ngành, tự chọn**4. Mã số môn học: CTĐM 514****5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy: Bộ môn KTCT, khoa GDCT****6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:**

Số tín chỉ: 3

- Giảng lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học:

Môn học cung cấp cho người học những tri thức cơ bản về kinh nghiệm thế giới, thực tiễn Việt Nam giải quyết mối quan hệ giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị, góp phần giải quyết những vấn đề nảy sinh trong thực tiễn.

- Về kiến thức: Hiểu rõ thực chất của đổi mới kinh tế, đổi mới chính trị, quan hệ giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị; mối quan hệ đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị ở Việt Nam.

- Về kỹ năng: Có khả năng phân tích, thuyết trình về bản chất mối quan hệ giữa kinh tế và chính trị.

- Về thái độ: Ủng hộ sự nghiệp đổi mới ở Việt Nam do Đảng lãnh đạo

8. Mô tả môn học

Môn học phân tích những vấn đề lý luận về quan hệ kinh tế với chính trị, quan hệ đổi mới kinh tế với đổi mới chính trị, khảo sát kinh nghiệm giải quyết mối quan hệ này ở các nước trên thế giới, nội dung chủ yếu mối quan hệ giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị ở Việt Nam.

9. Nội dung môn học

Chương 1

Lý luận chung về quan hệ giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị ở Việt Nam

1.1. Một số quan điểm phi macxit về quan hệ giữa kinh tế và chính trị

1.1.1. Một số quan điểm phương Tây về quan hệ giữa kinh tế và chính trị

1.1.1.1. Thời kỳ cổ - trung đại

1.1.1.2. Thời kỳ cận đại

1.1.1.3. Thời kỳ hiện đại

1.1.2. Một số quan điểm phương Đông về quan hệ giữa kinh tế và chính trị

1.1.2.1. Thời kỳ cổ - trung đại

1.1.2.2. Thời kỳ cận đại

1.1.2.3. Thời kỳ hiện đại

1.2. Quan điểm mac xít về quan hệ giữa kinh tế và chính trị

1.2.1. Quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về quan hệ giữa kinh tế và chính trị

1.2.1.1. Kinh tế quyết định chính trị

1.2.1.2. Chính trị có tính độc lập và tác động trở lại kinh tế

1.2.2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về quan hệ giữa kinh tế và chính trị, giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị

1.2.2.1. Về quan hệ giữa kinh tế và chính trị

1.2.2.2. Về quan hệ giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị

1.2.3. *Quan điểm của Đảng ta về quan hệ giữa kinh tế và chính trị, giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị*

1.2.3.1. Về quan hệ giữa kinh tế và chính trị

1.2.3.2. Về quan hệ giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị

Tài liệu:

- Vũ Văn Phúc (đồng chủ biên): *Về quan hệ giữa kinh tế và chính trị ở nước ta hiện nay*, Nxb LLCT, H., 2006 (tr12-26).

- Nguyễn Đức Bình (chủ biên): *Về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H. 2003 (tr20-25).

- Đỗ Hoài Nam: *Đổi mới và phát triển các thành phần kinh tế*, Nxb CTQG, H., 2000 (tr1-17).

Chương 2

Những nhân tố tác động đến quan hệ giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị ở Việt Nam

2.1. Tác động của nhân tố chính trị thế giới và kinh tế- xã hội trong nước

2.1.1 Tác động của nhân tố chính trị thế giới

2.1.1.1. Nhân tố thời đại

2.1.1.2. Xu thế hòa bình, hợp tác và phát triển trên thế giới

2.1.2. Tác động của nhân tố kinh tế- xã hội trong nước

2.1.2.1. Tác động của nhân tố kinh tế

2.1.2.2. Tác động của nhân tố xã hội

2.2. Tác động của cách mạng khoa học - công nghệ và kinh tế tri thức

2.2.1. Tác động của cách mạng khoa học – công nghệ

2.2.1.1. Thành tựu của cách mạng khoa học – công nghệ thế giới

2.2.1.2. Thành tựu khoa học – công nghệ Việt Nam

2.2.2. Tác động của kinh tế tri thức

2.2.2.1. Tác động của kinh tế tri thức thế giới

2.2.2.2. Tác động của kinh tế tri thức trong nước

2.3. Tác động của toàn cầu hóa và yếu tố địa - chính trị

2.3.1. Tác động của toàn cầu hóa

2.3.1.1. Tác động tích cực

2.3.1.2. Tác động tiêu cực

2.3.2. Tác động của yếu tố địa - chính trị

2.3.2.1. Tác động tích cực

2.3.2.2. Tác động tiêu cực

Tài liệu:

- Vũ Văn Phúc (đồng chủ biên): *Về quan hệ giữa kinh tế và chính trị ở nước ta hiện nay*, Nxb LLCT, H., 2006 (tr26-31).
- Nguyễn Đức Bình (chủ biên): *Về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H. 2003 (tr25-29).
- Đỗ Hoài Nam: *Đổi mới và phát triển các thành phần kinh tế*, Nxb CTQG, H., 2000 (tr17-38).

Chương 3

Kinh nghiệm giải quyết quan hệ giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị ở một số nước trên thế giới

3.1. Ở các nước Bắc Âu, Hoa Kỳ và Đông Á

3.1.1. Ở các nước Bắc Âu và Hoa Kỳ

3.1.1.1. Ở các nước Bắc Âu

3.1.1.2. Ở Hoa Kỳ

3.1.2. Ở các nước Đông Á

3.1.2.1. Ở Nhật Bản

3.1.2.2. Ở Hàn Quốc

3.2. Ở các nước Đông Nam Á, Liên Xô (cũ) và Trung Quốc

3.2.1. Ở các nước Đông Nam Á

3.2.1.1. Ở Malaixia

3.2.1.2. Ở Singapo

3.2.2. Ở Liên Xô (cũ) và Trung Quốc

3.2.2.1. Ở Liên Xô (cũ)

3.2.2.2. Ở Trung Quốc

Tài liệu:

- Vũ Văn Phúc (đồng chủ biên): *Về quan hệ giữa kinh tế và chính trị ở nước ta hiện nay*, Nxb LLCT, H., 2006 (tr31-38).
- Nguyễn Đức Bình (chủ biên): *Về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H. 2003 (tr29-44).
- Đỗ Hoài Nam: *Đổi mới và phát triển các thành phần kinh tế*, Nxb CTQG, H., 2000 (tr38-53).

Chương 4

Quan hệ giữa đổi mới thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN và đổi mới thể chế chính trị XHCN ở Việt Nam

4.1. Quan hệ giữa đổi mới thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN và đổi mới thể chế Đảng cầm quyền

4.1.1. Đổi mới thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN thúc đẩy đổi mới thể chế Đảng cầm quyền

4.1.1.1. Về lý luận

4.1.1.2. Về thực tiễn

4.1.2. Đổi mới thể chế Đảng cầm quyền là bảo đảm chắc chắn cho phát triển thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN

4.1.2.1. Về lý luận

4.1.2.2. Về thực tiễn

4.2. Quan hệ giữa đổi mới thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN và xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN

4.2.1. Đổi mới thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN là nền tảng vững chắc xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN

4.2.1.1. Về lý luận

4.2.1.2. Về thực tiễn

4.2.2. *Xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN tạo điều kiện đổi mới thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN*

4.2.2.1. Về lý luận

4.2.2.2. Về thực tiễn

4.3. *Quan hệ giữa đổi mới thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN và đổi mới thể chế các tổ chức chính trị - xã hội*

4.3.1. *Đổi mới thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN là điều kiện đổi mới thể chế các tổ chức chính trị - xã hội*

4.3.1.1. Về lý luận

4.3.1.2. Về thực tiễn

4.3.2. *Đổi mới thể chế các tổ chức chính trị - xã hội thúc đẩy đổi mới thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN*

4.3.2.1. Về lý luận

4.3.2.2. Về thực tiễn

Tài liệu:

- Nguyễn Đức Bình (chủ biên): *Về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H. 2003 (tr44-63).

- Lê Hữu Nghĩa: *Hệ thống quan điểm lý luận về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H. 2006 (tr20-50).

Chương 5

Quan hệ giữa ổn định chính trị-xã hội với đẩy mạnh CNH, HĐH và phát triển kinh tế tri thức ở Việt Nam

5.1. *Quan hệ giữa ổn định chính trị-xã hội với đẩy mạnh CNH, HĐH*

5.1.1 *Ổn định chính trị là môi trường thuận lợi đẩy mạnh CNH, HĐH*

5.1.1.1. Về lý luận

5.1.1.2. Về thực tiễn

5.1.2. *Đẩy mạnh CNH, HĐH là điều kiện tiên quyết bảo đảm ổn định chính trị*

5.1.2.1. Về lý luận

5.1.2.2. Về thực tiễn

5.2. Quan hệ giữa ổn định chính trị-xã hội với phát triển kinh tế tri thức

5.2.1. *Ổn định chính trị- xã hội là môi trường thuận lợi cho phát triển kinh tế tri thức*

5.2.1.1. Về lý luận

5.2.1.2. Về thực tiễn

5.2.2. *Kinh tế tri thức là nhân tố quan trọng bảo đảm ổn định chính trị- xã hội*

5.2.2.1. Về lý luận

5.2.2.2. Về thực tiễn

Tài liệu:

- Nguyễn Đức Bình (chủ biên): *Về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H. 2003 (tr63-70).

- Lê Hữu Nghĩa: *Hệ thống quan điểm lý luận về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H. 2006 (tr50-68).

Chương 6

Quan hệ giữa phát triển kinh tế với xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc và bảo đảm an ninh quốc gia

6.1. Quan hệ giữa phát triển kinh tế thị trường định hướng XHCN và xây dựng, phát huy khối đại đoàn kết toàn dân tộc

6.1.1. *Kinh tế thị trường định hướng XHCN tạo điều kiện xây dựng, phát huy khối đại đoàn kết toàn dân tộc*

6.1.1.1. Về lý luận

6.1.1.2. Về thực tiễn

6.1.2. *Đại đoàn kết toàn dân tộc là động lực thúc đẩy kinh tế thị trường định hướng XHCN*

6.1.2.1. Về lý luận

6.1.2.2. Về lý luận

6.2. Quan hệ giữa xây dựng nền kinh tế độc lập tự chủ và bảo đảm an ninh quốc gia

6.2.1. *Nền kinh tế độc lập tự chủ là nhân tố quyết định bảo đảm an ninh quốc gia*

6.2.1.1. Về lý luận

6.2.1.2. Về thực tiễn

6.2.2. *Bảo đảm an ninh quốc gia là điều kiện tiên quyết phát triển nền kinh tế độc lập tự chủ*

6.2.2.1. Về lý luận

6.2.2.2. Về thực tiễn

Tài liệu:

- Nguyễn Đức Bình (chủ biên): *Về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H. 2003 (tr70-88).

- Lê Hữu Nghĩa: *Hệ thống quan điểm lý luận về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H. 2006 (tr68-74).

Câu hỏi thảo luận

1. Trình bày những quan điểm khác nhau về mối quan hệ giữa kinh tế và chính trị?
2. Phân tích những nhân tố cơ bản tác động đến mối quan hệ giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị ở Việt Nam hiện nay?
3. Phân tích mối quan hệ giữa đổi mới thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN với đổi mới thể chế chính trị Việt Nam?
4. Phân tích mối quan hệ giữa ổn định chính trị-xã hội với đẩy mạnh CNH, HĐH và phát triển kinh tế tri thức ở Việt Nam?

10. Tài liệu học tập

- Vũ Văn Phúc (đồng chủ biên): *Về quan hệ giữa kinh tế và chính trị ở nước ta hiện nay*, Nxb LLCT, H., 2006.

- Nguyễn Đức Bình (chủ biên): *Về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H. 2003.

- Đỗ Hoài Nam: *Đổi mới và phát triển các thành phần kinh tế*, Nxb CTQG, H., 2000.

- Lê Hữu Nghĩa: *Hệ thống quan điểm lý luận về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H. 2006.

- Wayne Nafziger: *Kinh tế học của các nước đang phát triển*, Nxb Thống kê, H., 1998.

- Masahiko Aoki, Hyung-Ki Kim, Masahiro Okuno-Fujiwara: *The Role of Government in East Asian Economic Development: Comparative Institutional Analysis* (Vai trò của chính phủ trong phát triển kinh tế ở Đông Nam Á), Publisher Oxford University Press, USA; Reprint edition, 2005.

11. Hình thức tổ chức dạy học:

- Lên lớp
- Thảo luận
- Kiểm tra
- Làm bài tập lớn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn	7

13. Các quy định khác đối với môn học

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC**Vấn đề con người và định hướng xây dựng con người Việt Nam hiện nay****1. Họ và tên người dạy**

1.1 Nguyễn Thái Sơn

- Chức danh: GVC- PGS.TS
- Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

1.2 Trần Việt Quang

- Chức danh: GVC- PGS.TS
- Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

1.3 Nguyễn Lương Bằng

- Chức danh: PGS-TS
- Địa chỉ: Đại học Vinh

1.4 Bùi Văn Dũng

- Chức danh: GVC- PGS.TS
- Địa chỉ: Đại học Vinh

1.5. Nguyễn Văn Thiện

- Chức danh: GVC-TS
- Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

2. Tên môn học: Vấn đề con người và định hướng xây dựng con người Việt Nam hiện nay

Tên tiếng Anh: Human problems and human-oriented construction in Vietnam today

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Chính trị.

3. Loại môn học: Cơ sở ngành, Tự chọn

4. Mã số môn học: CTTC 513

5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy: Bộ môn Triết, khoa GDCT

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:

- Số tín chỉ: 3
- Giảng lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết

- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học

Trang bị cho học viên những tri thức khoa học và thực tiễn về vấn đề con người, bản chất con người và định hướng, yêu cầu cụ thể của quá trình xây dựng con người Việt Nam trong giai đoạn hiện nay

8. Mô tả môn học:

Môn học phân tích đặc điểm, nội dung và bản chất của vấn đề con người; tính tất yếu và những yêu cầu, định hướng của quá trình xây dựng con người xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam đáp ứng các mục tiêu, nhiệm vụ trước mắt và lâu dài của sự nghiệp cách mạng.

9. Nội dung môn học:

Chương 1

Vấn đề con người

20 tiết lý thuyết

7 tiết thảo luận

30 tiết tự học

1.1. Vấn đề con người trong lịch sử Triết học trước Mác

1.1.1. Vấn đề con người trong Triết học phương Đông

1.1.1.1 Vấn đề con người trong Triết học Trung Quốc

1.1.1.2. Vấn đề con người trong Triết học Ấn Độ

1.1.2. Vấn đề con người trong Triết học phương Tây

1.1.2.1. Vấn đề con người trong Triết học Hy Lạp-La Mã cổ đại

1.1.2.2. Vấn đề con người trong Triết học Tây Âu trung cận đại và trong triết học cổ điển Đức

1.2. Vấn đề con người trong Triết học Mác - Lênin

1.2.1. Vấn đề bản chất con người theo quan điểm của Triết học Mác-Lênin

1.2.1.1. Con người là thực thể thống nhất giữa mặt sinh học và mặt xã hội

1.2.1.2. Bản chất con người là tổng hoà các mối quan hệ xã hội

1.2.2. Quan điểm của Triết học Mác-Lênin về vấn đề giải phóng con người

- 1.2.2.1. Vị trí vấn đề giải phóng con người trong triết học Mác-Lênin
- 1.2.2.2. Thực chất quan điểm giải phóng con người trong Triết học Mác-Lênin
- 1.2.2.3. Quan điểm triết học Mác-Lênin về phương thức và lực lượng thực hiện việc giải phóng con người
- 1.2.3. Quan điểm của triết học Mác-Lênin về quan hệ giữa cá nhân và xã hội
  - 1.2.3.1 Khái niệm cá nhân
  - 1.2.3.2 Quan hệ giữa cá nhân và xã hội

1.3. Tư tưởng Hồ Chí Minh về con người trong sự nghiệp cách mạng do Đảng ta lãnh đạo

- 1.3.1. Cơ sở hình thành tư tưởng Hồ Chí Minh về con người
  - 1.3.1.1. Cơ sở lý luận
  - 1.3.1.2. Cơ sở thực tiễn
- 1.3.2. Nội dung cơ bản tư tưởng Hồ Chí Minh về con người trong cách mạng Việt Nam
  - 1.3.2.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng nhân dân lao động.
  - 1.3.2.2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của cách mạng
  - 1.3.2.3. Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát triển con người toàn diện.

Câu hỏi thảo luận

1. Trình bày những nội dung cơ bản của vấn đề con người trong lịch sử triết học trước Mác?
2. Trình bày nội dung vấn đề con người theo quan điểm của triết học Mác-Lênin?

Chương 2

Một số định hướng xây dựng con người Việt Nam trong giai đoạn hiện nay

15 tiết lý thuyết

8 tiết thảo luận

30 tiết tự học

2.1. Con người Việt Nam trong lịch sử

2.1.1. Điều kiện hình thành con người Việt Nam

2.1.1.1. Những điều kiện tự nhiên

2.1.1.2. Những điều kiện lịch sử, xã hội, kinh tế, văn hoá

2.1.2. Mặt tích cực và mặt hạn chế của con người Việt Nam

2.1.2.1. Những mặt tích cực

2.1.2.2. Những hạn chế

2.2. Định hướng xây dựng con người Việt Nam trong giai đoạn hiện nay

2.2.1. Cách mạng Việt Nam trong giai đoạn hiện nay và những vấn đề đặt ra đối với con người

2.2.1.1. Những yếu tố cơ bản tác động, ảnh hưởng đến vấn đề xây dựng con người Việt Nam XHCN trong giai đoạn hiện nay

2.2.1.2. Những vấn đề đặt ra và hướng giải quyết

2.2.2. Những nhân tố chính trị bảo đảm định hướng xây dựng con người Việt nam hiện nay

2.2.2.1. Vai trò lãnh đạo của Đảng cộng sản

2.2.2.2. Phát huy quyền làm chủ của nhân dân

2.2.3. Những nhân tố kinh tế bảo đảm định hướng xây dựng con người Việt nam hiện nay

2.2.3.1. Kinh tế nhà nước

2.2.3.2. Phát triển kinh tế tập thể và kinh tế tư bản nhà nước

2.2.4. Xây dựng con người đáp ứng yêu cầu của giai đoạn cách mạng hiện nay

2.2.4.1. Khái niệm con người Việt Nam XHCN

2.2.4.2. Tính tất yếu của việc xây dựng con người XHCN ở Việt Nam hiện nay

2.2.4.3. Những nội dung cơ bản của định hướng xây dựng con người Việt Nam hiện nay

- Con người Việt Nam phát triển hài hoà, toàn diện về thể chất, tâm hồn, trí tuệ
- Con người Việt Nam hiện đại và mang đậm bản sắc văn hoá dân tộc, có tinh thần yêu nước nồng nàn và có tinh thần quốc tế cao cả
- Con người Việt Nam đáp ứng đầy đủ các yêu cầu và năng lực hoạt động thực tiễn

- Con người Việt Nam có thể giới quan duy vật biện chứng, phương pháp luận khoa học, thấm nhuần chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đáp ứng đầy đủ các yêu cầu của sự nghiệp cách mạng Việt Nam trong giai đoạn mới.

Câu hỏi thảo luận

1. Phân tích mặt tích cực và hạn chế của con người Việt Nam trong lịch sử?
2. Trình bày nội dung và những vấn đề đặt ra về định hướng xây dựng con người Việt nam ta hiện nay?

10. Học liệu:

- Nguyễn Đức Bình (Chủ biên): *Về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, H., 2003.

- GS.TS. Nguyễn Duy Quý (chủ biên), *Những vấn đề lý luận về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam*, Nxb CTQG, HN. 1996

- Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VI, VII, VIII, IX, X*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

- *C. Mác và Ăngghen toàn tập*- tập 21, Nxb CTQG, HN. 1995

- GS.TS. Lê Hữu Nghĩa (chủ biên) *Thời đại chúng ta và sức sống của Chủ nghĩa Mác - Lênin*, Nxb CTQG, HN, 2002

- Nguyễn Phú Trọng (Chủ biên): *Đổi mới và phát triển ở Việt Nam- một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2006.

- Lê Thi: *Vai trò của gia đình trong việc xây dựng nhân cách con người Việt Nam*, Nxb Phụ nữ Hà Nội, 1997.

11. Hình thức tổ chức dạy học

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn	7

13. Các quy định khác đối với môn học

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC

Những quan điểm chính trị trong các tác phẩm của C.Mác, Ph. Ăngghen và V.I. Lênin

1. Họ và tên người dạy :

1.1. Đinh Thế Định

- Chức danh, học vị: PGS. TS
- Địa chỉ: Trường đại học Vinh

1.2. Vũ Thị Phương Lê

- Chức danh, học vị: GVC. TS
- Địa chỉ: Trường đại học Vinh

2. Tên môn học: Những quan điểm chính trị trong các tác phẩm của C.Mác, Ph.Ăngghen, V.I. Lênin

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn giáo dục chính trị

3. Loại môn học: Môn học cơ sở ngành, bắt buộc

4. Mã số môn học:CTTP 517

5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy: Bộ môn CNXH KH, khoa GDCT

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:

Số tín chỉ: 3

- Giảng lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học:

- Giới thiệu để người học nắm được quan điểm chính trị trong một số tác phẩm của C.Mác, Ph.Ăngghen, V.I. Lênin.

- Rèn luyện kỹ năng nghiên cứu các tác phẩm kinh điển cho học viên trong quá trình nghiên cứu và học tập các môn Lý luận chính trị.

8. Mô tả môn học:

Môn học giới thiệu một cách tổng quát hệ thống quan điểm của C.Mác, Ph.Ăngghen, V.I.Lênin về chính trị trong các tác phẩm: Tuyên ngôn của Đảng cộng

sản, Phê phán Cương lĩnh Gôta, Hai sách lược của đảng Dân chủ- xã hội trong cách mạng dân chủ, Những nhiệm vụ trước mắt của Chính quyền Xô viết, Thà ít mà tốt...

Môn học cho người học thấy hoàn cảnh xuất hiện các quan điểm, tư tưởng đó trong điều kiện lịch sử đương thời. Đồng thời học viên cũng hiểu rõ hơn bước phát triển mới của V.I.Lênin trong việc kế thừa và phát triển các quan điểm, tư tưởng của Mác - Ăngghen trong lĩnh vực chính trị.

9. Nội dung môn học:

Chương 1

Tác phẩm: Tuyên ngôn của Đảng cộng sản

1.1. Hoàn cảnh ra đời tác phẩm

1.1.1. Điều kiện lịch sử

1.1.2. Điều kiện kinh tế

1.1.3. Điều kiện xã hội

2.1. Nội dung tác phẩm

2.1.1. Về chính trị, quyền lực chính trị

2.1.2. Về nhà nước

2.1.3. Về đảng chính trị

2.1.4. Về sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

1.3. Ý nghĩa của tác phẩm.

1.3.1. Về lý luận

1.3.2. Về thực tiễn

Câu hỏi thảo luận: Sứ mệnh lịch sử và con đường thực hiện sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

Chương 2

Tác phẩm: Phê phán Cương lĩnh Gôta

2.1. Hoàn cảnh ra đời tác phẩm

2.2. Nội dung tác phẩm

2.2.1. Lý luận về hai giai đoạn của hình thái kinh tế - xã hội CSCN

2.2.2. Lý luận về nhà nước

2.2.3. Lực lượng chính trị của cách mạng vô sản

2.2.4. Lý luận về phương pháp cách mạng

2.2.5. Về chủ nghĩa quốc tế của giai cấp vô sản

2.3. Ý nghĩa của tác phẩm.

2.2.3.1. Về lý luận

2.2.3.2. Về thực tiễn

Câu hỏi thảo luận: Lý luận về sự phân kỳ hình thái kinh tế - xã hội CSCN

Chương 3

Tác phẩm : Hai sách lược của đảng Dân chủ - Xã hội trong cách mạng dân chủ

3.1. Hoàn cảnh ra đời của tác phẩm.

3.1.1. Hoàn cảnh nước Nga vào cuối thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX

3.1.2. Vai trò của phái Bôn-sê-vích

3.2. Nội dung tác phẩm

3.2.1. Quan điểm của Đảng Bôn-sê-vích và Lênin về Cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới.

- V.I. Lênin phê phán quan điểm của phái Mensê-vích

- Về Cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới

3.2.2. Vai trò của giai cấp vô sản và khối liên minh công-nông trong cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới

- Giai cấp vô sản lãnh đạo cách mạng dân chủ tư sản

- Vai trò của liên minh công- nông trong cách mạng dân chủ tư sản

3.2.3. Vấn đề chuyên chính dân chủ cách mạng của công nông

- Vấn đề chính quyền nhà nước

- Vấn đề phương pháp cách mạng

- Vấn đề chuyên chính cách mạng công nông

3.3. Ý nghĩa của tác phẩm.

3.3.1. Về lý luận

3.3.2. Về thực tiễn

Câu hỏi thảo luận: Trình bày lý luận cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới của Lênin trong tác phẩm "Hai sách lược của Đảng Dân chủ - Xã hội trong cách mạng dân chủ".

Chương 4

Tác phẩm : Những nhiệm vụ trước mắt của Chính quyền Xô viết

4.1. Hoàn cảnh ra đời tác phẩm

4.2. Tư tưởng chủ đạo của tác phẩm

4.3. Nội dung tác phẩm

4.3.1. Về đảng chính trị

4.3.2. Tổ chức quản lý đất nước

- Kiểm kê, kiểm soát và phát triển kinh tế
- Tăng cường kỷ luật, nâng cao năng suất lao động
- Tổ chức thi đua

4.3.3. Thực hiện chuyên chính vô sản

- Tính tất yếu
- Nền dân chủ xã hội chủ nghĩa

4.4. Ý nghĩa của tác phẩm

Chương 5

Tác phẩm: Thà ít mà tốt

5.1. Hoàn cảnh ra đời tác phẩm

5.1.1. Điều kiện lịch sử

5.1.2. Điều kiện kinh tế

5.1.3. Điều kiện xã hội

5.2. Nội dung tác phẩm

5.2.1. Thực trạng bộ máy nhà nước Nga

- Ưu điểm của bộ máy nhà nước Nga
- Hạn chế và nguyên nhân

5.2.2. Mục tiêu cải tiến bộ máy nhà nước Nga

5.2.3. Nguyên tắc cải tiến bộ máy nhà nước

- Phát huy tối đa nội lực
- Cải tiến có trọng tâm, trọng điểm
- Thà ít mà tốt
- Tiến hành một cách kiên trì

5.2.4. Những giải pháp để xây dựng bộ máy nhà nước

- Tăng cường kiểm tra
- Tinh giảm biên chế, tiết kiệm nghiêm ngặt
- Đào tạo cán bộ
- Kết hợp giữa Đảng với chính quyền

5.3. Ý nghĩa của tác phẩm

10. Học liệu:

- C.Mác, Ph.Ăngghen: *Toàn tập*, Nxb, CTQG, Hà Nội,1995, tập 4
- C.Mác, Ph.Ăngghen: *Toàn tập*, Nxb, CTQG, Hà Nội,1995, tập 19
- V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb, CTQG, Hà Nội,1980, tập 11
- V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb, CTQG, Hà Nội,1980, tập 33
- V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb, CTQG, Hà Nội,1980, tập 36
- V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb, CTQG, Hà Nội,1980, tập 45
- Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh, Viện Kinh điển Mác-Lênin, *Quan điểm chính trị trong một số tác phẩm kinh điển Mác-Lênin*, NXB,CTQG, HN, 2008

11. Hình thức tổ chức dạy học:

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học:

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn	7

13. Các quy định khác đối với môn học:

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC

Những vấn đề cơ bản của phương pháp giảng dạy môn Chính trị

1. Họ và tên người dạy:

1.1. Đoàn Minh Duệ

Chức danh, học vị: PGS. TS

Địa chỉ: Trường Đại học Vinh

1.2. Phạm Thị Bình

Chức danh, học vị: GVC. TS

Địa chỉ: Trường Đại học Vinh

2. Tên môn học: Những vấn đề cơ bản của phương pháp giảng dạy môn Chính trị

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn GD Chính trị

3. Loại môn học: Môn học chuyên ngành, bắt buộc

4. Mã số môn học: CTPP 514

5. Bộ môn, khoa phụ trách: Bộ môn Phương pháp - Khoa GD Chính trị

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung môn học:

Số tín chỉ: 3

- Lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận, bài tập: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu của môn học

Học viên nắm được những vấn đề lý luận cơ bản và các phương pháp dạy học môn chính trị để vận dụng trong quá trình giảng dạy bộ môn này ở các trường chuyên nghiệp.

8. Mô tả môn học

Trên cơ sở kiến thức đã được trang bị ở bậc đại học, môn học là những kiến thức nâng cao và chuyên sâu phù hợp với quá trình giảng dạy môn chính trị ở các trường chuyên nghiệp với 5 chương bao gồm các vấn đề cơ bản: Bản chất và các qui luật

của quá trình dạy học chính trị; các nguyên tắc và hệ thống phương pháp dạy học chính trị; các hình thức tổ chức dạy học và kiểm tra đánh giá bộ môn.

9. Nội dung chi tiết môn học

Chương 1

Những vấn đề cơ bản của quá trình dạy học môn chính trị

I. Dạy học và bản chất của quá trình dạy học môn chính trị

- 1.1. Khái niệm dạy học
- 1.2. Bản chất của quá trình dạy học môn chính trị
- 1.3. Các thành tố của quá trình dạy học môn chính trị
- 1.4. Đặc điểm của hoạt động dạy học môn chính trị ở các trường chuyên nghiệp

II. Các quy luật của quá trình dạy học môn chính trị

- 2.1. Dạy học chính trị phải tuân theo qui luật về tính qui định của xã hội đối với quá trình dạy học
- 2.2. Dạy học chính trị phải đảm bảo sự thống nhất biện chứng giữa hoạt động dạy và hoạt động học bộ môn
- 2.3. Dạy học chính trị phải đảm bảo sự thống nhất giữa trang bị kiến thức lý luận chính trị với phát triển trí tuệ, nâng cao phẩm chất, năng lực hoạt động thực tiễn cho người học
- 2.4. Dạy học chính trị phải đảm bảo sự thống nhất biện chứng giữa mục tiêu, nội dung và phương pháp dạy học bộ môn

Chương 2

Hệ thống nguyên tắc dạy học môn chính trị

I. Khái niệm nguyên tắc dạy học

II. Những căn cứ xây dựng nguyên tắc dạy học môn chính trị

III. Hệ thống nguyên tắc dạy học môn chính trị

- 3.1. Nguyên tắc đảm bảo sự thống nhất giữa tính khoa học, tính giáo dục và định hướng chính trị trong dạy học chính trị
- 3.2. Nguyên tắc thống nhất giữa lý luận và thực tiễn trong dạy học chính trị

3.3. Nguyên tắc đảm bảo sự thống nhất giữa cái cụ thể và cái trừu tượng trong dạy học chính trị

3.4. Nguyên tắc đảm bảo tính vững chắc của tri thức lý luận và tính mềm dẻo của tư duy trong dạy học chính trị

3.5. Nguyên tắc đảm bảo sự thống nhất giữa tính vừa sức chung và tính vừa sức riêng trong quá trình dạy học chính trị

3.6. Nguyên tắc đảm bảo sự thống nhất giữa vai trò chủ đạo của giảng viên với vai trò tự giác, tích cực, độc lập của sinh viên và tập thể sinh viên

Chương 3

Hệ thống phương pháp dạy học môn chính trị

I. Khái niệm phương pháp dạy học

1.1. Khái niệm phương pháp

1.1.1. Thế nào là phương pháp

1.1.2 Cấu trúc của phương pháp

1.1.3. Tính khách quan và chủ quan của phương pháp

1.2. Khái niệm phương pháp dạy học

1.2.1 Thế nào là phương pháp dạy học

1.2.2. Mặt bên trong và mặt bên ngoài của phương pháp dạy học

II. Hệ thống phương pháp dạy học môn chính trị

2.1. Cơ sở để xác định hệ thống phương pháp dạy học môn chính trị

2.2. Hệ thống phương pháp dạy học truyền thống

2.3. Hệ thống phương pháp dạy học hiện đại

II. Vài nét về xu hướng đổi mới phương pháp dạy học hiện nay

2.1. Xu hướng đổi mới phương pháp dạy học hiện nay

2.2. Phương hướng và biện pháp cải tiến phương pháp dạy học môn chính trị ở các trường chuyên nghiệp

Chương 4

Các hình thức tổ chức dạy học môn chính trị

I. Khái niệm hình thức tổ chức dạy học

II. Các hình thức tổ chức dạy học môn chính trị

2.1. Giờ học trên lớp (lên lớp)

2.1.1. Khái niệm

2.1.2. Cấu trúc giờ học trên lớp

2.1.3. Yêu cầu

2.2. Xêmina

2.2.1. Khái niệm

2.2.2. Đặc trưng cơ bản

2.2.3. Các hình thức Xêmina

2.2.4. Yêu cầu

2.3. Tự học

2.3.1. Khái niệm

2.3.2. Ý nghĩa của hoạt động tự học

2.3.3. Yêu cầu

2.4. Nghiên cứu khoa học

2.4.1. Khái niệm

2.4.2. Ý nghĩa

2.4.3. Các hình thức nghiên cứu khoa học

2.4.4. Yêu cầu chung

Chương 5

Kiểm tra đánh giá trong quá trình dạy học môn chính trị

I. Ý nghĩa và chức năng cơ bản của kiểm tra đánh giá trong quá trình dạy học

1.1. Ý nghĩa của kiểm tra đánh giá

1.2. Chức năng của kiểm tra đánh giá

II. Những yêu cầu đối với việc kiểm tra đánh giá trong dạy học môn chính trị

2.1. Những yêu cầu cơ bản

2.2. Đổi mới trong kiểm tra đánh giá kết quả học tập môn chính trị hiện nay ở các trường chuyên nghiệp

2.3. Một số hình thức kiểm tra đánh giá trong dạy học môn chính trị hiện nay ở các trường chuyên nghiệp.

10. Học liệu:

- Bộ Giáo dục và đào tạo (2001), *Chiến lược phát triển giáo dục đến năm 2020*
- Bộ Giáo dục và đào tạo (2010), *Tài liệu tham khảo phục vụ kỳ thi nâng ngạch GV lên GVC, tập 2*
- Ban Tuyên giáo Trung Ương (2008) – *Phương pháp giảng dạy lý luận chính trị*, NXB Lao động – Xã hội.
- Đặng Vũ Hoạt (2009), *Lý luận dạy học đại học*, NXB Đại học Sư phạm.
- Đặng Thành Hưng (2002), *Dạy học hiện đại*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- Lê Đức Ngọc (2005), *Giáo dục đại học – Phương pháp và dạy học*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội
- Phan Trọng Ngọ (2005), *Dạy học và phương pháp dạy học trong nhà trường*, NXB Đại học Sư phạm.

11. Hình thức tổ chức dạy học:

- Lên lớp
- Thảo luận
- Kiểm tra
- Làm bài tập lớn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	CÁC HÌNH THỨC ĐÁNH GIÁ	TRỌNG SỐ
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn (hoặc làm bài tập lớn)	7

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC**Phương pháp giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin****1. Họ và tên người dạy:**1) *Trần Viêt Quang*

- Chức danh, học vị: GVC, TS

- Địa chỉ: Trường Đại học Vinh

2) *Vũ Thị Phương Lê*

- Chức danh, học vị: GVC, TS

- Địa chỉ: Trường Đại học Vinh

2) *Đinh Trung Thành*

- Chức danh, học vị: GVC, TS

- Địa chỉ: Trường Đại học Vinh

2. Tên môn học: Phương pháp giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác– Lênin

(Methods of teaching teaching the basic principles of Marxism- Leninism)

3. Loại môn học: Môn chuyên ngành, bắt buộc**4. Mã môn học:** CTPN 520**5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy:** Khoa Giáo dục Chính trị**6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:** 3 tín chỉ

- Lý thuyết: 45 tiết

- Thảo luận: 30 tiết

- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học: Cung cấp cho người học những tri thức cơ bản về phương pháp giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin, trên cơ sở đó vận dụng vào giảng dạy các bài cụ thể trong chương trình môn học.**8. Mô tả môn học:** Môn học hệ thống, phân tích những vấn đề cơ bản về phương pháp giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin; trình bày các nguyên tắc và các phương pháp cụ thể vận dụng trong giảng dạy môn học.**9. Nội dung môn học**

Chương 1**Phương pháp giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin là một khoa học****1.1. Phương pháp và phương pháp giảng dạy**

1.1.1. Phương pháp

1.1.2. Phương pháp giảng dạy

1.2. Tính đặc thù của phương pháp giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác- Lênin

1.2.1. Những yếu tố quy định tính đặc thù của phương pháp giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác- Lênin

1.2.2. Những yêu cầu về phương pháp trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác- Lênin

Câu hỏi ôn tập, thảo luận và tự học

1. Những yếu tố quy định tính đặc thù của phương pháp giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác- Lênin?
2. Trình bày những yêu cầu về phương pháp trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác- Lênin.

Chương 2**Các nguyên tắc giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác- Lênin**

2.1. Nguyên tắc thống nhất giữa tính khoa học và tính đảng trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

2.2. Nguyên tắc thống nhất giữa lý luận và thực tiễn trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

2.3. Nguyên tắc thống nhất giữa lịch sử và lôgic trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

2.4. Nguyên tắc tính vừa sức trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

Câu hỏi ôn tập, thảo luận và tự học

1. Tính tất yếu vận dụng nguyên tắc thống nhất giữa tính khoa học và tính đảng trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin?
2. Trình bày những yêu cầu của việc vận dụng nguyên tắc thống nhất giữa lý luận và thực tiễn trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin.
3. Những yêu cầu của việc vận dụng nguyên tắc thống nhất giữa lịch sử và lôgic trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin?
4. Tầm quan trọng và những yêu cầu của việc vận dụng nguyên tắc tính vừa sức trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin?

Chương 3

Hệ thống phương pháp giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin

3.1. Phương pháp thuyết trình trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin

3.1.1. Phương pháp thuyết trình

3.1.2. Vận dụng phương pháp thuyết trình trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

3.2. Phương pháp nêu vấn đề trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin

3.2.1. Phương pháp nêu vấn đề

3.2.2. Vận dụng phương pháp nêu vấn đề trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

3.3. Phương pháp đàm thoại trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin

3.3.1. Phương pháp đàm thoại

3.3.2. Vận dụng phương pháp đàm thoại trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

3.4. Phương pháp sử dụng các phương tiện dạy học trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

3.4.1. Phương tiện dạy học

3.4.2. Vận dụng các phương tiện dạy học trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

3.5. Phương pháp hướng dẫn thảo luận trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

3.5.1. Thảo luận trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

3.5.2. Vận dụng phương pháp hướng dẫn thảo luận trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

3.6. Phương pháp hướng dẫn tự học trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

3.6.1. Phương pháp hướng dẫn tự học

3.6.2. Vận dụng phương pháp hướng dẫn tự học trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

3.7. Phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả học tập trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

3.7.1. Phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả học tập

3.7.2. Vận dụng phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả học tập trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

Câu hỏi ôn tập, thảo luận và tự học

1. Những yêu cầu cơ bản trong vận dụng phương pháp thuyết trình trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin?
2. Phân tích những ưu điểm và hạn chế của việc vận dụng phương pháp nêu vấn đề trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin?
3. Những yêu cầu cơ bản trong vận dụng phương pháp thảo luận trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin?
4. Những ưu điểm và hạn chế của các hình thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập trong giảng dạy những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin?

Chương 4

Phương pháp giảng dạy khái niệm, phạm trù, nguyên lý, quy luật triết học, kinh tế chính trị và chủ nghĩa xã hội khoa học

4.1. Phương pháp giảng dạy khái niệm, phạm trù

4.1.1. Khái niệm, phạm trù triết học, kinh tế chính trị và chủ nghĩa xã hội khoa học

4.1.2. Những yêu cầu về phương pháp trong giảng dạy khái niệm, phạm trù triết học, kinh tế chính trị và chủ nghĩa xã hội khoa học

4.2. Phương pháp giảng dạy nguyên lý, quy luật triết học, kinh tế chính trị và chủ nghĩa xã hội khoa học

4.2.1. Nguyên lý, quy luật triết học, kinh tế chính trị và chủ nghĩa xã hội khoa học

4.2.2. Các bước chủ yếu trong giảng dạy nguyên lý, quy luật triết học, kinh tế chính trị và chủ nghĩa xã hội khoa học

Câu hỏi ôn tập, thảo luận và tự học

1. Những yêu cầu cơ bản trong giảng dạy các khái niệm, phạm trù, nguyên lý, quy luật triết học, kinh tế chính trị và chủ nghĩa xã hội khoa học?

2. Trình bày các bước chủ yếu trong giảng dạy các khái niệm, phạm trù, nguyên lý, quy luật triết học, kinh tế chính trị và chủ nghĩa xã hội khoa học?

Chương 5

Phương pháp giảng dạy một số bài cụ thể trong môn học Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin

5.1. Phương pháp giảng dạy một số bài cụ thể trong môn học Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin (phần I)

5.2. Phương pháp giảng dạy một số bài cụ thể trong môn học Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin (phần II)

Nội dung thực hành:

1. Giảng một bài trong môn học Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin (phần I).

2. Giảng một bài trong môn học Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin (phần I).

10. Học liệu

- Vũ Ngọc Am, *Một số vấn đề về phương pháp giảng lý luận chính trị*, Nxb Thông tấn, Hà Nội, 2009.
- Phùng Văn Bộ (Chủ biên), *Một số vấn đề về phương pháp giảng dạy và nghiên cứu triết học*, Nxb Đại học Sư phạm, 2003.
- Nguyễn Văn Cư (Chủ biên), *Giáo trình Phương pháp dạy - học chủ nghĩa xã hội khoa học*, Nxb Đại học Sư phạm, 2007.
- C.Mác và Ph.Ăngghen: *Toàn tập*, t. 4, 20, 23, Nxb CTQG, HN. 2004.
- V.I. Lênin: *Toàn tập*, t.18, 29, 30, Nxb Nxb CTQG, HN. 2005.
- *Giáo trình Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác- Lênin*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2009.
- PGS.TS. Đỗ Công Tuấn, *Lý luận và Phương pháp dạy - học chủ nghĩa xã hội khoa học*, Hà nội, 2007.

11. Hình thức tổ chức dạy học

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Tự học
- Thực hành
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn	7

13. Các quy định khác đối với môn học

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC**Phương pháp giảng dạy tác phẩm kinh điển của chủ nghĩa Mác-Lênin****1. Họ và tên người dạy:**

1.1. Trần Viết Quang

- Chức danh, học vị: GVC, PGS.TS
- Địa chỉ: Trường Đại học Vinh

1.2. Nguyễn Thái Sơn

- Chức danh, học vị: GVC, PGS.TS
- Địa chỉ: Trường Đại học Vinh

1.3. Bùi Văn Dũng

- Chức danh, học vị: GVC, PGS.TS
- Địa chỉ: Trường Đại học Vinh

1.4. Nguyễn Văn Thiện

- Chức danh, học vị: GVC, TS
- Địa chỉ: Trường Đại học Vinh

2. Tên môn học: Phương pháp giảng dạy tác phẩm kinh điển của chủ nghĩa Mác-Lênin
Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Giáo dục chính trị

3. Loại môn học: Môn học chuyên ngành, bắt buộc

4. Mã môn học: CTKĐ 516

5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy: Bộ môn Triết học, Khoa Giáo dục chính trị

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học: 3 tín chỉ

- Lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học: Giúp người học nắm được quá trình hình thành, bổ sung, phát triển cũng như nội dung cơ bản của các quan điểm chính trị trong các tác phẩm của C.Mác, Ph.Ăngghen và V.I.Lênin.

8. Mô tả tóm tắt nội dung môn học: Môn học có quan hệ chặt chẽ với các môn lý luận chính trị; được kết cấu thành 2 chương, trình bày các quan điểm chính trị cơ bản trong các tác phẩm tiêu biểu của C.Mác, Ph.Ăngghen và V.I.Lênin.

9. Nội dung môn học

Chương 1

Phương pháp luận nghiên cứu những quan điểm chính trị trong tác phẩm kinh điển Mác - Lênin

1.1. Quan điểm chung về chính trị trong các tác phẩm kinh điển Mác - Lênin

1.1.1. Quan hệ giữa kinh tế và chính trị

1.1.2. Quan hệ giữa các giai cấp

1.1.3. Nhà nước và quan hệ giữa các quốc gia

1.1.4. Văn hóa, khoa học chính trị

1.2. Những nguyên tắc phương pháp luận nghiên cứu tác phẩm kinh điển trên lĩnh vực chính trị

1.2.1. Nguyên tắc thống nhất giữa lịch sử và lôgíc

1.2.2. Nguyên tắc thống nhất giữa tính đảng và tính khoa học

1.2.3. Nguyên tắc thực tiễn

1.3. Ý nghĩa của việc nghiên cứu tác phẩm kinh điển Mác – Lênin trên lĩnh vực chính trị

Câu hỏi thảo luận: Nguyên tắc phương pháp luận nghiên cứu tác phẩm kinh điển Mác – Lênin trên lĩnh vực chính trị?

Chương 2

Những quan điểm chính trị trong các tác phẩm tiêu biểu của C.Mác, Ph.Ăngghen và Lênin

2.1. Tác phẩm Hệ tư tưởng Đức

2.1.1. Hoàn cảnh ra đời của tác phẩm

2.1.2. Những quan điểm chính trị trong tác phẩm

2.1.2.1. CNDVLS - nền tảng lý luận của quan điểm chính trị

2.1.2.2. Quan hệ giữa kinh tế và chính trị

2.1.2.3. Vấn đề đấu tranh giai cấp, cách mạng xã hội và nhà nước

2.1.2.4. Vấn đề sứ mệnh lịch sử của giai cấp vô sản

2.1.3. Ý nghĩa của tác phẩm

Câu hỏi thảo luận: Nội dung và ý nghĩa của quan niệm duy vật lịch sử trong tác phẩm Hệ tư tưởng Đức?

2.2. Tác phẩm Nguồn gốc của gia đình, của chế độ tư hữu và của nhà nước

3.2.1. Hoàn cảnh ra đời của tác phẩm

3.2.2. Những quan điểm chính trị trong tác phẩm

3.2.2.1. Lý luận về gia đình, hôn nhân và tình yêu nam nữ

3.2.2.2. Sự ra đời và phát triển của chế độ tư hữu và giai cấp

3.2.2.3. Nguồn gốc, bản chất, đặc trưng và sự tiêu vong của nhà nước

3.2.2.4. Mục tiêu của các cuộc cách mạng trong lịch sử

3.2.3. Ý nghĩa của tác phẩm

Câu hỏi thảo luận: Phân tích ý nghĩa của quan điểm chính trị trong tác phẩm Nguồn gốc của gia đình, của chế độ tư hữu và của nhà nước.

2.3. Tác phẩm Nhà nước và cách mạng

3.3.1. Hoàn cảnh ra đời của tác phẩm

3.3.2. Những quan điểm chính trị trong tác phẩm

3.3.2.1. Quan điểm về nhà nước

3.3.2.2. Quan điểm về cách mạng bạo lực và chuyên chính vô sản

3.3.2.3. Quan điểm về dân chủ

3.3.2.4. Quan điểm về các giai đoạn của CNCS

3.3.2. Ý nghĩa của của tác phẩm

Câu hỏi thảo luận: Trình bày quan điểm của V.I.Lênin về nguồn gốc và bản chất của nhà nước.

2.4. Tác phẩm Chủ nghĩa duy vật và chủ nghĩa kinh nghiệm phê phán

2.4.1. Hoàn cảnh ra đời của tác phẩm

2.4.2. Những quan điểm chính trị trong tác phẩm

2.4.2.1. Sự thống nhất giữa tính khoa học và tính đảng của lý luận

2.4.2.2. Sự phê phán của V.I.Lênin đối với các trào lưu tư tưởng phi mácxít

2.4.2.3. Phương pháp luận nghiên cứu đời sống xã hội và đề ra chiến lược, sách lược đấu tranh cách mạng

2.4.3. Ý nghĩa của tác phẩm

Câu hỏi thảo luận: V.I.Lênin với cuộc đấu tranh nhằm bảo vệ và phát triển các quan điểm mácxít về chính trị?

10. Học liệu

- C.Mác, Ph.Ăngghen: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2003.
- Lịch sử triết học, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1992.
- Giáo trình Triết học Mác - Lênin, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1999.
- Giáo trình Triết học (Dùng cho NCS và cao học thông thuộc chuyên ngành triết học), Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2005.
- Quan điểm chính trị trong một số tác phẩm kinh điển Mác - Lênin, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2008.
- Giáo trình Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2009.

11. Hình thức tổ chức dạy học

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Tự học
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn	7

13. Các quy định khác đối với môn học

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC**Lý luận dạy học hiện đại****1. Họ và tên người dạy**

1.1 PGS. TS Nguyễn Thái Sơn

Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

1.2 PGS. TS. Bùi Văn Dũng

Địa chỉ: Khoa Kinh tế, Đại học Vinh

1.3 PGS. TS. Nguyễn Lương Bằng

Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

1.4 GVC.TS. Phạm Thị Bình

Địa chỉ: Khoa Chính trị, Đại học Vinh

2. Tên môn học: Lý luận dạy học hiện đại

Tên tiếng Anh: Modern teaching theory

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Chính trị.

3. Loại môn học: Tự chọn**4. Mã số môn học:** CTTC 7**5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy:** Bộ môn Triết, khoa GDCT**6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:**

- Số tín chỉ: 3

- Giảng lý thuyết: 45 tiết

- Thảo luận: 30 tiết

- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học

Trang bị cho học viên những tri thức khoa học và thực tiễn về lý luận dạy học nói chung và lý luận dạy học hiện đại. Từ đó khẳng định vai trò quan trọng của phương pháp và yêu cầu tất yếu của đổi mới phương pháp trong dạy học nói chung và dạy học các môn lý luận chính trị nói riêng.

8. Mô tả môn học:

Môn học phân tích đặc điểm, nội dung và bản chất của lý luận dạy học và lý luận dạy học hiện đại, trình bày cơ sở xã hội của phương pháp dạy học hiện đại, phân loại các phương pháp dạy học, chú trọng đi sâu, nhấn mạnh các hệ thống phương pháp dạy học hiện đại. Từ đó chỉ ra những yêu cầu cơ bản trong việc sử dụng phương pháp dạy học hiện đại.

9. Nội dung môn học:

Chương 1

Cơ sở của dạy học hiện đại

1.1. Đặc điểm của thời đại

- 1.1.1. Cách mạng khoa học – công nghệ hiện đại
- 1.1.2. Xu hướng toàn cầu hoá, quốc tế hoá
- 1.1.3 Sự xuất hiện của kinh tế tri thức
- 1.1.4 Sự hình thành xã hội học tập
- 1.1.5 Những yêu cầu đặt ra đối với con người trong xã hội hiện đại

1.2. Đặc điểm của dạy học trong xã hội hiện đại

- 1.2.1. Về mục đích, mục tiêu dạy học hiện đại
- 1.2.2 Về đối tượng dạy học hiện đại
- 1.2.3. Về nội dung dạy học hiện đại
- 1.2.4. Về nguồn lực dạy học hiện đại
- 1.2.5 Về chất lượng, quy mô, phạm vi giáo dục hiện đại
- 1.2.6 Về phương tiện dạy học hiện đại

1.3 Đặc điểm người giáo viên trong dạy học hiện đại

- 1.3.1. Người tổ chức, hướng dẫn, tạo điều kiện thuận lợi cho học sinh chiếm lĩnh tri thức
- 1.3.2. Người trọng tài, cố vấn của học sinh
- 1.3.3 Người kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh

1.4 Đặc điểm học sinh trong quá trình dạy học hiện đại

- 1.4.1 Hiện tượng tăng tốc phát triển sớm của học sinh trong xã hội hiện đại
- 1.4.2 Sự phát triển sớm về trí tuệ và năng lực nhận thức

1.4.3 Có sự thay đổi trên nhiều tiêu chí đạo đức, văn hoá, xã hội

1.4.4 Học sinh với tư cách là chủ thể của quá trình nhận thức

1.4.5 Tự giác tham gia quá trình học tập bằng tất cả khả năng, tri thức và kinh nghiệm cá nhân

Câu hỏi thảo luận

1. Hãy nêu những đặc điểm của thời đại có tác động, ảnh hưởng lớn đến dạy học hiện đại.
2. Nêu và phân tích những đặc điểm chủ yếu của dạy học trong xã hội hiện đại?
3. Nêu và phân tích những đặc điểm của người giáo viên trong dạy học hiện đại?
4. Nêu và phân tích những đặc điểm của học sinh trong dạy học hiện đại?

Chương 2

Một số phương pháp dạy học hiện đại

2.1. Phương pháp dạy học nêu vấn đề

2.1.1 Một số khái niệm cơ bản

2.1.1.1. Thế nào là phương pháp dạy học nêu vấn đề

2.1.1.2. Tình huống có vấn đề

2.1.2. Cấu trúc cơ bản của tình huống có vấn đề

2.1.3 Xây dựng tình huống có vấn đề

2.1.3.1 Nguyên tắc xây dựng tình huống có vấn đề

2.1.3.2 Quy trình xây dựng tình huống có vấn đề

2.1.4 Các mức độ của dạy học nêu vấn đề

2.1.4.1 Trình bày có tính vấn đề

2.1.4.2 Giải quyết/Tìm tòi vấn đề từng phần

2.1.4.3 Mức độ nghiên cứu (mức cao nhất)

2.1.5 Một số điều lưu ý khi sử dụng phương pháp này trong dạy học các môn lý luận chính trị

2.2. Phương pháp dạy học lấy học sinh làm trung tâm

2.2.1 Cơ sở triết học của dạy học lấy người học làm trung tâm

2.2.2 Bản chất của phương pháp dạy học lấy người học làm trung tâm

2.2.3 Quy trình và nội dung cơ bản của dạy học lấy người học làm trung tâm

2.2.4 Một số điều lưu ý khi sử dụng phương pháp này trong dạy học các môn lý luận chính trị

2.3 Phương pháp dạy học kiến tạo

2.3.1 Một số luận điểm cơ bản

2.3.1.1 Thế nào là dạy học kiến tạo

2.3.1.2 Đặc điểm của nhận thức và sự kiến tạo nhận thức

2.3.2 Các loại kiến tạo trong dạy học

2.3.2.1 Kiến tạo cơ bản

2.3.2.2 Kiến tạo xã hội

2.3.3 Vai trò của người học trong dạy học kiến tạo

2.3.4 Quy trình và nội dung cơ bản của phương pháp dạy học kiến tạo

2.3.5 Một số điều lưu ý khi sử dụng phương pháp dạy học kiến tạo trong dạy học các môn lý luận chính trị

2.4 Phương pháp dạy học trên cơ sở sự phạm học tương tác

2.4.1 Một số khái niệm

2.4.1.1 Thế nào là sự phạm học tương tác

2.4.1.2 Các yếu tố cơ bản của sự phạm học tương tác

- Môi trường

+ Môi trường bên ngoài

+ Môi trường bên trong

- Người dạy

- Người học

2.4.2 Các dạng thiết kế bài học trong sự phạm học tương tác

2.4.3 Các dạng tương tác cơ bản trong dạy học

2.4.3.1 Tương tác Thầy – Trò

2.4.3.2 Tương tác Môi trường – Trò

2.4.3.3 Tương tác Môi trường - Thầy – Trò

2.4.4 Một số điều lưu ý khi sử dụng sự phạm học tương tác trong dạy học các môn lý luận chính trị

2.5 Phương pháp dạy học theo hướng tích cực hoá hoạt động nhận thức của người học

2.5.1 Một số khái niệm cơ bản

2.5.2 Những biểu hiện và đặc điểm của tính tích cực nhận thức của người học

2.5.3 Những nhân tố cơ bản ảnh hưởng đến tính tích cực nhận thức của người học

2.5.4 Các biện pháp chủ yếu phát huy tính tích cực nhận thức của người học

2.5.5 Một số điều lưu ý khi phát huy tính tích cực của người học trong dạy học các môn lý luận chính trị

2.6 Phương pháp dạy học theo hướng hợp tác nhóm

2.6.1 Một số vấn đề chung

2.6.2 Quy trình và điều kiện tổ chức dạy học theo phương pháp hợp tác nhóm

2.6.3 Bồi dưỡng các kỹ năng hợp tác và thảo luận nhóm

2.6.4 Một số điều lưu ý khi sử dụng phương pháp này trong dạy học các môn lý luận chính trị

Câu hỏi thảo luận

1. Nêu và phân tích bản chất của phương pháp dạy học nêu vấn đề?
2. Nêu và phân tích bản chất của phương pháp dạy học lấy học sinh làm trung tâm?
3. Nêu và phân tích bản chất của phương pháp dạy học kiến tạo?
4. Nêu và phân tích bản chất của phương pháp dạy học trên cơ sở sự phạm học tương tác?

Chương 3

Sử dụng các phương pháp dạy học hiện đại

3.1 Những vấn đề chung

3.1.1 Các mối quan hệ

3.1.1.1 Quan hệ giữa mục đích và phương pháp

3.1.1.2 Quan hệ giữa nội dung và phương pháp

3.1.1.3 Quan hệ giữa phương pháp và phương tiện

3.1.2 Lô gíc của quá trình dạy học

3.1.3 Lôgíc của nội dung dạy học

3.1.4 Kết hợp các phương pháp dạy học

3.2 Cơ sở lựa chọn phương pháp dạy học hiện đại

3.2.1 Xuất phát từ ưu, nhược điểm của các phương pháp dạy học

3.2.2 Căn cứ vào mục đích, nhiệm vụ, nội dung dạy học

3.2.3 Căn cứ vào năng lực của giáo viên

3.2.4 Căn cứ vào đặc điểm của học sinh

3.2.5 Căn cứ vào điều kiện vật chất, trang thiết bị, phương tiện, đồ dùng dạy học

3.3 Quy trình lựa chọn phương pháp

3.3.1 Đọc giáo trình để nắm vững nội dung bài dạy

3.3.2 Xác định mục đích, tư tưởng, nhiệm vụ của bài dạy

3.3.3 Bổ sung vào nội dung giáo trình những tài liệu thực tế cần thiết

3.3.4 Xây dựng cấu trúc nội dung

3.3.5 Tìm hiểu khả năng thực tế của học sinh

3.3.6 Lựa chọn phương pháp thích hợp với nội dung và khả năng của học sinh

3.3.7 Phối hợp các phương pháp, phân bố thời gian hợp lý

3.4 Một số điều lưu ý khi lựa chọn các phương pháp dạy học hiện đại trong dạy học các môn lý luận chính trị

Câu hỏi thảo luận

1. Hãy nêu cơ sở lựa chọn phương pháp dạy học hiện đại?
2. Hãy nêu quy trình lựa chọn phương pháp trong dạy học hiện đại?

Chương 4

Phương tiện dạy học hiện đại

4.1 Những vấn đề lý luận chung

4.1.1 Các khái niệm phương tiện, phương tiện dạy học

4.1.2 Phân loại phương tiện dạy học truyền thống và phương tiện dạy học hiện đại

4.2 Vai trò của phương tiện hiện đại trong dạy học

4.2.1 Phát huy, nâng cao năng lực nhận thức của người học cả về khía cạnh trực quan lẫn tư duy trừu tượng

4.2.2 Làm tăng năng suất lao động của cả người dạy lẫn người học

4.2.3 Cho phép sử dụng đồng thời và đa dạng hoá các phương pháp dạy học hiện đại

4.2.4 Nâng cao tính sinh động và hứng thú của hoạt động dạy - học

4.2.5 Làm thay đổi phong cách tư duy và hành động

4.3 Một số loại phương tiện dạy học hiện đại đang được sử dụng phổ biến

4.3.1 Nhóm các phương tiện dạy học hiện đại về khía cạnh nghe, nhìn (máy ảnh, máy quay phim, đèn chiếu, projector, máy tính, mạng internet)

4.3.2 Nhóm các phương tiện dạy học hiện đại về khía cạnh mô tả, thí nghiệm, quan sát thực tế (các máy móc, hoá chất, công cụ thí nghiệm, thực hành...)

4.4 Điều kiện và quy trình sử dụng phương tiện dạy học hiện đại

4.4.1 Điều kiện

4.4.2 Quy trình

4.4.3 Một số điều lưu ý khi sử dụng phương tiện dạy học hiện đại trong dạy học các môn lý luận chính trị

Câu hỏi thảo luận

1. Vai trò của phương tiện hiện đại trong dạy học
2. Điều kiện và quy trình sử dụng phương tiện dạy học hiện đại

10. Học liệu:

1. Babanxki. Iu. K. Tối ưu hoá quá trình dạy học giáo dục. NXB Giáo dục. M. 1982
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo. Tìm hiểu luật giáo dục 2005. NXB Giáo dục, Hà Nội 2005
3. C.Mác và Ph. Ăng-ghe-n: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2004
4. Nguyễn Hữu Châu (chủ biên). Phương pháp, phương tiện, kỹ thuật và hình thức tổ chức dạy học trong nhà trường. NXB Đại học Sư phạm Hà Nội, 2005.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Các Văn kiện* Đại hội của Đảng
6. Lê Nguyên Long. Thử đi tìm những phương pháp dạy học hiệu quả. NXB Giáo dục, Hà Nội 1999.

7. Hồ Chí Minh: Toàn tập, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội,

8. Hà Thế Ngữ - Đặng Vũ Hoạt. Giáo dục học. NXB Giáo dục, Hà Nội 1987

9. Thái Duy Tuyên. Những vấn đề cơ bản của giáo dục học hiện đại. NXB Giáo dục, Hà Nội, 1998

10. Thái Duy Tuyên. Phương pháp dạy học truyền thống và đổi mới. NXB Giáo dục, Hà Nội, 2010

11. Hình thức tổ chức dạy học

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn	7

13. Các quy định khác đối với môn học

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC

Những vấn đề cơ bản của Logic học

1. Họ và tên người dạy:

1.1 GVC. PGS.TS Nguyễn Thái Sơn

Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

1.2 GVC. PGS.TS. Bùi Văn Dũng

Địa chỉ: Khoa Sau Đại học, Đại học Vinh

1.3 PGS. TS. Nguyễn Lương Bằng

Địa chỉ: Khoa Kinh tế, Đại học Vinh

1.4. Nguyễn Văn Thiện

Địa chỉ: Khoa GDCT, Đại học Vinh

2. Tên môn học: Những vấn đề cơ bản của logic học

Tên tiếng Anh: **The basic problem of logic study**

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Chính trị.

3. Loại môn học: Chuyên ngành, Tự chọn

4. Mã số môn học: CTTC 508

5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy: Bộ môn Triết, khoa GDCT

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học

- Số tín chỉ: 3

- Giảng lý thuyết: 45 tiết

- Thảo luận: 30 tiết

- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học

Trang bị cho học viên những tri thức cơ bản về logic học, giúp cho học viên có khả năng vận dụng những tri thức đó vào thực tiễn học tập, giảng dạy, nghiên cứu khoa học của bản thân.

8. Mô tả môn học:

Môn học trình bày đặc điểm, nội dung và bản chất của logic hình thức và logic biện chứng, những nguyên tắc cơ bản để tự giác đạt tới trình độ tư duy logic.

9. Nội dung môn học:

Tín chỉ 1: Những vấn đề cơ bản của logic hình thức

Chương 1

Khái luận chung về logic học

1.1 Đối tượng và phương pháp nghiên cứu của logic học

1.1.1 Các khái niệm logic, logic học, hình thức logic, giá trị chân lý, tư duy, tư duy logic, tư duy phi logic

1.1.2 Đối tượng nghiên cứu của logic học

1.1.3 Phương pháp nghiên cứu của logic học

1.2 Khái quát lịch sử hình thành và phát triển của logic học

1.2.1 Aristototels với sự hình thành, phát triển của logic học

1.2.2 Logic học truyền thống và logic học hiện đại, các xu hướng phát triển chủ yếu của logic học

1.3 Giá trị và ý nghĩa của việc nghiên cứu logic học

Chương 2

Khái niệm

2.1 Những vấn đề chung về khái niệm

2.1.1 Định nghĩa khái niệm

2.1.2 Phân loại khái niệm

2.1.3 Quá trình hình thành khái niệm trong tư duy

2.1.4 Mối quan hệ giữa khái niệm và từ

2.2 Cấu trúc logic của khái niệm

2.2.1 Nội hàm của khái niệm

2.2.2 Ngoại diên của khái niệm

2.3 Mối quan hệ giữa các khái niệm

2.3.1 Quan hệ đồng nhất

2.3.2 Quan hệ bao hàm

2.3.3 Quan hệ giao nhau

2.3.4 Quan hệ tách rời

2.3.5 Quan hệ đối lập

2.3.6 Quan hệ mâu thuẫn

2.3.7 Quan hệ ngang hàng cùng đồng thuộc

2.4 Một số thao tác tư duy cơ bản đối với khái niệm

2.4.1 Định nghĩa khái niệm và các quy tắc định nghĩa khái niệm

2.4.2 Phân chia khái niệm và các quy tắc phân chia khái niệm

2.4.3 Thu hẹp và mở rộng khái niệm

Chương 3

Phán đoán và các quy luật cơ bản của tư duy lôgic

3.1 Một số vấn đề chung về phán đoán

3.1.1 Định nghĩa phán đoán

3.1.2 Phân loại phán đoán

3.1.3 Quan hệ giữa phán đoán và câu

3.2 Phán đoán đơn

3.2.1 Định nghĩa phán đoán đơn

3.2.2 Các bộ phận cấu thành phán đoán đơn

3.2.3 Các loại phán đoán đơn cơ bản A, E, I, O

3.2.4 Quan hệ giá trị giữa các phán đoán A, E, I, O. Hình vuông lôgic

3.2.5 Tính chu diên của các thuật ngữ trong các phán đoán A, E, I, O

3.3 Phán đoán phức

3.3.1 Định nghĩa phán đoán phức

3.3.2 Liên từ và các phép lôgic trong phán đoán phức (*phép phủ định, phép hội, phép tuyển, phép kéo theo, phép tương đương*)

3.3.3 Một số tính chất của các phép lôgic

3.3.4 Hằng đúng – qui tắc lôgic

3.4 Các quy luật cơ bản của tư duy lôgic

3.4.1 Quy luật đồng nhất

3.4.2 Quy luật cấm mâu thuẫn

3.4.3 Quy luật loại trừ cái thứ ba

3.4.4 Quy luật lý do đầy đủ

Chương 4

Suy luận

4.1 Một số vấn đề chung về suy luận

4.1.1 Định nghĩa suy luận

4.1.2 Cấu trúc logic của suy luận

4.1.3 Phân loại suy luận

4.2 Suy luận diễn dịch

4.2.1 Định nghĩa suy luận diễn dịch (phép suy diễn)

4.2.2 Điều kiện để có được kết luận tất yếu đúng trong một phép suy diễn – suy diễn hợp logic

4.2.3 Phép suy diễn trực tiếp từ một tiền đề là phán đoán đơn

4.2.4 Phép suy diễn trực tiếp từ một tiền đề là phán đoán phức

4.2.5 Phép suy diễn gián tiếp từ 2 tiền đề là những phán đoán đơn – Tam đoạn luận

4.2.6 Diễn dịch gián tiếp có tiền đề là phán đoán phức và cơ sở xác định tính hợp logic của một phép suy diễn gián tiếp có tiền đề là phán đoán phức

4.3 Suy luận quy nạp (phép quy nạp)

4.3.1 Định nghĩa phép quy nạp

4.3.2 Quy nạp hoàn toàn

4.3.3 Quy nạp không hoàn toàn (*qui nạp phổ thông, qui nạp khoa học, qui nạp tương tự*)

Chương 5

Chứng minh

5.1 Những vấn đề chung về phép chứng minh

5.1.1 Định nghĩa phép chứng minh

5.1.2 Cấu trúc logic của phép chứng minh

5.1.3 Phân loại chứng minh

5.2 Các quy tắc cơ bản của phép chứng minh

5.2.1 Quy tắc đối với luận đề

5.2.2 Quy tắc đối với luận cứ

5.2.3 Quy tắc đối với luận chứng

5.3 Các loại lỗi thường gặp trong chứng minh

5.3.1 Lỗi thường gặp với luận đề

5.3.2 Lỗi thường gặp với luận cứ

5.3.3 Lỗi thường gặp với luận chứng

Tín chỉ 2 : Những vấn đề cơ bản của lôgic biện chứng

Chương 1

Đối tượng, đặc điểm của lôgic biện chứng và sự thống nhất giữa phép biện chứng, nhận thức luận và lôgic biện chứng

1.1 Tư duy và tư duy biện chứng

1.1.1 Tư duy và tư duy biện chứng

1.1.2 Khái lược lịch sử hình thành và phát triển của lôgic biện chứng

1.2 Đối tượng, đặc điểm của lôgic biện chứng

1.2.1 Đối tượng

1.2.2 Đặc điểm

1.3 Sự thống nhất giữa phép biện chứng, nhận thức luận và lôgic biện chứng

1.3.1 Vấn đề mối quan hệ giữa phép biện chứng, nhận thức luận và lôgic học trong triết học trước Mác

1.3.2 Quan điểm về sự thống nhất giữa phép biện chứng, nhận thức luận và lôgic học.

Chương 2

Các hình thức và quy luật của tư duy biện chứng

2.1 Các hình thức cơ bản của tư duy biện chứng

2.1.1 Khái niệm

2.1.2 Phán đoán

2.1.3 Lập luận

2.2 Các quy luật cơ bản của tư duy biện chứng

2.2.1 Quy luật thống nhất và đấu tranh của các mặt đối lập.

2.2.2 Quy luật từ chuyển hóa từ những sự thay đổi về lượng thành những sự thay đổi về chất và ngược lại.

2.2.3 Quy luật phủ định của phủ định.

Chương 3

Các nguyên tắc cơ bản của lôgic biện chứng

3.1 Nguyên tắc khách quan

3.1.1 Cơ sở lý luận của nguyên tắc

3.1.2 Yêu cầu của nguyên tắc

3.2 Nguyên tắc toàn diện

3.2.1 Cơ sở lý luận của nguyên tắc

3.2.2 Yêu cầu của nguyên tắc

3.3 Nguyên tắc phát triển

3.3.1 Cơ sở lý luận của nguyên tắc

3.3.2 Yêu cầu của nguyên tắc

3.4 Nguyên tắc lịch sử - cụ thể

3.4.1 Cơ sở lý luận của nguyên tắc

3.4.2 Yêu cầu của nguyên tắc

3.5 Yêu cầu của nguyên tắc thực tiễn

3.5.1 Cơ sở lý luận của nguyên tắc

3.5.2 Yêu cầu của nguyên tắc

3.6 Sự thống nhất giữa lịch sử và lôgic.

3.7 Phương pháp đi từ trừu tượng đến cụ thể.

10. Học liệu:

1. Gorki, Lôgic học, Nxb.Giáo dục, Hà Nội 1974
2. Nguyễn Văn Trấn, Mấy bài nói chuyện về lôgic, Nxb Sự thật, Hà Nội 1960
3. Nguyễn Văn Trấn, Lôgic vui. Nxb. CTQG, Hà Nội 1995
4. Bùi Thanh Quát, Lôgic học hình thức, Hà Nội 1995
5. Bùi Thanh Quát – Nguyễn Tuấn Chi, Giáo trình Logic hình thức, ĐHTH HN 1994
6. Vương Tất Đạt, Lôgic hình thức, ĐHSPHN1, 1992

7. Vũ Ngọc Pha, Nhập môn lôgic học, Nxb. Giáo dục, Hà Nội 1997
8. Tô Duy Hợp – Nguyễn Anh Tuấn, Logic học, Nxb. Đồng Nai 1997
9. Nguyễn Đức Dân, Giáo trình Nhập môn lôgic hình thức, ĐHQG Tp HCM 2005
10. Nguyễn Lương Bằng. Lôgic học, ĐHVinh 2002
11. Các tác phẩm kinh điển triết học của C.Mác, Ph. Ăngghen, V.I. Lênin: *Tư bản, Biện chứng của tự nhiên, Chống Duyrinh, Chủ nghĩa duy vật và chủ nghĩa kinh nghiệm phê phán, Bút ký triết học, v.v.*
12. Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc của Đảng CSVN (chủ yếu từ Đại hội lần thứ VI đến nay).
13. Giáo trình *Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin*
14. Rôđentan M.M: *Nguyên lý lôgic biện chứng*, NXB ST, Hà Nội, 1962.
15. Séptulin A.R. Phương pháp nhận thức biện chứng. NXB SGK Mác Lênin, Hà Nội, 1987.
16. Lê Hữu Nghĩa : *Lịch sử và lôgic*, NXB SGK. Mác - Lênin, Hà Nội, 1987.

11. Hình thức tổ chức dạy học

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn	7

13. Các quy định khác đối với môn học

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC**Phương pháp giảng dạy đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam****1. Họ và tên người dạy:**

1. Phạm Xuân Mỹ: PGS, TS, Học viện báo chí tuyên truyền.
2. Trần Văn Thúc: GVC, TS, Trường Đại học Vinh.
3. Nguyễn Văn Trung: TS, Khoa GDCT, Trường Đại học Vinh..

2. Tên môn học: Phương pháp giảng dạy đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học môn Chính trị

3. Loại môn học: Chuyên ngành, Tự chọn**4. Mã số môn học: CTPĐ 523**

5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy: Bộ môn Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, khoa Giáo dục Chính trị

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:

- Số tín chỉ: 3
- Giảng lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu của môn học:

Trang bị cho học viên chuyên ngành Lý luận và phương pháp dạy học môn Chính trị những kiến thức có tính hệ thống, sâu sắc, toàn diện những vấn đề thuộc về phương pháp giảng dạy môn học. Giúp học viên nhận rõ cơ sở lý luận và thực tiễn trong giảng dạy các môn khoa học Mác - Lênin nói chung hay Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam nói riêng.

8. Mô tả vắn tắt môn học:

Phương pháp giảng dạy môn Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam nhằm giới thiệu Lý luận chung về Phương pháp dạy học môn học; Cấu trúc chương trình Phương pháp dạy học của bộ môn; Một số Phương pháp dạy học truyền thống và hiện đại; thực hành thiết kế bài giảng Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam.

9. Nội dung môn học

Chương 1

Lý luận chung về phương pháp giảng dạy môn lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam

I. Đối tượng, nhiệm vụ và chức năng khoa học Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam

- 1.1 Đối tượng của khoa học Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam
- 1.2 Phương pháp tiếp của đối tượng khoa học Lịch sử Đảng
- 1.3 Nhiệm vụ và chức năng của khoa học Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam

II. Nguyên tắc tính Đảng và tính khoa học trong khoa học Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam

- 2.1 Tầm quan trọng của nguyên tắc tính Đảng và tính khoa học
- 2.2 Nội dung tính Đảng và tính khoa học
  - 2.2.1 Tính Đảng
  - 2.2.2 Tính khoa học
  - 2.2.3 Mối quan hệ giữa tính Đảng và tính khoa học

III. Các loại bài giảng của môn học Lịch sử Đảng CS Việt Nam

- 3.1 Bài giảng Lịch sử Đảng CS Việt Nam
- 3.2 Bài giảng Đường lối cách mạng của Đảng CS Việt Nam
- 3.3 Bài giảng chuyên đề Lịch sử Đảng CS Việt Nam
- 3.4 Bài giảng giới thiệu Văn kiện Đảng
- 3.5 Các bài giảng cụ thể:
  - 3.5.1 Tổng kết hoạt động của Đảng một thời kỳ
  - 3.5.2 Các bài học kinh nghiệm của Đảng
  - 3.5.3 Bài hướng dẫn thảo luận, xem phim, tham quan, ngoại khoá...
  - 3.5.4 Bài hệ thống, giải đáp thắc mắc, tổng kết nội dung học tập
  - 3.5.5 Bài lịch sử địa phương

Chương 2**Phương pháp giảng dạy môn lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam****I. Phương pháp lịch sử và phương pháp lôgic trong giảng dạy Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam**

1.1 Phương pháp lịch sử

1.2 Phương pháp lôgic

1.3 Vận dụng Phương pháp lịch sử và phương pháp lôgic trong giảng dạy một chương, bài, mục cụ thể của môn Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam

II. Phương pháp trình bày bài giảng Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam

2.1 Phương pháp trình bày phần hoàn cảnh lịch sử

2.2 Phương pháp trình bày đường lối chủ trương của Đảng

2.3 Phương pháp trình bày phần phong trào cách mạng của quần chúng

2.4 Phương pháp trình bày phần kết quả, ý nghĩa và bài học kinh nghiệm

Chương 2**Thực hành bài giảng Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam****I. Thiết kế bài giảng Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam**

1.1 Mục đích, yêu cầu bài giảng

1.2 Nội dung bài giảng và phân phối thời gian

1.3 Tài liệu tham khảo của bài giảng

1.4 Phương pháp giảng bài

1.5 Tổ chức thực hiện bài giảng

1.6 Thảo luận

1.7 Kiểm tra đánh giá kết quả

II. Thực hiện các bài giảng cụ thể của môn học

2.1 Học viên chuẩn bị bài giảng.

2.2 Chọn giảng mẫu.

2.3 Học viên trình bày phần chuẩn bị của mình.

2.4 Đánh giá cho điểm

10. Học liệu:

1. *Những cơ sở lý luận dạy và học*, NXB Giáo dục, H, 1971
2. Viện Lịch sử Đảng, *Những vấn đề phương pháp luận của khoa học Lịch sử Đảng*, Nxb TTLL, H, 1979
3. *Phương pháp giảng dạy Lịch sử Đảng Cộng sản Liên Xô* (Tiếng Nga), NXB Chính trị Matxcova, 1978
4. Nhiều tác giả, *Tập bài giảng phương pháp giảng dạy Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam* (Tài liệu lưu hành nội bộ), Học viện Báo chí & Tuyên truyền, 2008
5. Nhiều tác giả, *Tập bài giảng phương pháp giảng dạy Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam* (Tài liệu lưu hành nội bộ), Khoa GDCT, Trường ĐHSPT Hà Nội, 2009
6. Nhiều tác giả, *Phương pháp giảng dạy, nghiên cứu Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam*, Trường Chính trị tỉnh Bình Dương, 2009
7. Hội đồng lý luận Trung ương, *Giáo trình Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nxb CTQG, H, 2002
8. Bộ giáo dục và đào tạo, *Giáo trình Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nxb CTQG, H, 2006
9. Bộ giáo dục và đào tạo, *Giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh*, Nxb CTQG, H, 2009
10. Bộ giáo dục và đào tạo, *Một số chuyên đề Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam* (tập I,II,III), Nxb CTQG, H, 2007
11. Bộ giáo dục và đào tạo, *Giáo trình Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nxb CTQG, H, 2009
12. Bộ giáo dục và đào tạo, *Giáo trình Nguyên lý của Chủ nghĩa Mác - Lênin*, Nxb CTQG, H, 2009
13. Nguyễn Trọng Phúc, *Hỏi và trả lời môn học Đường lối cách mạng của Đảng CS Việt Nam*, Nxb CTQG, H, 2010
14. Bùi Kim Đình, *Hỏi - Đáp, môn Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nxb ĐHQG, H, 2010
15. Đại học quốc gia Hà Nội, *Một số chuyên đề về Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nxb LLCT, H, 2008

11. Hình thức tổ chức dạy học:

- Giảng lý thuyết
- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học:

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn	7

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC**Phương pháp giảng dạy Tư tưởng Hồ Chí Minh****1. Họ và tên người dạy:**

1.1.GVC.NCS. Thái Bình Dương

- Chức danh, học vị: Giảng viên chính, Thạc sĩ
- Địa chỉ: Khoa Giáo dục Chính trị, trường Đại học Vinh

1.2. PGS. TS. Nguyễn Lương Bằng

- Chức danh, học vị: Phó giáo sư, Tiến sĩ
- Địa chỉ: Khoa Giáo dục Chính trị, trường Đại học Vinh

2. Tên môn học: Phương pháp giảng dạy Tư tưởng Hồ Chí Minh

3. Loại môn học: Môn học chuyên ngành; môn học tự chọn

4. Mã môn học: 524

5. Bộ môn, khoa phụ trách giảng dạy: Bộ môn Tư tưởng Hồ Chí Minh, khoa Giáo dục Chính trị, trường Đại học Vinh

6. Giờ tín chỉ đối với các nội dung của môn học:

- Số tín chỉ: 3
- Giảng lý thuyết: 45 tiết
- Thảo luận: 30 tiết
- Tự học: 120 tiết

7. Mục tiêu môn học

Trang bị cho học viên những tri thức khoa học và thực tiễn về phương pháp giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh ở trường đại học, cao đẳng

8. Mô tả môn học:

Môn học phân tích đối tượng, chức năng, nhiệm vụ, giáo trình và các phương pháp giảng dạy, thảo luận, kiểm tra, đánh giá trong giảng dạy môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh. Đây là những vấn đề sinh viên chưa được học nghiên cứu ở chương trình đại học

9. Nội dung môn học:

Chương 1

Đối tượng, chức năng, nhiệm vụ của khoa học tư tưởng Hồ Chí Minh và phương pháp giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh

1.1. Đối tượng, chức năng, nhiệm vụ của bộ môn phương pháp nghiên cứu Tư tưởng Hồ Chí Minh

1.1.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh là một bộ môn khoa học

1.1.1.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh hình thành và phát triển trong phong trào cách mạng Việt Nam và thế giới ở thế kỷ XX. Nó có giá trị lý luận và thực tiễn to lớn

1.1.1.2. Về bộ môn khoa học:

1.1.2. Đối tượng

1.1.2.1. Đối tượng

1.1.2.2. Đối tượng nghiên cứu TTHCM:

1.1.2.2.1. Đối tượng thứ nhất: Lịch sử tư tưởng HCM

1.1.2.2.2. Đối tượng thứ hai: Những nội dung TTHCM,

1.1.2.2.3. Đối tượng thứ ba

1.1.2.2.4. Đối tượng tác động để nghiên cứu

1.1.3. Chức năng, nhiệm vụ và phương pháp nghiên cứu

1.1.3.1. Chức năng

1.1.3.2. Nhiệm vụ

1.1.3.3. Phương pháp nghiên cứu

1.2. Đối tượng, chức năng, nhiệm vụ của bộ môn phương pháp giảng dạy Tư tưởng Hồ Chí Minh

1.2.1. Quá trình hình thành, đối tượng, chức năng, nhiệm vụ của bộ môn phương pháp giảng dạy Tư tưởng Hồ Chí Minh

1.2.1.1. Quá trình hình thành bộ môn Phương pháp dạy học Tư tưởng Hồ Chí Minh

1.2.1.2. Đối tượng

1.2.1.3. Chức năng

1.2.1.4. Nhiệm vụ

1.2.2. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu của bộ môn phương pháp giảng dạy Tư tưởng Hồ Chí Minh

1.2.2.1. Cơ sở phương pháp luận:

1.2.2.2. Phương pháp nghiên cứu cụ thể:

1.2.2.2.1. Nhóm các phương pháp nghiên cứu lý thuyết

1.2.2.2.2. Nhóm các phương pháp nghiên cứu thực tiễn

1.2.2.2.3. Nhóm các phương pháp sư phạm:

1.2.2.2.4. Phương pháp toán học

Chương 2

Nguyên tắc tính Đảng và tính khoa học trong giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh

2.1. Tầm quan trọng

2.1.1. Tính Đảng là một nguyên tắc trong hoạt động nghiên cứu, giảng dạy Tư tưởng Hồ Chí Minh

2.1.2. Nguyên tắc tính Đảng thể hiện mối quan hệ giữa chính trị và khoa học

2.1.3. TTHCM càng phải đề cao nguyên tắc tính Đảng

2.2. Nội dung cơ bản tính Đảng của Tư tưởng Hồ Chí Minh

2.2.1. Quan niệm về tính Đảng

2.2.2. Quan niệm về tính khoa học

2.3. Điều kiện thực hiện

2.3.1. Tài liệu về HCM

2.3.2. Phải nắm vững lý luận Mác – Lênin

2.3.3. Có tri thức khoa học cơ bản

2.3.4. Bản lĩnh chính trị, khoa học: tôn trọng lịch sử, biết khẳng định cái đúng, phê phán cái sai

Chương 3

Vận dụng phương pháp lịch sử, phương pháp logic trong giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh

3.1. Phương pháp lịch sử và phương pháp logic

3.1.1. PP lịch sử:

3.1.2. PP Logic

3.1.3. PPLS và PPLG có quan hệ thống nhất biện chứng với nhau

3.2. Vận dụng PPLS và PPLG trong nghiên cứu, giảng dạy TTHCM

3.2.1. Mệnh đề lịch sử

3.2.2. Các khái quát lịch sử

3.2.3. Các quy luật lịch sử

Chương 4

Chương tình và sách giáo khoa

4.1. Vài nét về chương trình môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh ở trường đại học, cao đẳng

4.1.1. Khái niệm

4.1.2. Sơ lược quá trình xây dựng chương trình môn TTHCM

4.2. Về sách giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh ở trường đại học, cao đẳng

4.2.1. Vài nét về quá trình biên soạn giáo trình tư tưởng Hồ Chí Minh

4.2.2. Vị trí, ý nghĩa của giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh trong giảng dạy ở trường đại học, cao đẳng

4.2.3. Về rèn luyện kỹ năng sử dụng Giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh

4.2.3.1. Vị trí, ý nghĩa của việc rèn luyện kỹ năng sử dụng giáo trình trong hệ thống các kỹ năng sử dụng nghiệp vụ sư phạm của giảng viên Tư tưởng Hồ Chí Minh

4.2.3.2. Nội dung các kỹ năng sử dụng giáo trình

4.2.3.3. Các biện pháp rèn luyện kỹ năng sử dụng giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh

Chương 5

Mấy vấn đề lý luận chung về phương pháp giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh

5.1. Phương pháp chung

5.1.1. Phương pháp thuyết trình, diễn giảng kết hợp với nêu vấn đề, đàm thoại.

5.1.2. Phương pháp phân tích - tổng hợp – hệ thống – khái quát hoá

5.1.3. Phương pháp quy nạp và diễn dịch, kết hợp quy nạp và diễn dịch trong phân tích, nhận thức khoa học.

5.1.4. Phương pháp liên hệ thực tiễn, gắn liền lý luận với thực tiễn

5.2. Phương pháp cụ thể

5.2.1. Phương pháp giảng giải (phân tích) khái niệm, phạm trù.

5.2.2. Phương pháp phân tích luận điểm.

5.3. Những hình thức hỗ trợ và những điều kiện thực hiện phương pháp giảng dạy Tư tưởng Hồ Chí Minh

Chương 6

Phương pháp soạn và giảng dạy các bài tư tưởng Hồ Chí Minh

6.1. Khái quát về phương pháp soạn bài

6.1.1. Các loại bài giảng

6.1.1.1. Soạn bài giảng trên lớp

6.1.1.2. Soạn đề hướng dẫn xêmina

6.1.1.3. Giới thiệu tác phẩm, chuyên đề

6.1.1.4. Giải đáp thắc mắc

6.1.1.5. Phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả

6.1.1.6. Soạn đi thực hành (Viện bảo tàng, di tích..)

6.1.2. Yêu cầu của một bài giảng

6.1.3. Các bước của quá trình soạn giảng TTHCM

6.1.3.1. Chuẩn bộ hồ sơ bài giảng

6.1.3.2. Hồ sơ bài giảng:

6.1.3.3. Chương trình

6.1.3.4. Kế hoạch bài giảng

6.1.3.5. Đề cương giáo án:

6.1.3.6. Chuẩn bị tư liệu giảng dạy:

6.1.3.7. Ngân hàng câu hỏi:

6.1.3.8. Các bài thực hành:

6.2. Phương pháp soạn một bài giảng Tư tưởng Hồ Chí Minh

6.2.1. Chuẩn bị

6.2.1.1. Về phương pháp luận

6.2.1.2. Tính chất

6.2.1.3. Yêu cầu bài giảng:

6.2.2. Bộ cục, tài liệu

6.2.2.1. Bộ cục:

6.2.2.2. Tài liệu:

6.3. Soạn bài giảng:

6.3.1. Xây dựng đề cương chi tiết:

6.3.2. Viết bài giảng

6.3.3. Phương tiện sử dụng trong bài giảng:

6.4. Một số nội dung cơ bản khi soạn và giảng các bài của môn Tư tưởng Hồ Chí Minh

Chương 7

Phương pháp thảo luận

7.1. Khái niệm, chức năng

7.1.1. Khái niệm

7.1.2. Tác dụng của thảo luận

7.1.3. Chức năng của thảo luận

7.1.4. Phân loại thảo luận

7.2. Về chuẩn bị thảo luận

7.2.1. Đối với giảng viên

7.2.2. Đối với sinh viên

7.3. Thực hiện thảo luận

7.3.1. Các bước thảo luận

7.3.2. Yêu cầu đối với sinh viên

7.4. Kỹ năng hướng dẫn thảo luận

7.4.1. Lúc bắt đầu thảo luận

7.4.2. Lúc tranh luận

7.4.3. Lúc kết thúc thảo luận

7.5. Một số điều cần chú ý để nâng cao hiệu suất, chất lượng thảo luận

7.5.1. Đối với những sinh viên không tham gia thảo luận

7.5.2. Làm gì với sinh viên nói quá nhiều

7.5.3. Đối với những sinh viên phát biểu quá nhiều

7.5.4. Người điều khiển và điều khiển cuộc tranh luận

7.5.5. Dạy sinh viên học tập thông qua thảo luận

Chương 8

Phương pháp kiểm tra đánh giá

8.1. Mục đích

8.2. Các hình thức kiểm tra và đánh giá kết quả

8.2.1. Kiểm tra miệng

8.2.2. Kiểm tra giữa kỳ

8.2.3. Thi vấn đáp

8.2.4. Thi viết

8.2.5. Thi trắc nghiệm

8.3. Quá trình thực hiện kiểm tra, đánh giá

8.3.1. Kiểm tra miệng

8.3.2. Kiểm tra giữa kỳ

8.3.3. Thi vấn đáp

8.3.4. Thi viết

8.3.5. Thi trắc nghiệm

Chương 9

Phương pháp sử dụng các phương tiện kỹ thuật trong giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh

- 9.1. Sử dụng đèn chiếu
- 9.2. Sử dụng televisor và đầu đĩa
- 9.3. Sử dụng vi tính và procheto

Chương 10

Bài soạn đi thực tế

- 10.1. Kế hoạch đi thực tế
- 10.2. Địa điểm, thời gian
- 10.3. Nội dung
- 10.4. Cách thức
- 10.5. Phương tiện
- 10.6. Dự trù kinh phí
- 10.7. Kiểm tra đánh giá

Chương 11

Giới thiệu các tác phẩm

- 11.1. Giới thiệu xuất xứ, tác giả, tác phẩm
- 11.2. Chủ đề và tư tưởng chủ đề của tác phẩm.
- 11.3. Kết cấu - bố cục - của tác phẩm
- 11.4. Những giá trị tiêu biểu của tác phẩm (ý nghĩa)
- 11.5. Vận dụng tư tưởng tác phẩm vào cuộc sống hiện nay.

10. Học liệu:

- 1. GS. TS Hoàng Chí Bảo: Tìm hiểu phương pháp Hồ Chí Minh NXB Lý luận chính trị – 2005
- 2. GS Đinh Xuân Lâm: *Góp phần tìm hiểu cuộc đời và tư tưởng HCM*, NXB CTQG, Hà Nội 2005

11. Hình thức tổ chức dạy học:

- Giảng lý thuyết

- Thảo luận
- Kiểm tra điều kiện
- Viết tiểu luận
- Thi hết môn hoặc làm bài tập lớn
- Tự học

12. Phương pháp đánh giá môn học

TT	Các hình thức đánh giá	Trọng số
1	Kiểm tra điều kiện	1
2	Viết tiểu luận	2
3	Thi hết môn	7

13. Các quy định khác đối với môn học

Có 4 học phần không có đề cương Thầy kiểm tra và bổ sung giúp em a.

1. Những vấn đề cơ bản của Lịch sử các học thuyết chính trị
2. Phương pháp giảng dạy Triết học
3. Phương pháp giảng dạy Kinh tế chính trị
4. Phương pháp giảng dạy CNXH khoa học

